

Mjölby kommun, Arbetsutskott 2025-03-17

§ 51

Diarienummer: KS/2025:4

Planeringsförutsättningar Mål och budget 2026-2028

Bakgrund

Kommunstyrelsens förvaltning sammanställer kommunövergripande planeringsförutsättningar som underlag inför arbetet med mål och budget.

Planeringsförutsättningarna är en viktig del i planeringsprocessen för mål och budget. Dokumentet syftar till att skapa en samsyn kring kommunens förutsättningar och utmaningar. Respektive nämnd kartlägger också specifika planeringsförutsättningarna för sin verksamhet.

Tyngdpunkten i planeringsförutsättningarna är kommunövergripande vision och mål, demografisk utveckling samt de ekonomiska förutsättningarna. Dessutom ingår hållbarhetsperspektivet och Mjölby i jämförelse som är en övergripande nyckeltalsjämförelse.

Ambitionen är att samla fler olika perspektiv inom planeringsförutsättningarna. Årets dokument har kompletterats med resultatet från Folkhälsorapporten 2024. Därutöver har kommunens strategiska nätverk beskrivit de största utmaningarna inom sina respektive områden under planeringsperioden och vilka konsekvenser dessa utmaningar har för kommunen.

Sammanfattning

Enligt befolkningsprognosen för 2025-2038 kommer antalet invånare fortsätta att öka. Under 2026-2028 förväntas en årlig ökning med genomsnitt 170 invånare per år. På lång sikt, till 2038, bedöms folkmängden öka med ca 2 700 invånare. Det är 200 fler än i förra årets prognos. Särskild vikt framåt bör läggas på förändringen av 0-5 åringar där en kraftig minskning följs av en lika kraftig ökning inom prognosperioden.

Skatteunderlagsprognosen från februari innebär ingen stor förändring jämfört med budgeterade resultat 2026 och 2027. Framtiden är oviss utifrån konjunktur och inflation på grund av invasionen i Ukraina och världsläget. Mjölby växer fortsatt om än i lägre takt och långsiktiga utmaningar i form av demografi, investeringsbehov, kompetensförsörjning kvarstår. Nya frågor tillkommer såsom civil beredskap och klimatanpassning. Anpassning, prioritering och effektiv resursanvändning är av största vikt.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-03-11

Planeringsförutsättningar Mål och budget 2026-2028

Bilaga 1 Befolkningsprognos 2025-2038

Bilaga 2 Hållbarhet

Bilaga 3 Mjölby i jämförelse 2024 (kompletteras med senare)

Arbetsutskottets förslag till kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelsen tar del av planeringsförutsättningarna inför arbetet med mål och budget 2026-2028.

§ 51 fortsättning

—

Beslutet skickas till
Kommunstyrelsen
Samtliga nämnder
Akten

Kommunstyrelsens förvaltning

Datum 2025-03-11
Diarienummer KS/2025:4

Handläggare
Maria Åhström
Telefon 010-234 51 27

Kommunstyrelsen

Planeringsförutsättningar mål och budget 2026-2028

Bakgrund

Kommunstyrelsens förvaltning sammanställer kommunövergripande planeringsförutsättningar som underlag inför arbetet med mål och budget.

Planeringsförutsättningarna är en viktig del i planeringsprocessen för mål och budget. Dokumentet syftar till att skapa en samsyn kring kommunens förutsättningar och utmaningar. Respektive nämnd kartlägger också specifika planeringsförutsättningarna för sin verksamhet.

Tyngdpunkten i planeringsförutsättningarna är kommunövergripande vision och mål, demografisk utveckling samt de ekonomiska förutsättningarna. Dessutom ingår hållbarhetsperspektivet och Mjölby i jämförelse som är en övergripande nyckeltalsjämförelse.

Ambitionen är att samla fler olika perspektiv inom planeringsförutsättningarna. Årets dokument har kompletterats med resultatet från Folkhälsorapporten 2024. Därutöver har kommunens strategiska nätverk beskrivit de största utmaningarna inom sina respektive områden under planeringsperioden och vilka konsekvenser dessa utmaningar har för kommunen.

Sammanfattning

Enligt befolkningsprognosen för 2025-2038 kommer antalet invånare fortsätta att öka. Under 2026-2028 förväntas en årlig ökning med genomsnitt 170 invånare per år. På lång sikt, till 2038, bedöms folkmängden öka med ca 2 700 invånare. Det är 200 fler än i förra årets prognos. Särskild vikt framåt bör läggas på förändringen av 0-5 åringar där en kraftig minskning följs av en lika kraftig ökning inom prognosperioden.

Skatteunderlagsprognosen från februari innebär ingen stor förändring jämfört med budgeterade resultat 2026 och 2027. Framtiden är oviss utifrån konjunktur och inflation på grund av invasionen i Ukraina och världsläget. Mjölby växer fortsatt om än i lägre takt och långsiktiga utmaningar i form av demografi, investeringsbehov, kompetensförsörjning kvarstår. Nya frågor tillkommer såsom civil beredskap och klimatanpassning. Anpassning, prioritering och effektiv resursanvändning är av största vikt.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2025-03-11
Planeringsförutsättningar Mål och budget 2026-2028
Bilaga 1 Befolkningsprognos 2025-2038

Tjänsteskrivelse

Datum 2025-03-11
Diarienummer KS/2025:4

Bilaga 2 Hållbarhet

Bilaga 3 Mjölby i jämförelse 2024 (kompletteras med senare)

Kommunstyrelsens förvaltnings förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen tar del av planeringsförutsättningarna inför arbetet med mål och budget 2026-2028.

—

Beslutet skickas till
Samtliga nämnder
Akten

Kommunstyrelsens förvaltning

Andreas Capilla
Kommundirektör

Maria Åhström
Ekonomichef

Planeringsförutsättningar till mål och budget 2026- 2028

Redovisad för kommunstyrelsen 2025-03-26/§ xx:

Diarienummer: 2025:4

Dokumentansvarig nämnd: Kommunstyrelsen

Dokumentansvarig tjänsteperson: Ekonomichef

Vision Policy Strategi Plan

Innehåll

1.	Inledning	3
2.	Bakgrund	3
2.1	Vision 2045	3
2.2	Styrmodell	5
2.3	Planeringsprocess för mål och budget	5
2.4	Kommunfullmäktiges mål	7
3.	Planeringsförutsättningar	8
3.1	Omvärld och trender	8
3.2	Befolkning och demografi	13
3.3	Ekonomiska förutsättningar	19
3.4	Hållbarhet	29
3.5	Mjölby i jämförelse	31
4.	Bilagor	32
4.1	Befolkningsprognos 2025-2038	32
4.2	Hållbarhet	32
4.3	Mjölby i jämförelse 2024	32

1. Inledning

Kommunstyrelsens förvaltning sammanställer kommunövergripande planeringsförutsättningar som underlag inför arbetet med mål och budget.

Planeringsförutsättningarna är en viktig del i planeringsprocessen för mål och budget. Dokumentet syftar till att skapa en samsyn kring kommunens förutsättningar och utmaningar. Respektive nämnd kartlägger också specifika planeringsförutsättningarna för sin verksamhet.

Tyngdpunkten i planeringsförutsättningarna är kommunövergripande vision och mål, demografisk utveckling samt de ekonomiska förutsättningarna. Dessutom ingår hållbarhetsperspektivet och Mjölby i jämförelse som är en övergripande nyckeltalsjämförelse.

Ambitionen är att samla fler olika perspektiv inom planeringsförutsättningarna. Årets dokument har kompletterats med resultatet från Folkhälsorapporten 2024. Därutöver har kommunens strategiska nätverk beskrivit de största utmaningarna inom sina respektive områden under planeringsperioden och vilka konsekvenser dessa utmaningar har för kommunen.

2. Bakgrund

2.1 Vision 2045

Den 14 juni 2022 beslutade kommunfullmäktige § 58 om en ny vision som skildrar hur vi vill att det ska vara i Mjölby kommun år 2045. Vision 2045 är vår ledstjärna som ska inspirera och vägleda oss som lever, bor och verkar här. Tillsammans skapar vi framtidens hållbara kommun, där livsmiljön, livsvillkoren och livskraften utgör vår gemensamma grund.

2.1.1 Livsmiljö

Mjölby kommun – vår attraktiva plats på jorden – frodas och utvecklas i alla delar efter sin egen unika karaktär år 2045. I livliga Mjölby är småstadscharmen stor och vid Svartån varvas ett härligt utbud av restauranger, båtbyggare och fina strandpromenader. Skänninges rika historia lockar besökare och Mantorp attraherar med många hästkrafter.

Det finns ett varierat boende i olika miljöer som tillgodoser våra behov i livets alla skeenden. Vi balanserar långsiktig markförsörjning med hänsyn till

byggande, djur och natur samt bruk av åkermark för framtida generationer. Tillgänglighet till naturen är också viktigt. Vår tillväxt sker hållbart och balanserat.

Här är det lätt att förflytta sig. Allt är nära till oss tack vare vårt geografiskt strategiska läge med utmärkt infrastruktur. Denna har banat väg för ett logistiskt centrum i kommunen. Vi är en drivande part i våra samarbeten, både inom kommunen och med omvärlden. Tillsammans utvecklar vi kommunen med engagemang, mod och stolthet.

2.1.2 Livsvillkor

I Mjölby kommun lever vi på jämlika villkor år 2045. Många och varierade mötesplatser runt om i kommunen erbjuder ett liv med gemenskap och sammanhållning i ett öppet och inkluderande samhälle. Vi lämnar ingen utanför - tillsammans tar vi ett socialt ansvar för goda livsvillkor i hela kommunen.

Det är lätt att göra sin röst hörd. Vi känner tillit till våra medmänniskor och samhället i stort. Här är det säkert och vi känner oss trygga.

Möjligheterna till egenförsörjning är mycket goda tack vare den omfattande arbetsmarknaden i både kommunen och regionen. Mjölby kommun är välkänd för den goda kvalitén på sin service och sina tjänster. Vi vet att vi får den service vi behöver - när vi behöver den.

Ett blomstrande kultur- och fritidsutbud samt ett ovanligt rikt föreningsliv bidrar till det goda livet här. Kulturskolan erbjuder utbildningar med både bredd och spets och är en av de bästa i landet.

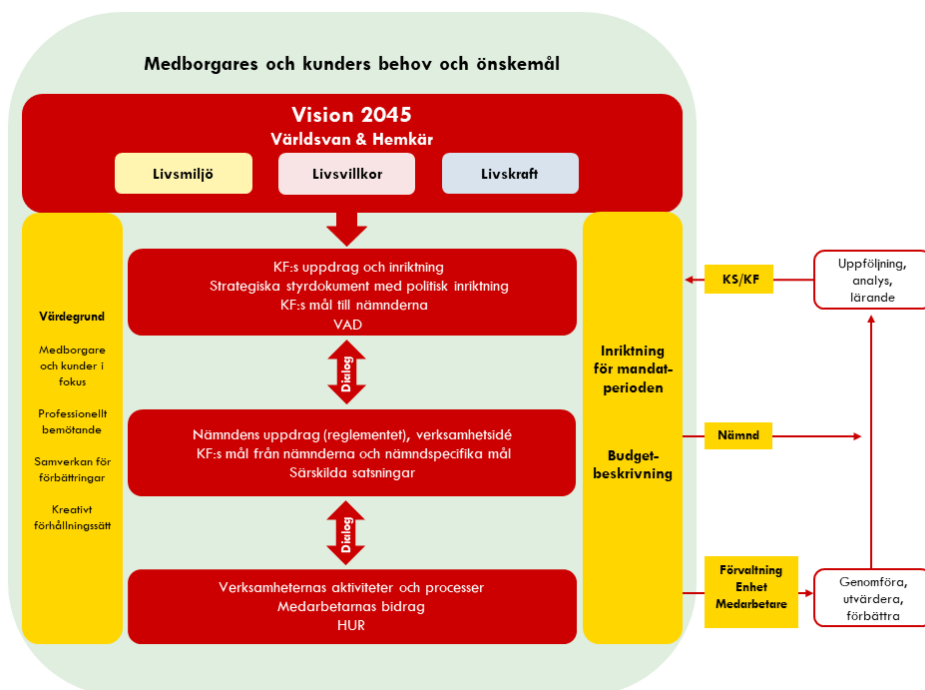
2.1.3 Livskraft

Mjölby kommun är den starkaste tillväxtmotorn i västra Östergötland år 2045. Vi är företagsamma och framgångs- rika. Här samverkar småskalig verksamhet med världsledande internationella företag i en bred mix av näringsgrenar. Kommunen är ledande i landet på matförsörjning tack vare den bördiga Östgötsläppen och spjutspetskompetensen inom jordbruk och livsmedelsförädling. Ett nationellt upplevelsecenter för mat, livsmedelsproduktion och forskning är etablerat i Väderstad som nu är en besöksmetropol.

Mjölby kommun har, i samarbete med andra aktörer, blivit en utbildningshub i den västra länsdelen. Skolans resultat ligger i topp i landet och i alla delar av kommunen är skolan likvärdig och jämlik. Vår nyfikenhet och lust att utvecklas gör att vi lär oss nytt hela livet. Det stärker oss och gör det lätt för arbetsgivarna att hitta rätt kompetens. Här finns en grogrund för nya världsstjärnor.

Resurssmarta arbetssätt har blivit det normala för att värna om människa och miljö och alla deltar i den cirkulära ekonomin. Här ska även våra framtida generationer kunna leva ett gott liv.

2.2 Styrmodell

Styrmodellen utgår från medborgare och kunders behov och önskemål och visionen som skildrar hur vi vill att det ska vara i Mjölby kommun år 2045. Värdegrund är det förhållningssätt som ska vägleda oss i bemötandet av medborgare och kunder. I den årliga budgetbeskrivningen uttrycker den politiska majoriteten prioriteringar under planeringsperioden.

Kommunfullmäktiges mål till nämnderna utgår från de tre områdena i visionen. Efter dialog mellan kommunstyrelsen och nämnderna föreslår kommunstyrelsen mål till kommunfullmäktiges som därefter beslutar om målen och tilldelar respektive nämnd dessa. Nämndspecifika mål formuleras och beslutas av nämnden.

Aktiviteter och processer är konkreta aktiviteter i vardagen som skapar och utvecklar tjänsterna för dem som vi är till för. Vikten av den enskilda medarbetarens bidrag i verksamheten uppmärksammas i modellen.

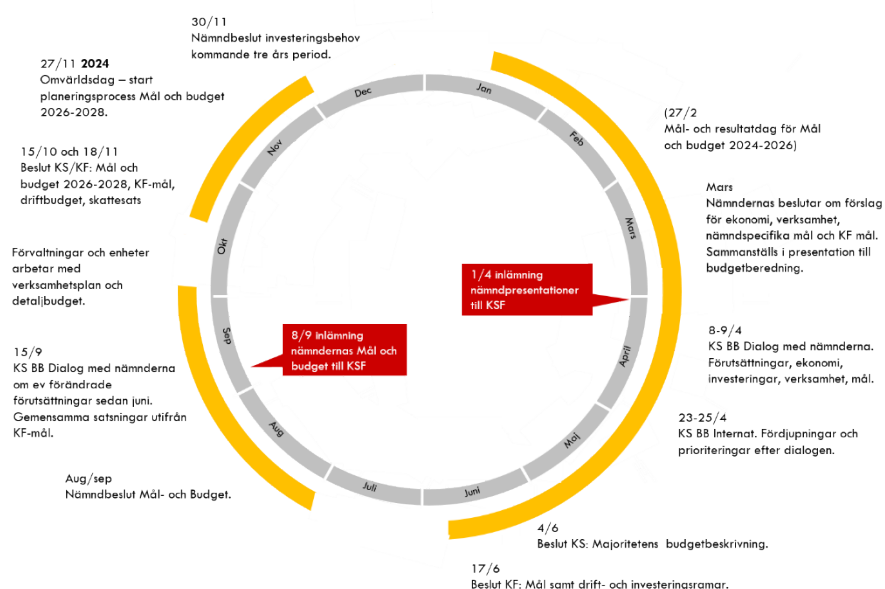
2.3 Planeringsprocess för mål och budget

Planeringsprocess för mål- och budget innefattar arbetet med att bereda kommunfullmäktiges beslut om mål och budget för kommande kalenderår samt en ekonomisk plan för ytterligare två år.

Planeringsprocessen sker i två steg under vår och höst. För att ge kommunstyrelsens budgetberedning (KS BB) en helhetsbild av respektive nämnds verksamhet och ekonomi sker det främsta arbetet på våren. Samtidigt ger det nämnder och förvaltningar bra planeringsförutsättningar för kommande budgetår.

De kommunövergripande planeringsförutsättningarna presenteras för kommunstyrelsens i mars vilket är i inledningen av planeringsprocessen för mål och budget.

Bilden nedan visar planeringsprocessen för mål och budget under 2025 för arbetet med mål och budget 2026-2028.

Det långsiktiga perspektivet beskrivs i den metod Mjölby kommun utvecklat med benämningen SVEP (Scenarier för Verksamhets- och Ekonomisk Planering). Genom att knyta samman flera processer och data till en helhet möjliggörs analyser av olika scenerier av kommunens utveckling. Det kan avse bostadsbyggande, befolkning, resursfördelning, investeringar och kompetensbehov ur ett kund- och brukarperspektiv. Metoden nyttjas inom ramen för mål- och budgetprocessens forum samt de politiska beredningarna. Syftet är att skapa verktyg för att analysera olika handlingsalternativ och en långsiktighet i planeringsarbetet. Bilden nedan beskriver de olika delarna.

2.4 Kommunfullmäktiges mål

2.4.1 Uppföljning av kommunfullmäktiges mål 2024

Kommunfullmäktiges mål till nämnderna utgår från de tre områdena i Vision 2045: livsmiljö, livsvillkor och livskraft. Kommunfullmäktige beslutade om 13 mål som tilldelades nämnderna för Mål och budget 2024-2026.

Den slutliga uppföljningen och bedömningen av målen sker i kommunens årsredovisning 2024. Av de 13 målen bedöms 8 som uppnådda för året, vilket motsvarar 62 procent.

Kommunfullmäktige har även valt att årligen följa upp styrtal på kommunövergripande nivå. Dessa är styrande i hela organisationen. För 2024 beslutade kommunfullmäktige om totalt 10 styrtal. Vid årets slut hade två av dessa uppnått planerade värden. Se sammanställning i tabellen nedan.

Styrtal	Planerat 2024	Utfall 2024	Utfall 2023	Utfall 2022
Befolkningstillväxt, invånare, antal	28 859	28 695	28 576	28 471
Flyttnetto, antal	169	112	115	121
Hushåll med tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, %	95,0	91,1	91,1	90,4
Delaktighetsindex, %	60,0	54,0	60,0	65,0
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, %	33,0	i.u.	35,0*	32,0
Sjukfrånvaro, %	5,7	6,8	6,7	7,4
Hållbart medarbetarengagemang HME, index	81	81,3	i.u.	80
Resultat före extraordinära poster, andel av skatter och generella bidrag, %	0,6	0,1	0,2	6,8
Soliditet inkl pensionsåtagande, %	20,0	19,4	22,2	23,9
Självfinansieringsgrad, %	25,0	32,4	41,9	113,9

2.4.2 Kommunfullmäktiges mål 2025

För 2025 beslutade kommunfullmäktige om 9 mål som tilldelades nämnderna. Nämnderna har även beslutat om nämndspecifika mål och särskilda satsningar som ska genomföras under perioden.

Tabellen visar alla kommunfullmäktige mål till nämnderna för 2025.

Kommunfullmäktiges mål	Område i Vision 2045			Nämnd
	Livsmiljö	Livsvillkor	Livskraft	
I kontakt med kommunen ska invånare, besökare och näringsidkare på ett enkelt sätt hitta information och få bästa möjliga bemötande och service. Mjölby kommun placerar sig bland de 20 % bästa kommunerna som deltar i SKR:s mätning INSKT Nöjd kundindex för företagarnas bedömning av servicen i myndighetsutövningen totalt.	✓	✓	✓	Kommunstyrelsen Miljö Samhällsbyggnad
Medborgarna i kommunen ska känna sig trygga utomhus. Andelen medborgare som i medborgarundersökningen uppger att de känner sig trygga utomhus där de bor, såväl när det är mörkt ute som när det är ljust ute, är högre än riksgenomsnittet.	✓	✓		Kommunstyrelsen Samhällsbyggnad
Mjölby kommun ska ligga i frankant i miljö- och klimatarbetet. Kommunens hållbarhetsarbete rankas bland de 25 % bästa i landet enligt Aktuell Hållbarhetsranking.	✓	✓	✓	Kommunstyrelsen
Den fysiska och psykiska hälsan för barn och ungdomar boende i Mjölby kommun ska förbättras utifrån självskattning i Om mig-enkäten.	✓	✓	✓	Kultur- och fritid Omsorgs- och social Utbildning
Alla invånare ska erbjudas en god, nära, jämlik och samordnad hälso- och sjukvård, omsorg och socialtjänst som förebygger ohälsa och stärker hälsan. Antal personer som en hertjänstagare möter under 14 dagar ska minska.		✓		Omsorgs- och social
Hälso- och sjukvård, omsorg och socialtjänst ska vara lättillgängliga och invånare ska vara delaktiga utifrån sina förutsättningar och behov. Andelen äldre som bor i särskilt boende och som anser sig ha inflytande och får tillräckligt med tid ska öka.		✓		Omsorgs- och social
Kommunen ska ha en god planberedskap som möter behovet av ett varierat utbud av bostäder, goda livsmiljöer och mark för utveckling av näringslivet.	✓	✓	✓	Samhällsbyggnad
Gymnasieelever boende i Mjölby kommun med examen inom 3 år ska öka.		✓	✓	Utbildning
Skolenkätens uppmätta trygghet bland elever i Mjölby kommuns skolor ska öka (årskurs 2, 5, 8 och gymnasieår 2)			✓	Utbildning

3. Planeringsförutsättningar

3.1 Omvärld och trender

3.1.1 Omvärldsanalys

Kommunens långsiktiga finansiella analys och omvärldsanalys är en grund för planering och budgetarbete. Analyserna stärker förmågan inom organisationen att agera på skeenden i omvärlden snarare än att reagera. Analyserna är en del av mål- och budgetprocessen, bland annat genom att de bildar underlag till nämndernas åtaganden och finansiella överväganden.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har sedan 2010 arbetat med omvärldsanalys tillsammans med Kairos Future. I sin senaste analys "Vägval för

framtiden 5, En spaning mot år 2035" har de definierat fem övergripande spänningsfält där förändringar starkt påverkar både Sverige och övriga världen:

- demografi
- globalisering
- grön omställning
- värderingar
- teknik och teknikutveckling.

Inom de fem spänningsfälten beskriver SKR tio trender:

- Demokratin utmanas
- Samhällskontrakt under omförhandling
- "Tyckonomin" breder ut sig
- Fler vägar till kunskap
- Demografiska utvecklingen utmanar
- AI förändrar arbetslivet
- Autonoma system med eller utan människa
- Invånare med alltmer ojämlika livsvillkor
- Omfattande resurser krävs för att hantera klimatförändringen
- Ökad efterfrågan på kritiska resurser

Utvecklingen medför att flera av samhällets bärande lösningar måste förändras för att vi ska kunna nå en hållbar framtid. Kommuner och regioner har stor betydelse då mycket av förändring och utveckling sker lokalt. SKR summerar sin rapport med tre perspektiv som bedöms ha stor betydelse för kommuner och regioners arbete:

- **Förstå och hantera komplexa samhällsutmaningar på nya sätt.**
I frågor som exempelvis arbetslöshet, kriminalitet, miljöproblem eller psykisk ohälsa kan sällan en aktör åstadkomma systemförändring på egen hand. Istället måste man se sin roll som en del av ett system vars samlade effekt skapar värde. Värnande om den egna verksamheten och oförmåga att se en gemensam nytta är exempel på barriärer som måste brytas.
- **Utveckla nya arbetssätt för att hantera samhällsutvecklingen.**
Många organisationer upplever en ökad spänning mellan behovet av att förändra och svårigheten att verkligen greppa och ta sig an utmaningen. Idag är det vanligt att kommuner och regioner har pågående utvecklingsarbete med fokus på gradvisa förbättringar, ett klassiskt exempel är systematiskt kvalitetsarbete. Samtidig finns förväntningar på större förändringar som är svåra att uppnå genom stegvis utveckling. Begrepp som innovation, förnyelse och transformation används för att illustrera en mer radikal form av verksamhetsutveckling. Utmaningen för många organisationer handlar om att hantera olika former av verksamhetsutveckling.
- **Ägna mer tid åt framtiden.**
Alla de beslut och val som vi gör idag påverkar även morgondagen. Därför behöver fler organisationer utveckla en organisationskultur där man regelbundet diskuterar framtidsfrågor.

3.1.2 Identifierade utmaningar inom strategiska nätverk

I Mjölby kommun finns fyra strategiska nätverk som utgör en struktur för att hantera de mest relevanta samhällsutmaningarna: ekosystem, strategisk samhällsbyggnad, trygga och säkra livsvillkor samt kompetensförsörjning.

De strategiska nätverken är utifrån specifika frågeställningar ett strategiskt stöd för kommunens ledningsgrupp. Nätverkens uppdrag omfattar omvärldsbevakning och framtagande av kunskapsunderlag utifrån förvaltningars behov av stöd och identifierade samhällsutmaningar. Nätverken arbetar utifrån en av kommunens ledningsgrupp årligen fastställd arbetsplan.

I årets planeringsförutsättningar har de strategiska nätverken sammanfattat de största utmaningarna de identifierat inom sina respektive områden samt vilka konsekvenser dessa utmaningar kan få för Mjölby kommun.

Ekosystem

Huvudsakliga utmaningar

Mjölby kommun står inför tre stora utmaningar kopplade till klimatanpassning, hållbar upphandling och vattenförvaltning.

För att hantera klimatförändringar krävs bättre samverkan mellan förvaltningar och tydligare ansvarsfördelning mellan kommunen, invånare och företag.

Inom upphandling behöver kommunen stärka sitt strategiska arbete för att säkerställa tydliga och relevanta hållbarhetskrav. Det kan minska klimatpåverkan och vara till nytta för kommunala verksamheter och lokalt näringsliv.

Vattenförvaltningen utmanas av klimatförändringar, övergödning, miljögifter och fysiska ingrepp i vattenmiljöer. Ansvarsfördelningen är komplex, och samarbete mellan flera aktörer är avgörande för att nå miljökvalitetsnormerna.

Konsekvenser för Mjölby kommun

Utan samordnad klimatanpassning riskerar Mjölby att drabbas av värmeböljor, vattenbrist och skador på infrastruktur.

Brist på hållbarhetskrav i upphandlingar kan leda till högre klimatpåverkan och försämrad marknadspåverkan.

Misslyckad vattenförvaltning medför att det blir ännu svårare att nå miljökvalitetsnormerna.

Strategisk samhällsbyggnad

Huvudsakliga utmaningar

EU:s har genom förordning om restaurering av naturmiljöer beslutat att naturmiljöerna i unionen ska restaureras. Detta påverkar skogs-, jordbruks- och parkmark men vi vet ännu inte vilka krav det kommer ställa på kommunen.

Hanteringen av invasiva arter har också fått tydligare direktiv och kräver kostsam hantering som kan liknas vid sanering av förorenad mark.

En annan utmaning är sanering av förorenad mark. Vi har sedan ett par decennier en strävan mot att fokusera ny bebyggelse in mot städernas kärnor. Här finns ofta aktiva eller tidigare verksamheter där det uppstått föroreningar i marken.

Urbaniseringen i Mjölby kommun har i stor utsträckning skett genom exploatering på obebyggd mark. Det har lett till ökade vattenflöden vid nederbörd. Kommunen har historiskt sett inte arbetat med att fördröja regnvolymer i större utsträckning. I takt med klimatförändringarna kommer nederbörden öka, vilket påverkar befintliga diken och vattendrag. En utmaning är därför att anpassa dagvattensystem till ett förändrat klimat.

Kommunal rådgivning över tätortsnära mark underlättar processerna för fortsatt tätortsutveckling. Kommunerna har tidigare gjort strategiska markförvärv, men idag är markreserverna inte längre så stora.

Konsekvenser för Mjölby kommun

En konsekvens av EU:s förordning om restaurering av naturmiljöer kan bli ökad svårighet att bebygga obebyggd mark. Det beror på vilken inriktning för Sverige som regering och riksdag beslutar om. Detta kan i sin tur leda till att ny bebyggelse i huvudsak måste ske genom omvandling av tidigare bebyggd mark, vilket kan höja byggkostnaderna och försvåra byggnation i kommunen.

Kommunen behöver ta fram en strategi för att sanera den mark som kommunen äger samt avsätta medel för att över tid åtgärda dessa föroreningar.

Resurser behövs för att hantera invasiva arter. Exploateringsprojekt behöver också ta höjd för merkostnader.

För att möta utmaningen med eftersatta dagvattensystem i ett förändrat klimat behöver kommunen arbeta proaktivt för att skapa eller återskapa översvämningstålga ytor inom, nedströms eller uppströms tätorterna.

Kommunen behöver ta fram en strategi för det strategiska markförvärvsarbetet och i vilka geografiska områden vi ser behov av markförvärv. I strategin bör även möjligheten att förvärva mark för framtida markbyten beaktas.

Trygga och säkra livsvillkor

Huvudsakliga utmaningar

Kommunens ansvar för brottsförebyggande arbete ökar. Det kräver insatser för att minska lokal brottslighet och välfärdsbrott samt för att stärka den civila beredskapen.

Samtidigt ökar de socioekonomiska skillnaderna, vilket påverkar hälsa, social sammanhållning och risk för polarisering. Psykisk ohälsa bland unga, särskilt flickor, är en växande problematik.

Jämställdhet kvarstår som en utmaning med strukturella skillnader mellan könen i ekonomi och hälsa.

Den kommande socialtjänstlagen ställer krav på förebyggande och tvärsektoriella insatser. Samtidigt innebär omställningen till Nära vård att fler patienter vårdas i hemmet, vilket ställer nya krav på kommunens verksamheter och resurser.

Konsekvenser för Mjölby kommun

För att hantera dessa utmaningar måste kommunen prioritera resurser till kris- och säkerhetsarbete, brottsförebyggande insatser och social sammanhållning.

Ökade socioekonomiska klyftor kan leda till segregation och minskad trygghet, vilket kräver riktade insatser inom utbildning, socialtjänst och kultur- och fritidsverksamhet.

Den förväntade lagändringen i socialtjänstlagen innebär behov av omställning till mer förebyggande arbete.

Kompetensförsörjning

Huvudsakliga utmaningar

Kompetensförsörjning på både kort och lång sikt förutsätter samverkan. En näringslivsstrategi är under framtagande och beräknas vara klar under 2026.

Befolkningsutvecklingen och ett minskat barnafödande påverkar Mjölby kommun och Östergötland som arbetsmarknadsregion. Inflyttning kan till del uppväga detta, men på sikt kan det innebära ett mindre behov av förskoleplatser och elevplatser i grundskolan. Samtidigt är förbättrade studieresultat samt barn och ungas mående prioriterade områden. Färre barn och elever korrelerar inte alltid med behovet av personal. Utifrån det är det viktigt att säkerställa kompetens och tillgång till personal på kommunens skolor.

Samarbete mellan skolan och näringslivet, framförallt inom gymnasieskolan, är en förutsättning för framtidens kompetensförsörjning. Det gäller även mellan grundskolor och den lokala arbetsmarknaden. Inom Mjölby kommun pågår ett arbete med ta fram ett arbetssätt för att möta behovet av praktikplatser för personer som behöver stöd i att närma sig arbetsmarknaden.

Konsekvenser för Mjölby

Arbetet med barn och elevers kunskapsutveckling och personliga utveckling måste prioriteras. Effektiviseringskrav i personalintensiva verksamheter med små möjligheter till anpassningar av geografisk placering innebär att personaltätheten minskar. I arbetet kring personer som med egen kraft inte kan ta sig in på arbetsmarknaden bör resurser prioriteras för praktikplatshantering.

Med statens förväntningar på att Sveriges kommuner ska avdela och finansiera professionsprogram inom exempelvis skolan ökar behovet av interna

kompetensutvecklingsmedel. Idag finansieras dessa av verksamheten vilket innebär mindre resurser direkt till barn och elever

3.1.3 Folkhälsorapport 2024

År 2014 publicerade Östgöta-kommissionen för folkhälsa en rapport över hälsoläget i länet och rekommendationer för jämlik hälsa. Kommunstyrelsen i Mjölby beslutade att arbete skulle ske utifrån rapportens resultat, men med hänsyn till kommunens utmaningar och förutsättningar. Som en kunskapsgrund togs en folkhälsorapport fram år 2019 som nu har uppdaterats genom en ny folkhälsorapport fastställd hösten 2024.

Folkhälsorapporten visar att det finns skillnader i jämlikhet och i jämställdhet bland invånarna i Mjölby kommun. Stora socioekonomiska skillnader förekommer i våra bostadsområden. I områden där fler lever med låg ekonomisk standard syns även fler med låg utbildningsnivå, färre sysselsatta, högre ohälsotal och färre unga som är aktiva i idrottsföreningar. En positiv utveckling är att andelen sysselsatta invånare ökar, andelen långtidsarbetslösa minskar och att många barn är inskrivna i förskolan.

Kvinnor har sämre utfall i jämförelse med män för livsvillkor såsom ekonomi, trygghet och våld utsatthet. Det kan kopplas till sämre psykisk hälsa. Män har däremot sämre levnadsvanor med mer stillasittande samt riskbeteende för ökad alkoholkonsumtion och spel om pengar. Det kan kopplas till skulder och övervikt.

Bland den yngre befolkningen ökar den psykiska ohälsan och särskilt bland flickor. Vi ser också att tilliten till andra människor är lägst bland 16 till 29-åringar och att en fjärdedel av ungdomarna har låg tillit till samhällets skyddsnät.

Hos den äldre befolkningen är fallolyckor och upplevd ensamhet utvecklingsområden.

Utsatta livsvillkor tenderar att gå i arv medan jämlika livsvillkor leder till förbättrad hälsa för alla, inte bara för dem som har det sämst ställt. För att möta utmaningarna med ojämlikhet och ojämställdhet behövs förebyggande och hälsofrämjande insatser på strukturell nivå med samverkan såväl internt som externt. Rekommendationerna i Östgöta-kommissionen för folkhälsas slutrapport är aktuella än idag.

3.2 Befolkning och demografi

3.2.1 Historik och nuläge

Befolkningsutvecklingen är avgörande vid bedömning av skatteintäkter och olika verksamheters behov. Bedömningen av befolkningsutvecklingen utgår från kommunens befolkningsprognos som tas fram en gång per år. I prognosen görs bedömningar av födelse- och dödlighetstal samt in- och utflyttning. En viktig faktor är förväntat bostadsbyggande.

År 2024 ökade antalet invånare i Mjölby kommun med 119 personer. Vid årets slut hade kommunen 28 695 invånare. Befolkningsökningen kan förklaras med att fler flyttat in jämfört med hur många som flyttat ut. Under 2024 flyttade 1 410 personer in i kommunen och 1 298 personer flyttade ut. Det ger ett positivt flyttnetto på 112 personer, vilket dock är strax under 2023 års värde och det lägsta på 10 år. Både in- och utflyttningen har ökat jämfört med 2023.

Antalet födda i Mjölby 2024 uppgick till 291 barn, vilket är en ökning jämfört med föregående år. Antalet födda barn i Sverige var det lägsta på 22 år. 281 personer avled i kommunen. Det ger ett födelsenetto på 10 personer. 2023 hade kommunen ett negativt födelsenetto vilket är ovanligt för Mjölby.

2024 färdigställdes 21 småhus och 27 lägenheter, vilket ligger lägre än genomsnittligt producerade bostäder de senaste fem åren.

I början på 2024 togs en ny befolkningsprognos fram för 2024-2037. Utifrån olika signaler om nedgång på bostadsmarknaden reviderades den prognosen ner under budgetprocessens gång och ett nytt scenario togs fram. Enligt det prognostiserade grundscenariot skulle antalet invånare öka med 125 under 2024. Enligt den nedreviderade prognosen skulle ökningen bli 34 personer. Antalet invånare ökade med 119, vilket ligger i linje med den ursprungliga prognosen. Det skiljer även mellan prognos och utfall i några av ålderskategorierna, vilket beskrivs nedan.

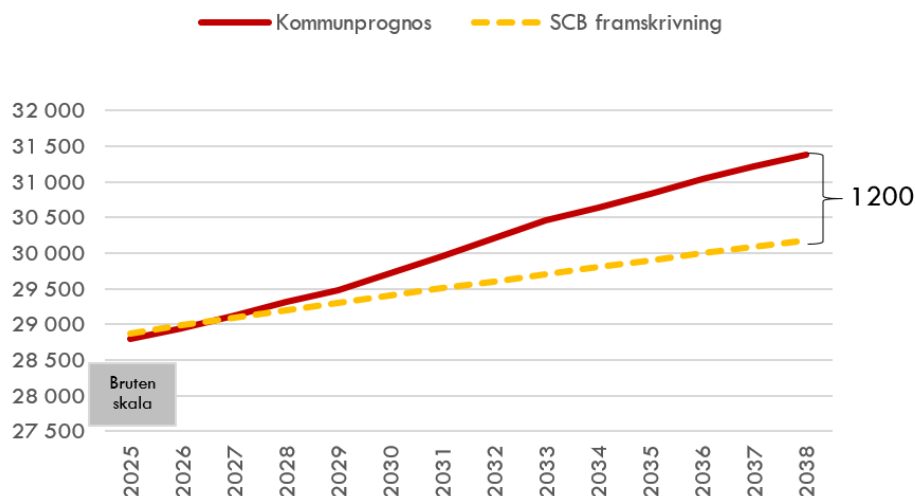
3.2.2 Befolkningsprognos 2025-2038

Befolkningsprognos 2025-2038 finns att läsa i sin helhet i bilaga 1.

Grafen nedan visar den totala befolkningsutvecklingen i Mjölby kommun åren 2014-2024 samt befolkningsprognos för åren 2025-2038. Som referens i diagrammet jämförs kommunens befolkningsprognos med Statistiska centralbyråns (SCB) framskrivning från 2024 och framåt.

Mjölby kommun befolkningsprognos 2025-2038

Jämförelse med SCB:s framskrivning, alla åldrar

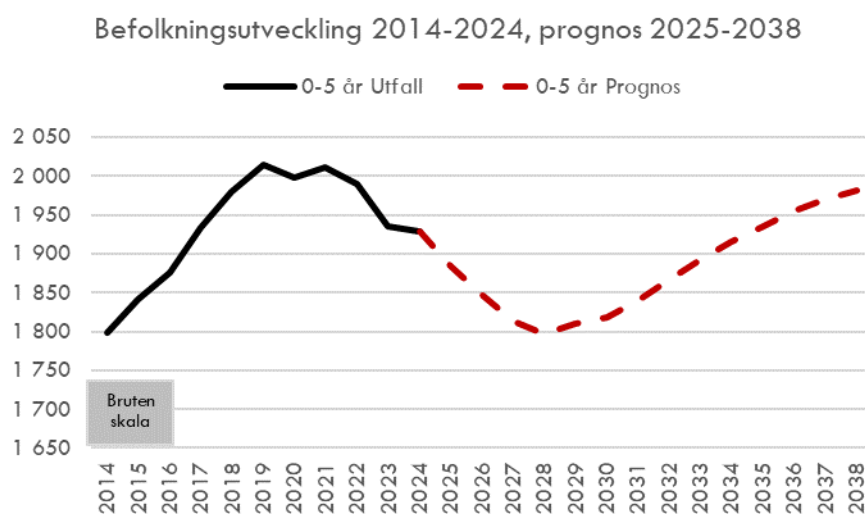
Enligt befolkningsprognos 2025-2038 kommer antalet invånare fortsätta att öka. Antalet invånare bedöms öka med 108 under år 2025. Under 2026-2028 förväntas sedan årlig ökning med genomsnitt 170 invånare per år. Under hela prognosperioden 2025-2038 bedöms folkmängden öka med ca 2 700 invånare, vilket är 200 fler än i förra årets prognos.

Befolkningsprognosen bygger på ett antagande att bostadsbyggandet i kommunen åter tar fart och når liknande nivåer som under åren 2017-2023. För hela prognosperioden fram till 2038 finns antagande om ca 1 300 bostäder under en 14-årsperiod. Det är en upprevidering med 100 bostäder jämfört med föregående års prognos.

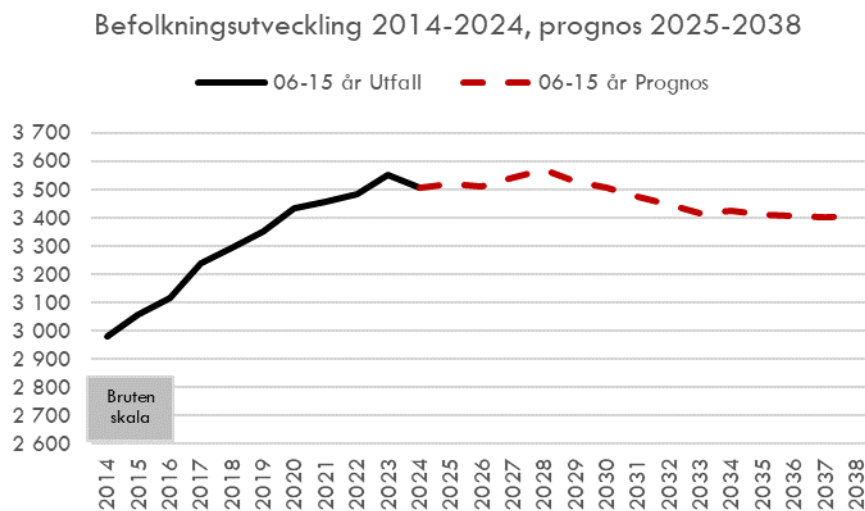
Kommunens prognos ska dock vägas mot SCB:s framskrivning som visas med en gul streckad linje i diagrammet ovan. Enligt SCB är det ca 1 200 färre invånare 2038 än vad kommunens prognos anger. SCB baserar sin framskrivning på ett minskat barnfödande och en minskad invandring, vilket är trender som påverkar alla kommuner. Åldersgruppen kvinnor i barnafödande ålder är mindre och antal födda barn per kvinna är det lägsta i landets historia. Invandringen har minskat kraftigt sedan toppåret 2016. SCB beaktar dock inte lokala förhållanden i bostadsbyggandet. Differensen mellan prognoserna förklaras därmed av att kommunens offensiva bostadsbyggandeplaner inkluderas i kommunprognosen men inte i framskrivningen.

Det är en tydlig nedgång för nyproduktion av bostäder i nuläget. Jämfört med föregående bostadsbyggandeprognos har det dock ljusnat något. För perioden 2026-2028 bedöms i genomsnitt 90 nya bostäder per år tillkomma i kommunen, merparten i Mantorp. I bostadsbyggandeprognosen finns antagande om att bostadsbyggandet åter tar fart från 2027 och framåt. Det råder fortfarande brist på bostäder i landet och Mjölby kommuns planering baseras på en fortsatt efterfrågan på bostäder i kommunen.

Nedanstående diagram visar utvecklingen i olika ålderskategorier.

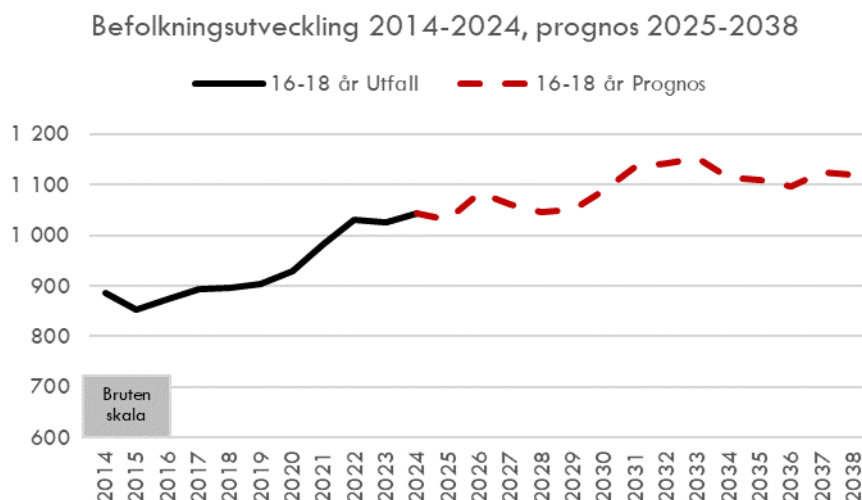

Antal barn 0-5 år har minskat sedan 2021 och i den nya prognosen prognostiseras en fortsatt minskning fram till 2028. Därefter bedöms åldersgruppen öka igen, främst beroende på ett antagande om en ökning av bostadsbyggandet. Från 2024 till planperiodens slut 2028 bedöms antal 0-5 åringar ha minskat med 130. På längre sikt, år 2038 bedöms åldersgruppen ha nått nuvarande nivå igen. Det finns variationer mellan kommunens olika delområden, vilket behöver analyseras vidare i kommande delområdesprognos.

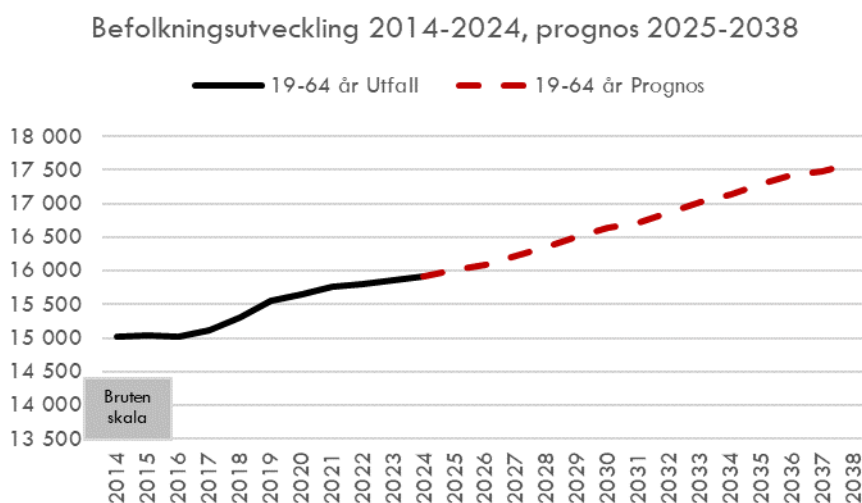

Antal barn och ungdomar i åldern 6-15 år har en stabil nivå sedan 2021 vilket i den nya prognosen bedöms fortsätta fram till 2028. Därefter bedöms åldersgruppen minska svagt. Från 2024 till planperiodens slut 2028 bedöms antal 6-15 åringar ha ökat med 65. På längre sikt, år 2038 bedöms åldersgruppen

ha minskat med 100. Det finns variationer mellan kommunens olika delområden, vilket behöver analyseras vidare i kommande delområdesprognos.

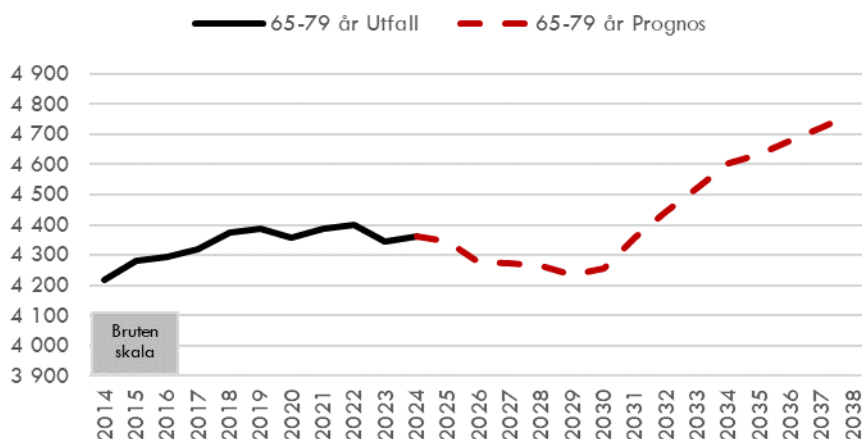

Ungdomar 16-18 år i gymnasieåldern har en stabil nivå sedan 2022 vilket prognostiseras att hålla fram till 2029. Från 2024 till planperiodens slut 2028 bedöms antal 16-18 åringar ha ökat med 2. På längre sikt, till år 2038 bedöms åldersgruppen ha ökat med 75.

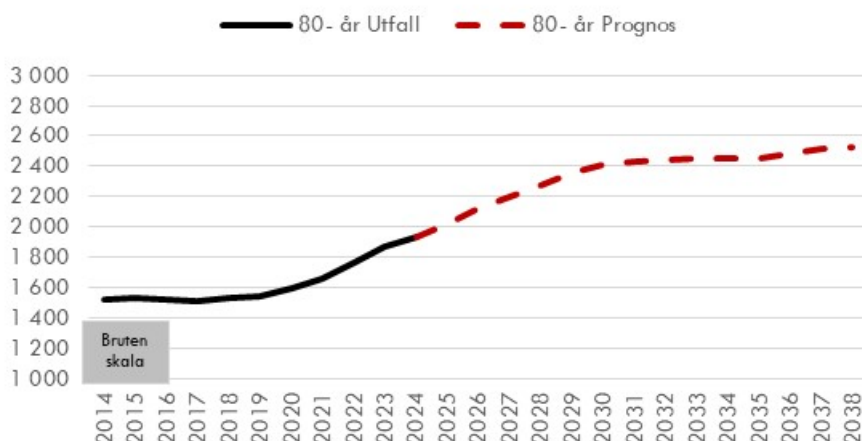
Den stora åldersgruppen 19-64 år har ökat kontinuerligt sedan 2017. I den nya prognosen bedöms trenden fortsätta med en genomsnittlig ökning på 110 invånare per år fram till 2028. År 2038 bedöms antalet vara drygt 1 700 fler än 2024.

Befolkningsutveckling 2014-2024, prognos 2025-2038

Åldersgruppen 65-79 år har minskat svagt sedan 2022. I den nya prognosen bedöms den minskande trenden fortsätta fram till 2029. Därefter sker en kraftig ökning då de stora årskullarna födda från 1965 och framåt når pensionsåldern. År 2038 bedöms antalet vara drygt 400 fler än 2024.

Befolkningsutveckling 2014-2024, prognos 2025-2038

Åldersgruppen 80 år och äldre har ökat sedan 2018. I den nya prognosen bedöms trenden fortsätta fram till 2031. Därefter sker en stabilisering. År 2038 bedöms antalet vara drygt 600 fler än 2024, vilket motsvarar en ökning med 30 procent. Bortom prognosperioden ser man en ny ökning av invånare 80 år och äldre omkring 2045 då de stora årskullarna födda från 1965 når åldersgruppen.

3.2.3 Konsekvenser för Mjölby

Befolkningsprognosen påverkar på kort sikt kommunens lokalplanering främst inom förskola och skolor. Även andra verksamheter påverkas. Utvecklingen varierar dock mellan orterna och det krävs såväl anpassningsåtgärder som utökningar. Särskild vikt bör läggas på förändringen av 0-5 åringar där en kraftig minskning följs av en lika kraftig ökning inom prognosperioden.

På lång sikt är befolkningsprognosen avgörande för hur kommunen med kvalitet kan tillgodose service och tjänster gentemot invånarna. Den mest osäkra variabeln är utvecklingen inom bostadsmarknaden. Den mest säkra variabeln är den demografiska förändringen av antal äldre invånare, vilket är en utmaning för hela kommunens organisation.

3.3 Ekonomiska förutsättningar

3.3.1 SKR:s bedömning av samhällsekonomin

Vårpropositionen presenteras den 15 april och då ger regeringen sin syn på kommunernas och regionernas ekonomi. SKR (Sveriges kommuner och regioner) publicerar dagen efter cirkulär kring vårpropositionen. Ny skatteunderlagsprognos publiceras preliminärt den 29 april.

SKR skriver sammanfattningsvis i februariprognosen (cirkulär 25:16):

*Svensk konjunkturåterhämtning påbörjad och tar fart i år

*Sysselsättningen ökar 2025 – stärks desto mer 2026

*Skatteunderlaget ökar i normal takt 2025 och framåt

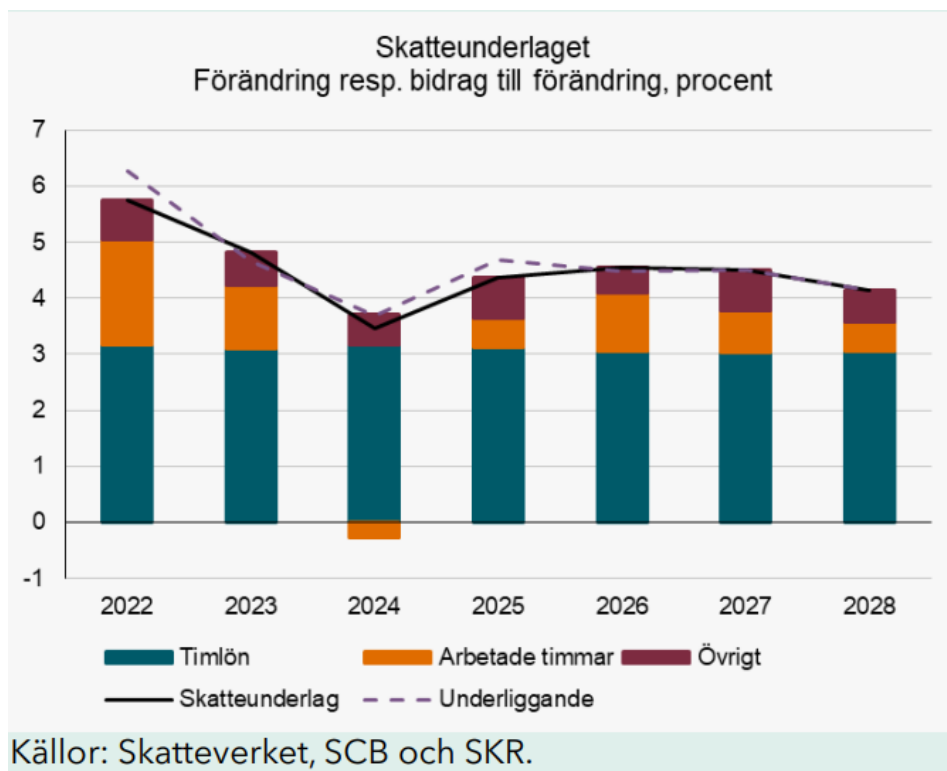
Förra årets räntesänkningar stöttar årets efterfrågan. USA och Euroområdet kommer fortsätta sänka räntor för att öka ekonomisk tillväxt. Men inflationen är motståndskraftig och är inte på målnivå. Liknande scenario råder i Sverige så prognosen är att styrräntan efter sänkningar stabiliseras runt 2 procent. Penningpolitiken och finanspolitiken bidrar. Arbetsmarknaden följer efter med viss fördröjning och sysselsättningen ökar något 2025 för att stärkas ytterligare 2026.

Återhämtningen i ekonomin ger att skatteunderlaget ökar från en dämpad takt på 3,5 procent 2024 till 4,4 respektive 4,5 procent i år och nästa år.

Skatteunderlaget beräknas öka med 4,4 procent i genomsnitt per år under perioden 2025-2028 vilket är i linje med den genomsnittliga ökningen den senaste 10-årsperioden.

Antalet arbetade timmar ökar i år igen vilket bidrar till att skatteunderlagets ökningstakt åter ökar. Dessutom bidrar ökade pensionsinkomster på grund av det fastställda inkomstbasbeloppet 2025 (ökade 5,7 procent). En normal inflationsutveckling medför långsammare öknings av prisbasbeloppet 2025. Detta tillsammans med det högre inkomstbasbeloppet leder till lägre pensionskostnader för kommunsektorn.

Skatteunderlagstillväxtens återhämtning samt lägre pensionskostnader bidrar till en stor real ökning. Men den kraftiga minskningen 2023-2024 innebär att snittet för åren 2024-2028 är real skatteunderlagsökning på 1,7 procent. Det är i linje med historiskt snitt men ändå under historisk trend, det vill säga köpkraften har varaktigt försvagats.

3.3.2 Arbetslöshetsstatik och prognos

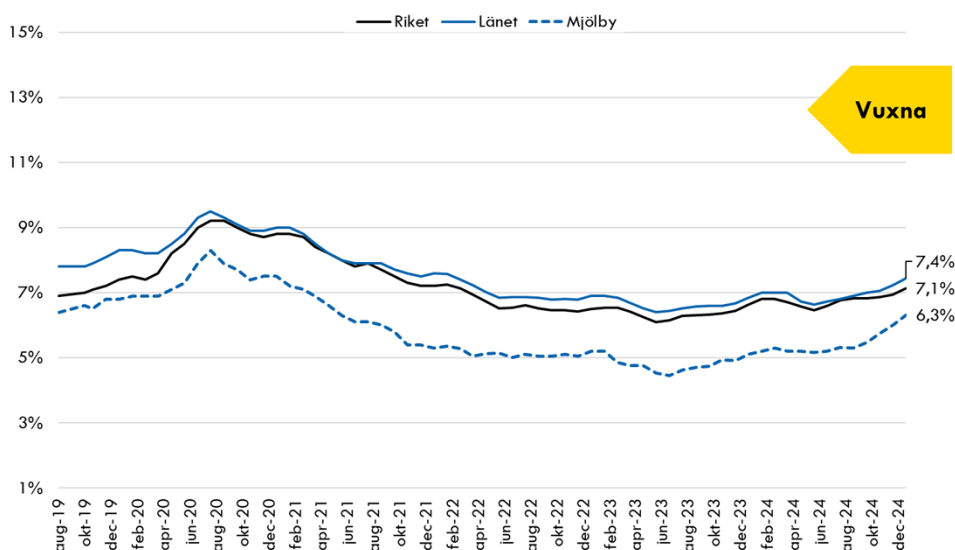
Historisk och nuläge

I december 2024 var 906 (731) personer öppet arbetslösa eller i program. Det motsvarar en arbetslöshet på 6,3 procent. En ökning har skett jämfört med 2023 då arbetslösheten var 5,2 procent.

Diagrammen nedan visar utvecklingen av arbetslösheten för 16-65-åringar respektive 18-24-åringar i Mjölby, riket och i Östergötlands län från augusti 2019 till december 2024.

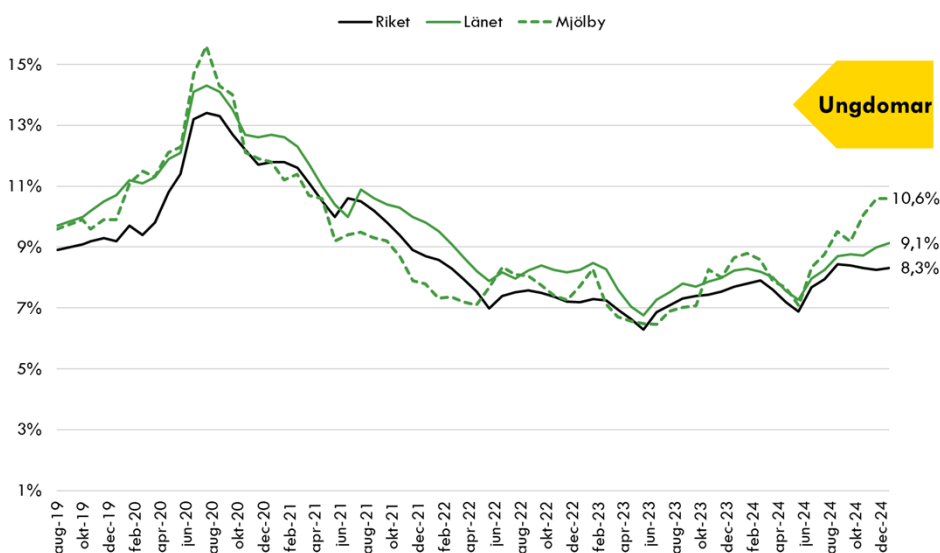
Sedan 2020 har arbetslösheten minskat för båda dessa grupper. Även långtidsarbetslösheten (mer än 12 månader) samt arbetslösheten för utrikes födda har minskat. Under slutet av 2024 har dock en ökning skett för samtliga grupper.

Inskrivna arbetslösa, andel i procent av arbetskraften 16-65* år
2019-2024 (Källa AF) *äldersurvalet är 16 - 64 år t.o.m. period 2022-12

Under första delen av 2024 låg arbetslösheten i kommunen på ungefär samma nivå. En ökning ses sedan från juni och en kraftigare ökning från oktober. Utvecklingen i Mjölby följer trenden i riket och länet men ligger totalt sett på en lägre nivå. Arbetslösheten i riket och länet var 7,1 procent (riket) respektive 7,4 procent (länet) för samma åldersgrupp i december.

Inskrivna arbetslösa, andel i procent av arbetskraften 18-24 år
2019-2024 (Källa AF)

I december 2024 var 160 18-24-åringar i Mjölby kommun inskrivna som arbetslösa. Det motsvarar en ungdomsarbetslöshet på 10,6 procent. Arbetslösheten har ökat även för denna grupp jämfört med föregående år då ungdomsarbetslösheten i Mjölby var 8,8 procent.

Ungdomsarbetslösheten har varit högre i Mjölby än i riket och i Östergötlands län under 2024. I riket var ungdomsarbetslösheten 8,3 procent i december 2024 och i länet var den 9,1 procent. Under inledningen av året minskade ungdomsarbetslösheten i såväl Mjölby, riket och i länet. Efter maj ses en ökning för alla tre kategorier och en särskilt kraftig ökning för Mjölby mot slutet av året. Trots denna ökning är ungdomsarbetslösheten på en mycket låg nivå historiskt sett.

Prognos

I december 2024 presenterade Arbetsförmedlingen en prognos för utvecklingen av den svenska arbetsmarknaden 2025-2026. I prognosen framhåller de att den utdragna lågkonjunkturen har lett till en fortsatt ökning av arbetslösheten, samtidigt som antalet varsel ligger kvar på en hög nivå.

Trots att arbetsgivarna nu börjar se något ljusare på framtiden bedömer Arbetsförmedlingen att återhämtningen på arbetsmarknaden blir utdragen. Arbetsmarknaden kommer att fortsätta präglas av lågkonjunkturen och återhämta sig långsamt. De bedömer att arbetslösheten kommer sluta att öka under det första halvåret 2025 för att därefter minska gradvis i takt med att ekonomin stärks.

3.3.3 Ekonomiska förutsättningar Mjölby kommun

Resultat 2024, prognos 2025

Resultatet 2024 blev +2,3 mnkr mot budgeterade +12,6 mnkr. Resultatet motsvarar 0,1 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Nämnderna visar sammantaget överskott med 6,9 mnkr. Samtliga nämnder utom omsorgs och socialnämnden visar positiv budgetavvikelse. Det innebär en stor förbättring jämfört med föregående år då nämnderna sammantaget uppvisade negativ budgetavvikelse motsvarande -60 mnkr. Finansieringen har underskott på -17,2 mnkr.

Investeringarna 2024 uppgick till 379 mnkr vilket är den högsta nivån någonsin och nära 100 mnkr högre än föregående år. Investeringsbudget 2024 var 490 mnkr vilket innebar ett genomförande på 77 procent. Det har bland annat åstadkommit genom att i samband med tilläggsbudgeteringen i mars justera beloppen på de mer omfattande projekten. 2024 medförde det att 46 mnkr togs bort från årsbudgeten på 536 mnkr.

Kommunens långfristiga låneskuld uppgick vid årsskiftet till 1 045 mnkr vilket är en ökning med 220 mnkr sedan 2023. Det beror på årets höga investeringsvolym i kombination med det låga resultatet. Självfinansieringsgraden av investeringar var 32 procent.

Budgeterat resultat 2025 är 50,8 mnkr förutsatt att nämnderna håller sina tilldelade driftramar. Effektiviseringskravet uppgår fortsatt till 20 mnkr.

Investeringsbudgeten 2025 uppgår till 466 mnkr och med förslag till tilläggsbudget på +12 mnkr och förslag till tilläggsanslag på 50 mnkr blir den

totala investeringsbudgeten 528 mnkr. Låneskulden är för närvarande 1 045 mnkr.

Skatteunderlagsutveckling

Enligt vår nya befolkningsprognos 2025 – 2038 kommer antalet invånare fortsätta att öka, men precis som förra året dämpas utvecklingen i jämförelse med tidigare prognoser. I förra årets prognos beräknades antalet invånare öka med 125 från 2023 till 2024 som vi sedan reviderade ned under vårens mål och budgetprocess. I årets prognos är motsvarande ökning 108. Under 2026-2028 förväntas en årlig ökning med genomsnitt 170 invånare per år. På lång sikt, till 2038, bedöms folkmängden öka med ca 2 700 invånare. Det är 200 fler än i förra årets prognos. Särskild vikt framåt bör läggas på förändringen av 0-5 åringar där en kraftig minskning följs av en lika kraftig ökning inom prognosperioden.

Budgetår	2024	2025	2026	2027	2028
Antal invånare 31/ 12 respektive år	28 695	28 803	28 945	29 119	29 314
Förändring		108	142	174	195
Antal invånare 1/ 11 (grund för skatteintäkter kommande år)	28 686	28 794	28 936	29 110	29 305
Förändring		108	142	174	195

Budgetår	2024	2025	2026	2027	2028
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning (tkr)	2 054 387	2 143 371	2 228 338	2 310 839	2 398 383
Förändring (tkr)		88 984	84 967	82 501	87 544
Förändring (%)		4,33%	3,96%	3,70%	3,79%

Löne- och prisutveckling

Resursfördelningsmodellen kompenserar nämnderna för avtalsenliga löneökningar genom tilläggsanslag i efterskott varje år. Budget för löneökning avsätts centralt under "KS/KF ofördelade medel" på finansieringen. I mål och budget 2025-2027 har avsatts 3,5 procent 2025, **3,5 procent 2026** och 3,4 procent 2027. SKRs antaganden utifrån februaricirkuläret (25:16) är 3,5 procent 2025, **3,5 procent 2026** och 3,5 procent 2027, d.v.s. oförändrat avseende år 2026. Budgeten är avsedd att täcka en sammantagen lönekostnadsökning, d.v.s. både avtalsenliga och löneökningar utöver avtal samt ändringar i arbetskraftens sammansättning.

Prisökning för övriga kostnader är i budget 2025-2027 beräknad till **1,6 procent 2026**. SKR räknar i februaricirkuläret med **1,9 procent 2026**. På grund av de höga räntorna har uppräkningsfaktorn för lokaler reviderats för att täcka de ökade kostnaderna. Prisuppräknningen 2025 var 5 procent och **2026 är prognosen 6,2 procent**.

Demografisk resursfördelning

Demografisk resursfördelning berör utbildning-, omsorgs- och social- och samhällsbyggnadsnämnd. Syftet är att justera nämndernas ramar volymmässigt efter hur befolkningens sammanfattning utvecklas. Resursfördelningsmodellens demografimodell baseras på gällande befolkningsprognos och olika ålderskategoriers "prisläpp/kostnadskompensation" i det statliga utjämningsystemet.

Den dämpade befolkningsprognosen förändrar resursfördelningen under planperioden. I och med ett minskat byggande förväntas ett lägre demografiskt tryck för yngre invånare medan ökningstakten i de äldre ålderskategorierna har tagit fart och förväntas fortsätta under 2020-talet.

I nämndernas driftramar 2026 (enligt mål och budget 2025-2027) ingår en uppräknings jämfört med 2025 på +14,1 mnkr avseende demografi. Den nya befolkningsprognosen med en relativt oförändrad prognostiserad tillväxt medför att ramarna justeras upp med +0,9 mnkr. Uppräkningen mellan 2025 och 2026 är således +15 mnkr varav större delen går till omsorgs- och socialnämnden. Differensen mot tidigare beräkning fördelar sig på utbildningsnämnden med +0,6 mnkr, omsorgs- och socialnämnden med +0,4 mnkr och samhällsbyggnadsnämnden med -0,1 mnkr.

2027 justeras ramarna däremot ned med -5,5 mnkr jämfört med 2025 enligt den nya beräkningen för 2026. Förändringen avser främst utbildningsnämnden med -3,4 mnkr.

2028 justeras ramarna åter upp med +8,3 mnkr jämfört med 2027 enligt den nya beräkningen för 2026. När den demografiska resursfördelningen varierar under åren mellan plus och minus under planperioden så är det viktigt att ha ett flerårsperspektiv. Inte minst utifrån begreppen anpassning och effektivisering.

Resursfördelningens förändring jämfört med budget:

Årlig förändring	2026	2027	2028
UN	619	-3 363	-998
OSN	420	-1 686	10 784
SBN	-89	-410	-93
	951	-5 459	9 693

Resursfördelning LSS

Avdelningen för ekonomi och styrning har tillsammans med omsorgs- och socialförvaltningen tagit fram ett förslag på resursfördelningsmodell avseende LSS. Det är ett uppdrag från förra årets mål och budgetprocess. Modellen bygger på ordinarie LSS-utjämningsystem med prislappar i olika kategorier och volym insats i respektive kategori. Volymerna stäms av i mars året före aktuellt budgetår och kompletteras med en prognos för att få så aktuell tilldelning som möjligt. Därefter regleras budgeterat belopp med aktuellt belopp.

Modellen ger som ingångsvärde 6 mnkr i resursfördelning till omsorgs- och socialnämnden 2026. Modellen har stämts av mot kommunens tillämpade praxis sedan 2013, det vill säga att nämnden har kompenseras för internhyra och verksamhetsdrift när nya LSS-boenden har tagits i bruk. Jämförelsen visar på marginella skillnader. Modellen kommer att presenteras i mål och budgetprocessen.

Ekonomisk bedömning

Befolkningsprognosen redovisad ovan ligger till grund för beräkning av både skatteintäkter och tilldelade medel avseende demografi.

Osäkerheten i att bedöma kommunens ekonomiska läge har under senare år blivit allt större. Pandemi, krig och nedgång i den globala ekonomin med försämrade inhemsk konjunktur bidrar. I år är osäkerheten ovanligt stor. Inte minst världsläget där stora delar av världsordningen ifrågasätts. Vad kommer det innebära för kommunerna? Det är viktigt att beakta de osäkerheter som finns i form av dess effekter på inflation, räntor, energipriser etc. En buffert bör planeras in i kommande budget.

Enligt nuvarande beräkning ligger resultatet 2026 på 67 mnkr vid budgetprocessens början. Då ingår både förväntade kostnader och intäkter och en del antaganden som kommer att diskuteras vidare under våren. Det motsvarar finansiellt resultatmål på 3 procent. För 2027 ser utgångsläget bättre ut då bedömt resultat är 119 mnkr. Då ska hänsyn tas till att medel ska reserveras till kommande räntor och kapitalkostnader på befintliga och kommande tillgångar. Ekonomisk bedömning nedan fångar inte alla kostnader som en fullständig resultatbudget. Osäkerhet råder kring tidpunkter, utfall på projekt och i vissa fall vad som ska kompenseras till nämnderna.

Allt är inte osäkert. Välfärdsutmaningen, våra stora investeringsbehov och behov av utredningsmedel/förstudier kvarstår. Prioriteringar kommer att krävas både utifrån finansiering och samordning och avvägning av tillgängliga personella resurser.

Ekonomisk bedömning 2025-03-11	2026	2027
Resultat enl MoB 2025-2027	+69,4	+121,3
Finansiering		
Aterföring reservering	+45,8	+49,9
Skatteunderlagsprognos jmf med budget	-2,2	+2,7
Pensionskostnad jmf med budget	+1,2	+4,1
Ändrad uppräknig löner och priser	-6,5	-4,0
Lönerevision fler anställda (vårdboende och hemtjänst)	-3,5	-3,5
Ökade räntor fastighet befintliga anläggningar		-11,0
Utredning/"drift" investeringsprojekt	-1,0	+0,0
Exploateringsintäkter	-11,5	-3,5
Efterbehandlingsåtgärder ?	-10,0	
Nämndernas ramar:		
Demografi omsorgs- och socialnämnd	-0,4	+3,4
Demografi utbildningsnämnd	-0,6	+1,7
Demografi samhällsbyggnadsnämnd	+0,1	+0,4
Resursfördelning LSS	-6,0	-6,0
UN Projekt 2023-2025 Idrott utan gränser avslutat	+0,4	+0,4
TA 25 - UN Ökad internhyra Lagmansskolan	-1,5	-1,5
Ökade räntor skattefinansierad verksamhet komp	-4,1	-5,1
Driftkostnader utifrån investeringsbudget	-3,0	-6,0
UN Lejonbackens skola internhyra		-24,0
Vårens prioriteringar/effektiviseringar ?		
OSN Vifolkagården drift från 250411 ?		
OSN Slomarps drift från 251201 ?		
Riktade statsbidrag i de generella statsbidragen ?		
Bedömt resultat	+66,6	+119,3
Finansiellt resultatmål 3%	+67	+69
Över (+) eller under (-) finansiellt mål 3%	-0	+50

Driftramar

Beräkning av driftramar utgår från ekonomisk plan 2026 i mål och budget 2025-2027. Justering sker enligt gällande resursfördelningsmodell. Under budgetprocessen sker dialog mellan budgetberedningen och nämnderna kring behoven åren 2026-2028.

I första kolumnen "Ek plan 2026 enl MoB" ingår justering för demografiförändring med +14,1 mnkr och effektiviseringskrav på 20 mnkr. Ramarna har hittills reviderats avseende demografi +0,9 mnkr och uppräknig för priser +17,9 mnkr. Poster av mer löpande karaktär som tillkommer under budgetprocessens gång är bland annat tilläggsanslag för lönerevision statsbidrag, driftskostnader justerade utifrån den investeringsbudget som kommunfullmäktige antar i juni och eventuellt övriga tilläggsanslag från KS ofördelat. Utöver det kommer alla överväganden och prioriteringar som kommer att beslutas.

Första utkast till driftramar inför budgetdialogerna 8-9 april

Driftramar	Budget 2026 ur MOB 2025-2027									
2026	Ek plan 2026	Omdisp +	Förändringar	Uppräkning	Uppräkning	Statsbidrag	Förändringar	Prioritering och	Summa	Driftramar
	enl MoB	TA 2025	pga	pris	löner		pga	effektivisering	ändringar jfm	2026
			demografi	och intäkter			investeringar		ek plan 2026	
			1	2	2	3	4	5		
KF-POLITISKA ORGAN	9 453			192					192	9 645
KOMMUNSTYRELSE	114 844	100		213					313	115 157
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMND	89 263			2 244					2 244	91 507
MILJÖNÄMND	5 523			-181					-181	5 342
OMSORGS- SOCIALNÄMND	756 932		6 420	8 156					14 576	771 508
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMND	179 770	0	-89	1 238					1 149	180 919
UTBILDNINGSNÄMND	777 634	1 374	619	6 064				-400	7 657	785 291
SUMMA	1 933 419	1 474	6 950	17 926	0	0	0	-400	25 950	1 959 369

Investeringar

Kommunen växer och det finns stora behov av verksamhetslokaler. I gällande mål och budget uppgår investeringarna till totalt 1 637 mnkr. De två största planerade investeringarna, ny grundskola och nytt vård- och omsorgboende, ingår endast delvis då färdigställande ligger från 2027 och framåt.

Investeringsvolymerna har fram till 2015 varit ca 100 mnkr årligen vilket har motsvarat avskrivningar plus resultat. 2016-17 ökade de till ca 155 mnkr, 2018-2023 till ca 250 mnkr. Behoven 2026-2028 uppgår till 1 788 mnkr som utgångsläge.

De taxefinansierade investeringarna och exploateringsprojekten har annan finansiering men behöver ändå prioriteras för att de tar begränsade personella resurser i anspråk samt ingår i kommunens totala låneskuld och ianspråk tar det låneutrymme kommunkoncernen har hos Kommuninvest.

Kommuninvest har nyligen förändrat sin modell för beräkning av utlåningslimiter till sina medlemmar. Det innebär för Mjölby kommun att vi tillsammans med våra bolag i koncernen får förändrade förutsättningar att låna. Exakt vad det innebär håller på att utredas inför kommande mål och budgetprocess.

Mjölby kommun har en relativt stor låneskuld vilket indikerar att vi bör uppnå högre resultatnivåer för att kunna egenfinansiera en större andel av våra investeringar. Mjölby kommuns ekonomi är relativt genomsnittlig bland alla kommuner utom när det gäller självfinansieringsgrad av investeringar där vi ligger lågt.

God ekonomisk hushållning och finansiella mål

Vision 2045 och gällande kommunfullmäktigemål berör inte direkt det ekonomiska perspektivet. De finansiella målen finns som styrtal under kommunfullmäktige.

Från 2024 gäller ny lagstiftning kring god ekonomisk hushållning efter den statliga utredningen om en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner "En god kommunal hushållning" (SOU 2021:75). Bakgrunden till utredningen är att kommunsektorns ekonomi, trots flera år av god ekonomisk tillväxt, uppvisar en sårbarhet till följd av ökad skuldsättning, ökat åtagande i de kommunala

företagen samt svårigheter att anpassa den kommunala verksamheten till befolkningsförändringar.

Kommunfullmäktige antog 2024-11-23 § 97 uppdaterade riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Det långsiktiga finansiella målet för god ekonomisk hushållning i Mjölby kommun är att det justerade egna kapitalet som andel av skatter och bidrag som minst ska uppgå till 30 procent och inte överstiga 40 procent. De verksamhetsmässiga målen för god ekonomisk hushållning utgörs av kommunfullmäktiges mål för perioden samt ett antal styrtalet i form av Koladas effektivitetsindex.

Behov av omställning och effektiviseringar

Mjölby kommun har arbetat med välfärdsutmaningen sedan 2014 då den första långsiktiga finansiella analysen gjordes. Den demografiska utmaningen med fler yngre och fler äldre förstärks av kommunens tillväxt. De två senaste årens befolkningsprognoser har indikerat lägre tillväxttakt även om kommunen fortfarande växer. Anpassning är ett alltmer centralt begrepp.

Den långsiktiga utmaningen att klara av demografi, tillväxt, investeringsbehov (bygga nytt och underhålla), leverera tjänster och bygga samhälle kvarstår. Idag kommer dessutom ett växande antal angelägna frågor på kommunens bord, såsom civil beredskap, ny socialtjänstlag, klimatanpassning med mera. Det går inte att fokusera på allt samtidigt utan det krävs prioriteringar.

Verksamheterna behöver ställas om till nya arbetssätt för att effektivisera. Enligt digitaliseringsstrategin ska Mjölby kommun driva förändring och anpassning mot en föränderlig omvärld utifrån de möjligheter som digitaliseringen erbjuder. Detta kommer att ställa stora krav på organisationens förmåga till omställning. Digitaliseringen förändrar vårt samhälle och är ett av våra viktigaste verktyg för att effektivisera och förnya offentlig verksamhet.

Lika viktigt som investeringar i verksamhetslokaler, anläggningar, infrastruktur etc, lika viktigt är investeringar i utvecklingsprojekt som driver omställning. Organisationens förmåga att styra och leda i förändring kommer att bli avgörande för hur väl rustad inför framtiden vår kommun är.

Konsekvenser för Mjölby

Ekonomi stabiliserar sig nationellt och även i Mjölby kommun. Fortsatt höga investeringsvolymerna kräver tillräckliga resultatnivåer för att inte drastiskt öka låneskulden. Kommuninvest ser över vår lånelimit. Investeringar låser upp driftmedel både före och efter själva investeringsutgiften. Det innebär mindre resurser till löpande verksamhet. Den ändrade befolkningsprognosen medför ökat behov av anpassning för lokaler, personal och geografiskt. Nu gällande effektiviseringskrav i form av proportionell fördelning behöver diskuteras och förändras för att verksamheterna ska ha möjlighet att över tid anpassa och effektivisera sina verksamheter. Centrala begrepp för årets mål och budgetprocess är anpassning, prioritering och effektiv resursanvändning.

3.4 Hållbarhet

3.4.1 Nuläge agenda 2030

Ett strukturerat arbete för att utvärdera den kommunala verksamheten utifrån ekologisk, ekonomisk och socialt hållbar utveckling, påbörjades i arbetet med visionen år 2020. Då genomfördes en nulägesanalys med utgångspunkt i Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Ett antal utvecklingsförslag skickades med till arbetet med den nya visionen, vision 2045. Utvecklingsförslagen omfattade bland annat:

- Tydligare integrera jämlik hälsa, det vill säga koppla samman socioekonomi, jämlikhet och hälsa.
- Koppla ihop de ekologiska hållbarhetsperspektiven med samhällsplanering och näringslivsfrågor
- Skapa bredare ägande och samverkan för frågor inom ekologisk hållbarhet.

Huvuddelen av förslagen är integrerades i nya visionen, men vissa utmaningar kvarstår. Sedan dess har genomlysningar genomförts av kommunfullmäktiges mål till nämnderna, nämndspecifika mål och särskilda satsningar utifrån målen i Agenda 2030. Vissa justeringar har genomförts för att balansera satsningar mellan de tre hållbarhetsperspektiven.

Vi styr mest mot

Genomlysningen av Mål och budget 2025-2027 visade att kommunfullmäktiges mål, nämndspecifika mål och särskilda satsningar har kopplingar till samtliga globala mål inom Agenda 2030. Flest kopplingarna finns mot:

- Mål 3: Mål om god hälsa och välbefinnande
- Mål 4: God utbildning för alla
- Mål 10: Minskad ojämlikhet
- Mål 16: Fredliga och inkluderande samhällen

Vi styr minst mot

Genomlysningen visade att Mål och budget 2025-2027 har minst antal kopplingar mot följande globala mål:

- Mål 2: Ingen hunger och felnutrition
- Mål 7: Hållbar energi för alla
- Mål 13: Minskad klimatpåverkan

Kopplingar till social, ekonomisk och ekologiskt hållbar utveckling

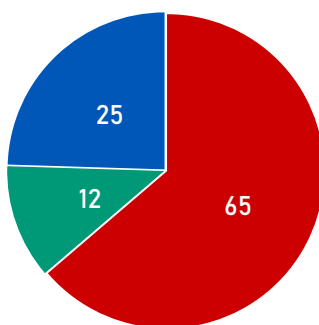
De globala målen inom Agenda 2030 kan sorteras in i tre dimensioner; ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling.

När vi analyserar Mål och budget 2025-2027 utifrån de tre dimensionerna ser vi att mål och särskilda satsningar fokuserar mest på social hållbarhet. Många av kommunens grunduppdrag inom skola, vård och omsorg finns inom denna dimension. Vi ser också att Mål och budget styr minst mot ekologisk hållbarhet.

Satsningar har genomfört för att stärka upp den ekologiska dimensionen i Mål och budget. Till Mål och budget 2025 tillkom ett kommunfullmäktigemål om att Mjölby kommun ska ligga i framkant i miljö- och klimatarbetet. Fler mål och särskilda satsningar tillkom även kring avfall och cirkulär ekonomi.

Analysen av mål och särskilda satsningar ger inte en komplett bild av kommunens styrning mot Agenda 2030. Styrningen sker även till stor del genom verksamheternas grunduppdrag och styrande dokument. Däremot ger det oss en bild av i vilken riktning Mjölby styr genom politiska ambitioner.

Fördelning hållbarhetsdimensioner - antal kopplingar mål och budget 2025-2027

■ Social hållbarhet ■ Ekologisk hållbarhet ■ Ekonomisk hållbarhet

Nulägesanalysen för Agenda 2030 finns att läsa i sin helhet i bilaga 2.

3.4.2 Fortsatt utveckling

Under 2024 har utvecklingsprojekt påbörjats med bäring på den ekologiska hållbarhetsdimensionen. Flera av utvecklingsprojekten fortsätter under kommande år. Mjölby gick med i projektet Viable cities är ett innovationsprojekt med fokus på klimatneutrala städer 2030. Vi deltar som tvillingstad till

Linköping. Uppdatering pågår också av kommunens energi- och klimatstrategi. Genom detta har vi ökat fokus på exempelvis mål 13 om minskad klimatpåverkan och mål 12 om hållbar konsumtion och produktion.

Mål nummer 12 om hållbar konsumtion och produktion får också ökat fokus under 2025 genom:

- Miljönämndens tillsyn av förorenade områden och verksamhetsinformation om hållbar kemikalie- och avfallshantering.
- Smaklabbet som lanseras som en Pop-up i Väderstad under somrarna 2025 och 2026 inom projektet Upplevelsecenter för mat
- Samhällsbyggnadsnämndens satsningar inom avfallsområdet.

Under 2025 fortsätter vi arbeta med kopplingar till de tre hållbarhetsdimensionerna i kommunens ledningssystem. En lokal hållbarhetsuppföljning kommer också att genomföras med verktyget Hållbarometern.

3.4.3 Konsekvenser för Mjölby

Att Mjölby kommun styr mot en hållbar utveckling utifrån de tre dimensionerna ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet hjälper oss att balansera långsiktiga och kortsiktiga perspektiv. En jämnare balans mellan de tre hållbarhetsdimensionerna, där de ekologiska målen också lyfts fram, är viktigt för att vi ska kunna skapa ett hållbart och attraktivt Mjölby. Flera steg har tagits för att stärka hållbarhetsarbetet generellt och skapa ett ökat fokus på ekologisk hållbarhet. Utmaningen framåt är att hålla i de utvecklingsområden som påbörjats och fortsätta utveckla kommunens arbete.

3.5 Mjölby i jämförelse

3.5.1 Nuläge

Årligen sammanställs ett urval av nyckeltal för att kunna jämföra verksamheterna med övriga kommuner och följa utvecklingen över tid. Främsta källan för jämförelsemåtten är kommun- och regiondatabasen Kolada.se. Nyckeltal hämtas också från Aktuell hållbarhets ranking och Om mig-enkäten av Region Östergötland. I dokumentet presenteras utvalda nyckeltalssamlingar strukturerat på ett sätt som är tänkt att ge en övergripande bild hur kommunen använder sina resurser över tid och jämfört med andra, främst i form av olika typer av kostnads och kvalitetsnyckeltal. Dokumentet ska ses som ett underlag till kommunens planeringsföresättningar. Statistiken uppdateras med övriga kommuner och jämförelsegrupper först under hösten vilket gör att i denna bilaga endast inkluderar statistik fram till 2023. Mjölby kommuns statistik för 2024 kan preliminärt inkluderas först under slutet av mars och dokumentet kommer därför uppdateras med bilagan inför budgetinternatet.

3.5.2 Fortsatt utveckling

Tidigare har fokusområdet varit olika typer av resursmått kring kostnader per invånare. Nu är uppdraget något vidare och ska syfta till att fortsätta utveckla och inkludera fler perspektiv kring olika typer av kvalitetsmått. I årets arbete sammanfattas ett urval nyckeltal i bilagan men en mer omfattande samling

hittas via [Mjölby i jämförelse - Mjölby-IN](#) där en länk finns till en databas med fler möjligheter att välja nyckeltal och jämförelser. Vidare detta år har även olika effektivitetsindex och nyckeltal kopplat till fullmäktige mål inkluderats.

3.5.3 Konsekvenser för Mjölby

Sammanfattningsvis visar 2023 års statistik en kostnadsnivå som totalt sätt ligger inom ett förväntat intervall för Mjölby kommuns geografi och befolkningsstruktur. Detta baseras på nettokostnadsavvikelsen för kommunens totala kostnader (exkl LSS) som för 2023 uppgår till ca -0,5 procent. Inga större avvikande trender jämfört med övriga kommuner i landet observeras. Främst observeras förhöjda siffror kring nettokostnadsavvikelsen inom individ och familjeomsorg, där Mjölby ligger under genomsnitt i Östergötland men nationellt ligger länet markant över riksnittet för denna typ av verksamhet.

4. Bilagor

4.1 Befolkningsprognos 2025–2038

4.2 Hållbarhet

4.3 Mjölby i jämförelse 2024

Kommunstyrelsens förvaltning
Kommunstyrelsens Förvaltning
Telefon: 010-234 50 00
E-post: mjolbykommun@mjolby.se
Burensköldsvägen 11-13, 595 80 Mjölby

Världsvan
& Hemkär

BEFOLKNINGSPROGNOS 2025 - 2038

MJÖLBY KOMMUN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

DEL 1 INLEDNING OCH SAMMANFATTNING

BILD 4-5 INLEDNING

BILD 6-7 SAMMANFATTNING

DEL 2 FOLKMÄNGDENS UTVECKLING

BILD 9 FOLKMÄNGDENS UTVECKLING

BILD 10 FOLKMÄNGDENS UTVECKLINGSTAKT

BILD 11 FÖRSÖRJNINGSBÖRDA

BILD 12 FÖDDA, DÖDA OCH FÖDELSEÖVERSKOTT

BILD 13 IN- OCH UTFLYTTNING SAMT FLYTTNETTO

BILD 14 FLYTTNETTO OCH FÖDELSEÖVERSKOTT

DEL 3 DEMOGRAFISKA EFFEKTER

BILD 16 BEFOLKNINGENS SAMMANSÄTTNING EFT.

ÅLDER

BILD 17 FÖRÄNDRING I ÅLDERSSTRUKTUREN

BILD 18 GENOMSNITTSÅLDER

BILD 19 UTVECKLING AV ANTALET BARN

BILD 20 UTVECKLING AV ANTALET UNGDOMAR

BILD 21 UTVECKLING AV ANTALET VUXNA

BILD 22 UTVECKLING AV ANTALET ÄLDRE

DEL 4 BAKGRUND OCH ANTAGANDEN

BILD 24 BAKGRUND OCH ANTAGANDEN

BILD 25 FOLKMÄNGDENS ÅLDERSSTRUKTUR

BILD 26 ANTAL MÄN OCH KVINNOR

BILD 27 KVINNORS FRUKTSAMHET I OLIKA ÅLDRAR

BILD 28 FRUKTSAMHETENS UTVECKLING ÖVER TID

BILD 29 IN- OCH UTFLYTTNING

BILD 30 FLYTTARNA OCH ÅLDERSSTRUKTUREN

BILD 31 INVÅNARNAS BENÄGENHET ATT FLYTTA

BILD 32 KVINNORS BENÄGENHET ATT FLYTTA

BILD 33 MÄNS BENÄGENHET ATT FLYTTA

DEL 5 METOD

BILD 35-36 METODBESKRIVNING

TABELLBILAGA

BILD 38-39 FOLKMÄNGD EFTER ÅLDERSKLASS

Del 1

INLEDNING OCH SAMMANFATTNING

INLEDNING

Enligt SCB:s befolkningsregister uppgick Sveriges folkmängd den 31 december 2024 till 10 587 710 personer. Det motsvarar en ökning på cirka 36 000 personer under året. Det kan jämföras med 2023 då ökningen motsvarade dryga 30 000 personer. 2024 ökade befolkningen alltså något mer än 2023.

2024 års befolkningsökning består till 80% av utrikes flyttnetto (skillnaden mellan antalet som flyttar in i och ut ur landet). De återstående 20% är ett födelseöverskott (skillnaden mellan antalet födda och döda).

Inflyttningen från utlandet har ökat jämfört med föregående år. Det förklaras till stor del av att personer från Ukraina som haft ett uppehållstillstånd med

tillfälligt skydd enligt massflyktdirektivet i juni 2024 fick möjlighet att ansöka om att bli folkbokförda i Sverige. Samtidigt har utflyttningen fortsatt att öka, förmodligen till viss del som en följd av Skatteverkets avregistrering i folkbokföringsregistret. Flyttnettot gentemot utlandet har sammantaget ökat jämfört med 2023.

Under pandemin sågs en ökad rörlighet inom landet, men inrikes flyttningar har minskat sedan dess och så även 2024. Nu är de tillbaka på pre-pandemiska nivåer. Vad som händer framöver osäkert och beror på många faktorer, till exempel det ekonomiska läget och utvecklingen på arbetsmarknaden. Kommer exempelvis möjligheten att arbeta på distans finnas kvar?

Det föddes 98 500 barn i Sverige under 2024, den lägsta siffran sedan 2002 och en minskning med 1 600 födda barn eller 1,6 procent jämfört med 2023.

Hur många barn som föds beror dels på antalet kvinnor i barnafödande åldrar, dels på hur fruktsamheten ser ut i olika åldrar. Just nu är antalet kvinnor i barnafödande åldrar relativt sett lågt, samtidigt som den summerade fruktsamheten under 2024 minskade till 1 430 barn per 1 000 kvinnor. Det är det lägsta som någonsin uppmätts i Sverige. Barnafödandet har minskat nästan varje år sedan 2010.

INLEDNING (forts.)

För att förstå - och kunna använda - utfallet av en befolkningsprognos är det viktigt att känna till hur den görs och vilka faktorer som tas i beaktan.

Den prognosmodell som används bygger på en så kallad kohort-komponentmetod. Enkelt förklarat innebär metoden att vi för varje år under prognosperioden ökar kommuninvånarnas ålder med ett år i taget, lägger till antalet födda och inflyttade och drar bort antalet avlidna och utflyttade. Detta görs för både män och kvinnor uppdelat på samtliga åldrar mellan 0-100 år.

I en enkel formel kan vi uttrycka detta för hela folkmängden år 2025 med:

$$B(2025) = B(2024) + F(2025) - D(2025) + I(2025) - U(2025)$$

Här är $B(2025)$ folkmängden vid årets slut år 2025 och $B(2024)$ folkmängden år 2024.

$F(t)$ är antalet födda, $D(t)$ är antalet avlidna, $I(t)$ antalet inflyttade och $U(t)$ är antalet utflyttade.

I modellen är endast en sak säker; alla som överlever från ett år till nästa blir ett år äldre. De övriga komponenterna (födda, döda, in- och utflyttade) är osäkra och skattas via statistiska metoder. Störst antalsmässig osäkerhet finns som regel bland flyttningarna i åldersgruppen 18-24 år. För dessa åldrar är det generellt sett svårast att göra bra förutsägelser.

SAMMANFATTNING

Statistiken avseende 2024 är officiell folkmängd enligt SCB. På grund av justeringar som myndigheten gör överensstämmer inte alltid summan av angivna förändringar exakt med den totala förändringen i folkmängd. Kontakta SCB för vidare information.

Befolkningsutvecklingen 2024

Under 2024 ökade folkmängden i Mjölby kommun med 119 personer, från 28 576 till 28 695 invånare. Orsaken till den ökade befolkningen var ett flyttnetto på 112 personer och ett födelsenetto på 10 personer.

Under året flyttade 1 410 personer till Mjölby, vilket var fler än 2023. Antalet personer som flyttade från kommunen ökade med 46 personer jämfört med året innan, från 1 252 till 1 298. Flyttnettot (antalet inflyttade minus utflyttade) under 2024 var således 112 personer.

Det föddes 291 barn under 2024, 19 fler än 2023. Antalet personer som avled var 281 vilket är 7 färre än året innan. Sammantaget ger detta ett födelsenetto (antalet födda minus döda) under året på 10 personer.

Befolkningens förväntade utveckling 2025-2038

Under prognosperioden 2024 -2038 kommer folkmängden i Mjölby kommun att öka med 2 689 invånare, från 28 695 till 31 384 personer.

Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 204 personer per år och födelsenettot -11 personer per år. Totalt ger detta en förändring med 193 personer per år.

Antalet inflyttade beräknas bli i genomsnitt 1 585 personer per år medan antalet utflyttade skattas till 1 381 personer. Detta ger ett årligt flyttnetto på 204 personer för varje år under prognosperioden.

Antalet barn som föds förväntas vara 293 per år i genomsnitt under prognosperioden medan antalet avlidna skattas till 304 personer. Detta medför en befolkningsförändring med -11 personer per år.

SAMMANFATTNING (forts.)

I tabellen sammanfattas befolkningens utveckling över tid avseende folkmängd och förändringskomponenter.

Uppgifterna för 2025 och framåt är prognostiserade värden.

Folkmängd och förändringskomponenter i Mjölby kommun

	1980	1990	2000	2024	2025	2038
Födda	305	380	255	291	276	312
Döda	297	287	306	281	283	321
Födelseöverskott	8	93	-51	10	-7	-10
Inflyttade	1 186	1 064	930	1 410	1 434	1 624
Utflyttade	1 037	994	1 005	1 298	1 319	1 441
Flyttnetto	149	70	-75	112	115	183
Folkökning	157	163	-126	122	108	173
Folkmängd	26 042	26 219	25 157	28 695	28 803	31 384

Bostadsbyggnadsprognos för Mjölby kommun

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	Totalt
Småhus	10	16	34	48	40	47	43	38	38	35	39	35	38	36	497
Flerbostadshus	42	52	40	32	32	72	70	90	90	50	40	70	30	40	750
LSS/Äldreboende	6	0	30	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	61
Totalt	58	68	104	105	72	119	113	128	128	85	79	105	68	76	1 308

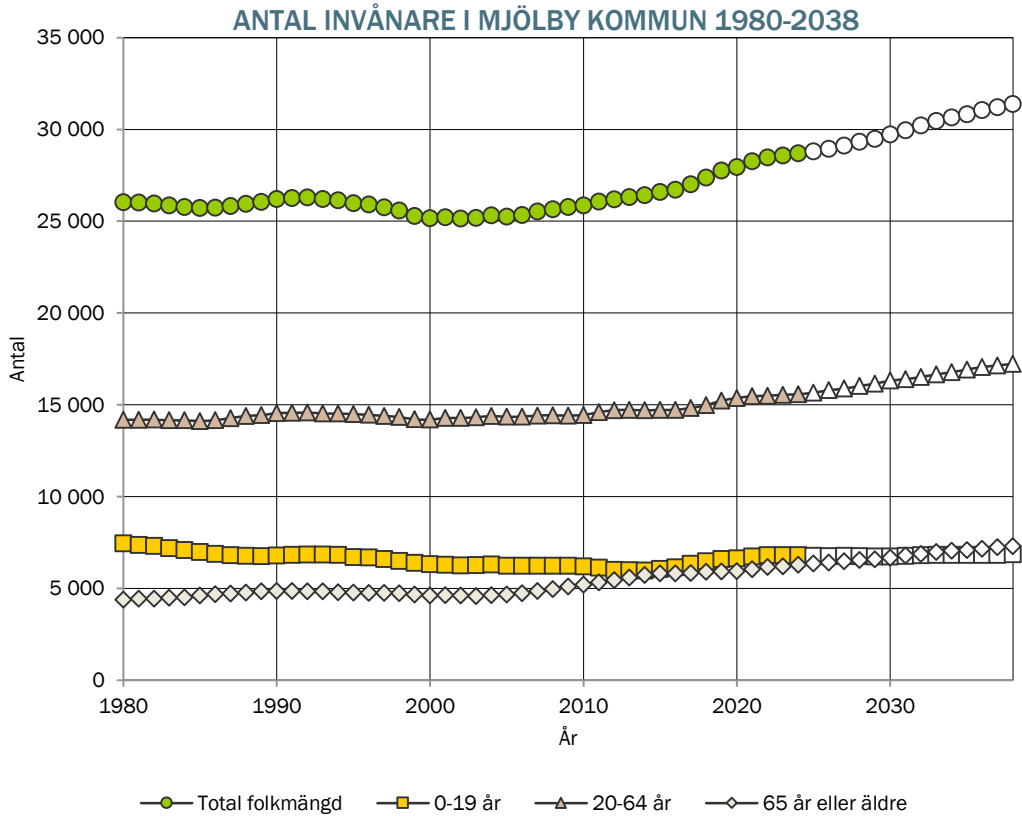
Del 2

FOLKMÄNGDENS UTVECKLING

FOLKMÄNGDENS
UTVECKLING

Historisk utveckling av folkmängden
1980-2024 samt prognostiserad
folkmängd 2025-2038

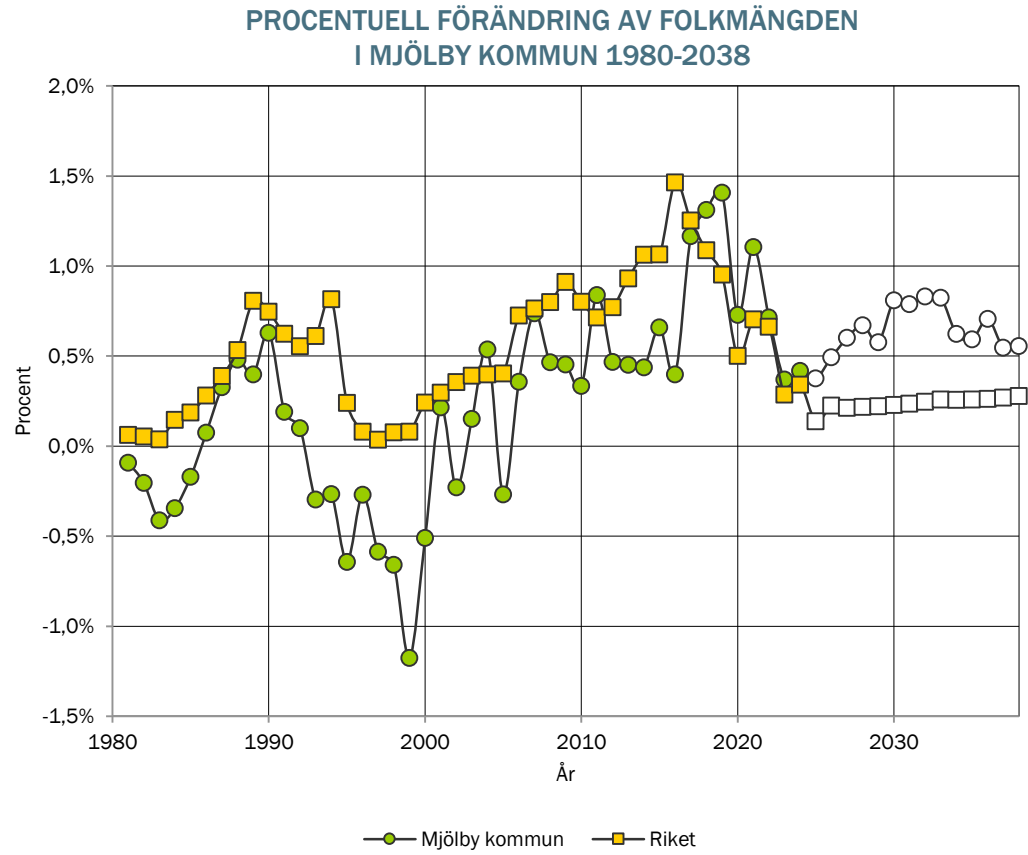
Folkmängden kan delas upp i tre
åldersgrupper: 0-19 år, 20-64 år samt
65 och äldre. Uppdelningen ligger till
grund för beräkningen av
försörjningsbördan i kommunen. Trots
att uppdelningen är grov ger den en
god överblicksbild som gör det lätt att
följa utvecklingen över tiden.
I diagrammet till höger visas
utvecklingen av dessa åldersgrupper
från 1980 till 2038.

FOLKMÄNGDENS
UTVECKLINGSTAKT

Historisk utveckling av den årliga procentuella förändringen av folkmängden 1980-2024 samt prognostiserad utveckling 2025-2038. Jämförelse med riket.

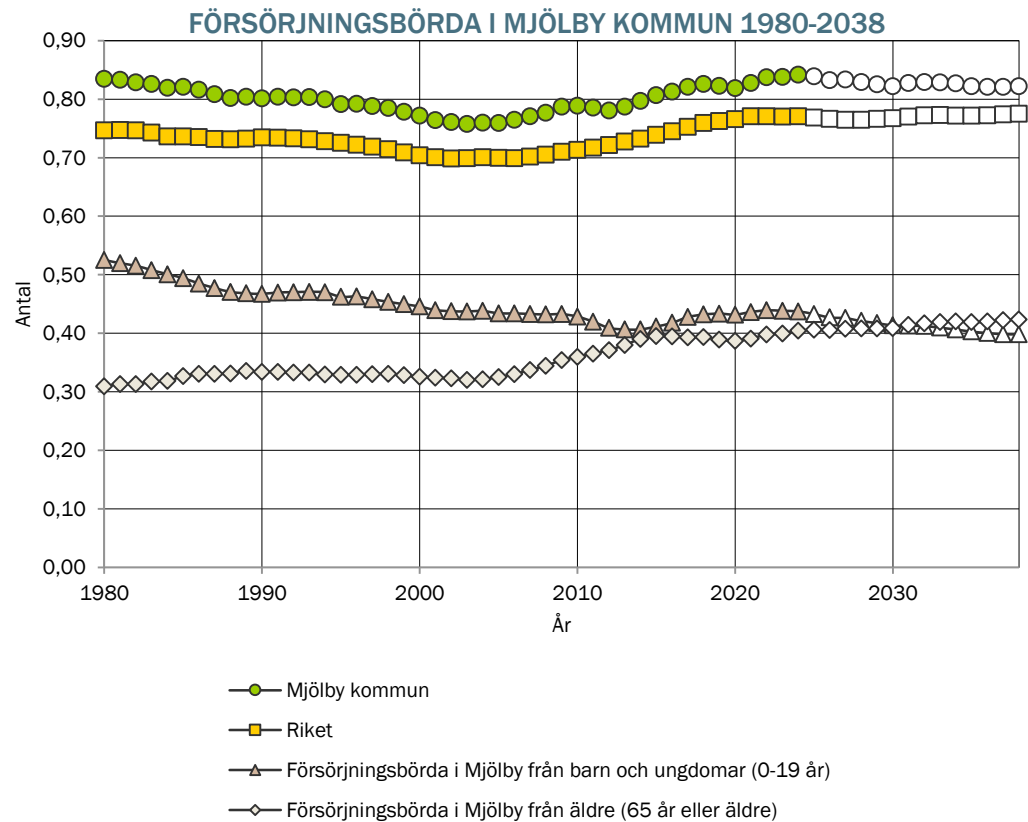
I diagrammet till höger kan man jämföra kommunens procentuella förändring av folkmängden med riket. Den årliga förändringstakten visar med hur många procent kommunen växer under ett år. Negativa tal innebär att folkmängden minskar under året. Förändringen under t.ex. år 2025 beräknas som $\frac{\text{Folkmängd}(2025)}{\text{Folkmängd}(2024)} - 1$.

FÖRSÖRJNINGSBÖRDA

Kvoten mellan antalet invånare i icke yrkesverksam ålder (0-19 år och 65 år eller äldre) och antalet i yrkesverksam ålder (20-64). Jämförelse med riket.

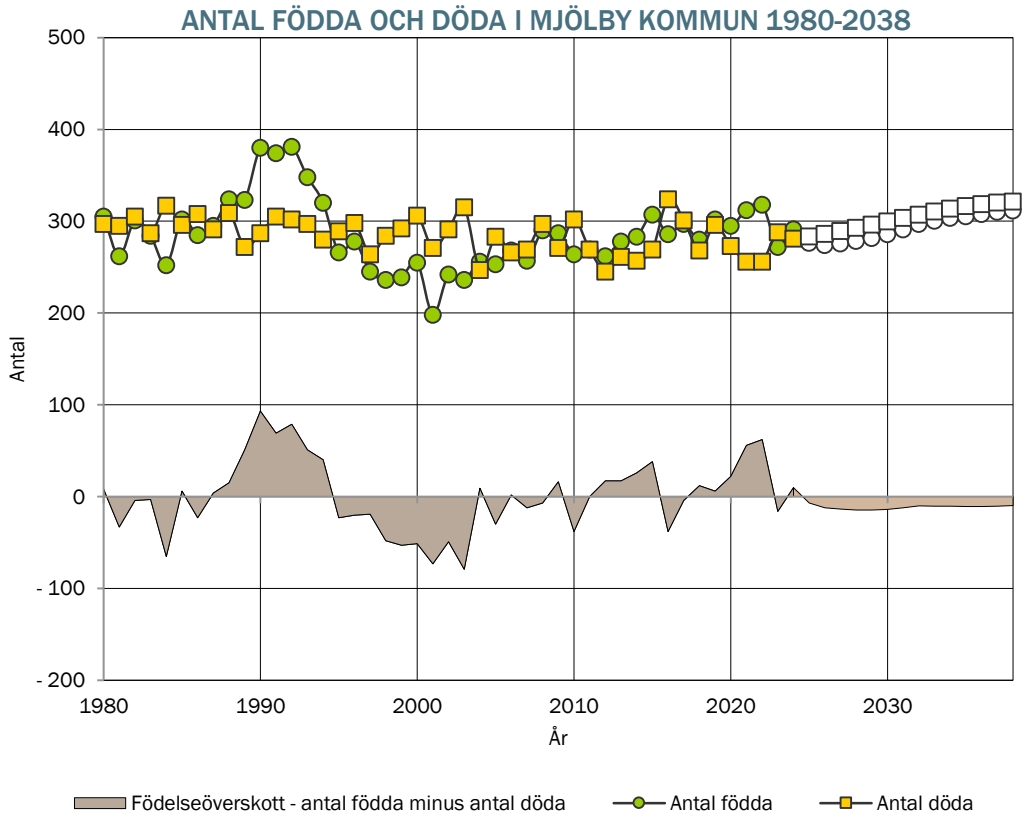
Försörjningsbörda är ett demografiskt mått som visar på relationen mellan antalet personer som behöver bli försörjda och antalet personer som kan bidra till deras försörjning. Uttrycket beskriver hur många personer en person i yrkesverksam ålder måste försörja förutom sig själv. Försörjningsbördan kan delas upp i två delar, en del från barn och ungdomar (0-19 år) och en del från äldre (65+).

FÖDDA, DÖDA OCH
FÖDELSEÖVERSKOTT

Historisk utveckling av antalet födda
och döda 1980-2024 samt
prognostiserat antal 2025-2038

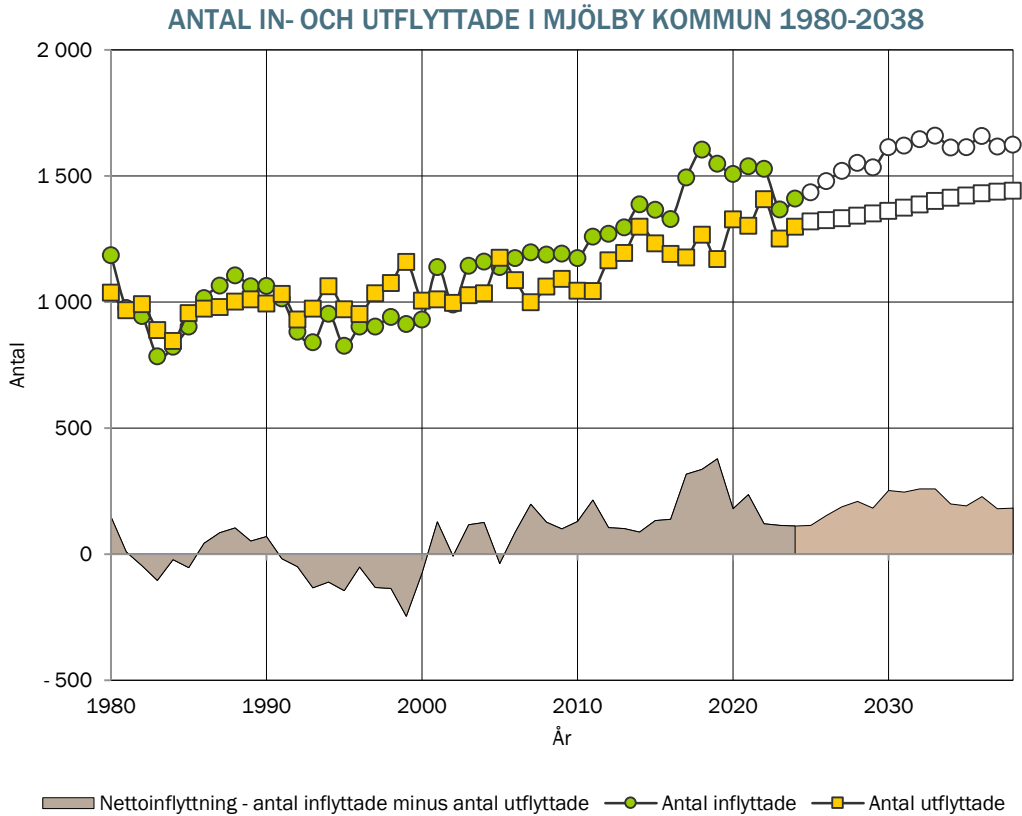
Antalet födda minus döda kallas för
födelseöverskott eller naturlig
befolkningsökning. Antalet födda har
sedan 2014 varierat mellan 272 och
318. År 2024 föddes 291 barn och
under prognosperioden förväntas i
genomsnitt 293 barn att födas per år.
Antalet avlidna har sedan 2014 varierat
mellan 256 och 324. År 2024 avled 281
personer och under prognosperioden
förväntas i genomsnitt 304 personer att
avlida per år.

IN- OCH UTFLYTTADE
SAMT FLYTTNETTO

Historisk utveckling av antalet in- och
utflyttade 1980-2024 samt
prognostiserat antal 2025-2038

Flyttnettot beräknas som inflyttade
minus utflyttade. Antalet inflyttade har
sedan 2014 varierat mellan 1 329 och 1
604. År 2024 flyttade 1 410 personer till
kommunen och under prognosperioden
förväntas i genomsnitt 1 585 personer
flytta in per år. Antalet utflyttade har
sedan 2014 varierat mellan 1 170 och 1
407. År 2024 flyttade 1 298 personer
från kommunen och under
prognosperioden förväntas i genomsnitt
1 381 personer flytta ut per år.

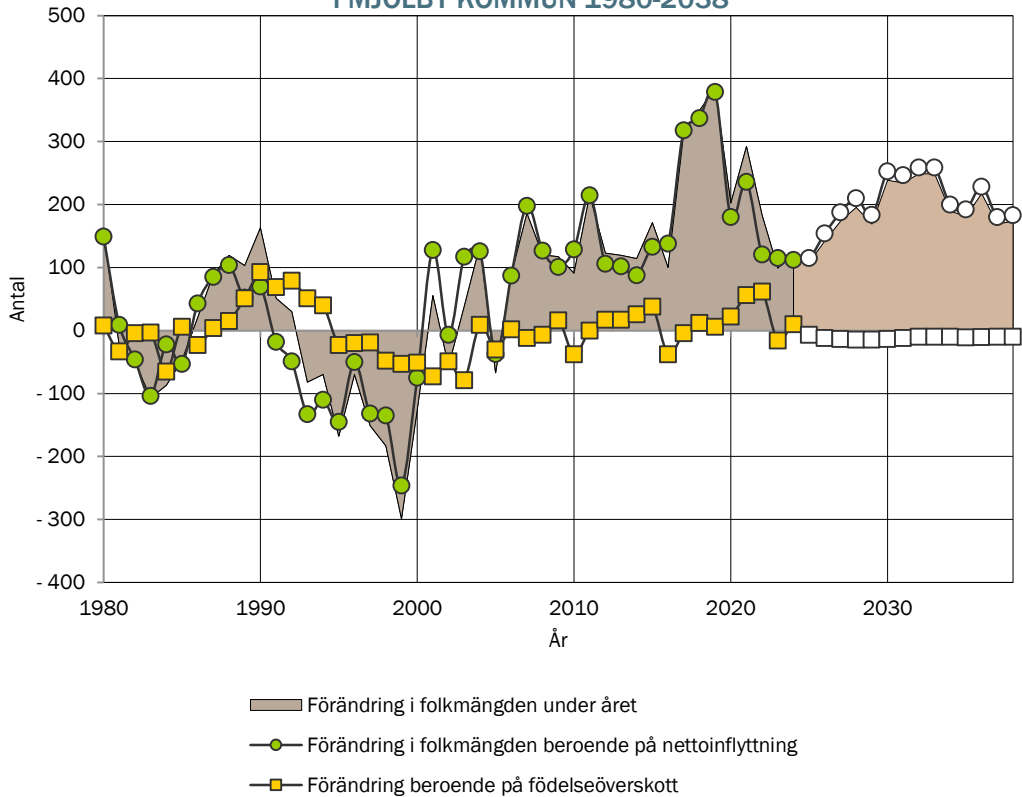
FLYTTNETTO OCH FÖDELSEÖVERSKOTT

Folkmängden har ökat med 2 267 personer sedan 2014. Från 2024 fram till prognosperiodens slut 2038 förväntas folkmängden att öka med 2 689 personer.

Födelseöverskottet har sedan 2014 varierat mellan -38 och 62 personer. År 2024 var överskottet 10 personer och under prognosperioden förväntas överskottet bli i genomsnitt -11 personer per år.

Flyttnettot har sedan 2014 varierat mellan 88 och 379. År 2024 var flyttnettot 112 personer och under prognosperioden förväntas flyttnettot bli i genomsnitt 204 personer per år.

FLYTTNETTO OCH FÖDELSEÖVERSKOTT
I MJÖLBY KOMMUN 1980-2038

Del 3

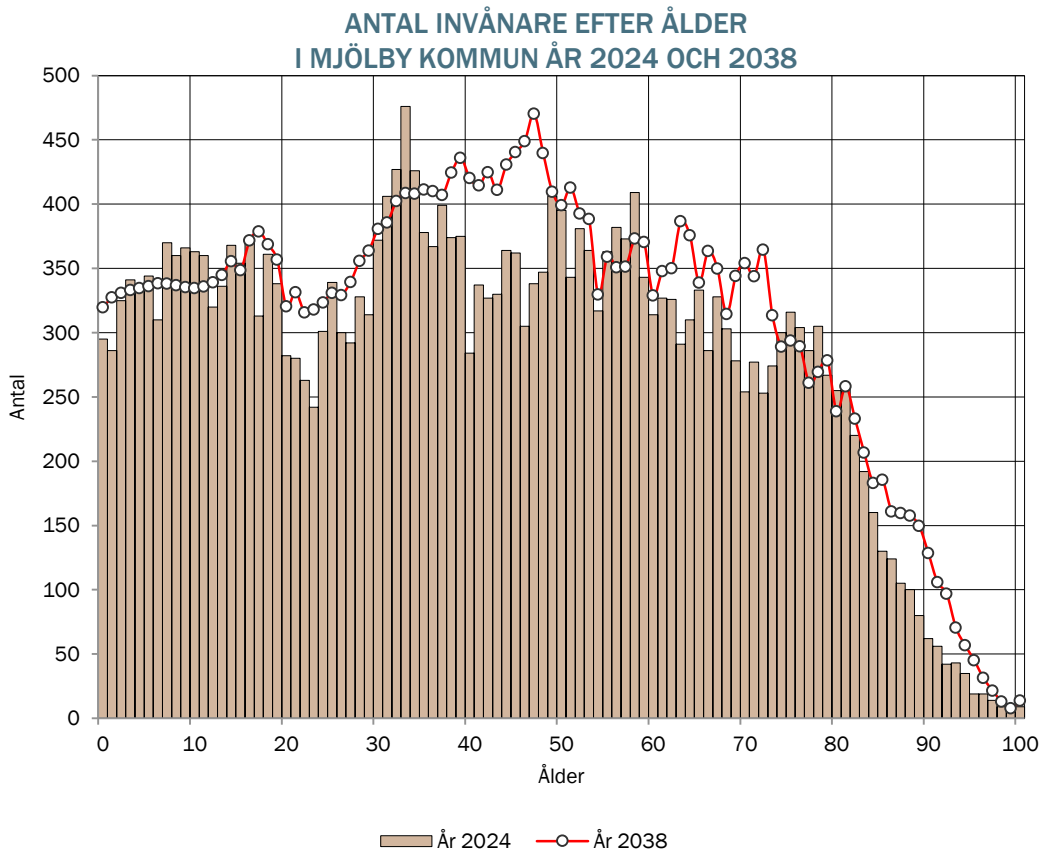
DEMOGRAFISKA EFFEKTER

**BEFOLKNINGENS
SAMMANSÄTTNING
EFTER ÅLDER**

*Antal invånare efter ålder år 2024 och
prognos för 2038*

Förändringskomponenternas
utveckling påverkar åldersstrukturen.
Diagrammet visar hur befolkningen är
fördelad efter ålder i kommunen år
2024 och år 2038.

Åldrandet medför till exempel att de
som var 60 år 2024 är 74 år 2038. Att
antalet 60-åringar år 2024 skiljer sig
från antalet 74-åringar år 2038 beror på
att personer har flyttat till eller från
kommunen samt att vissa har avlidit.

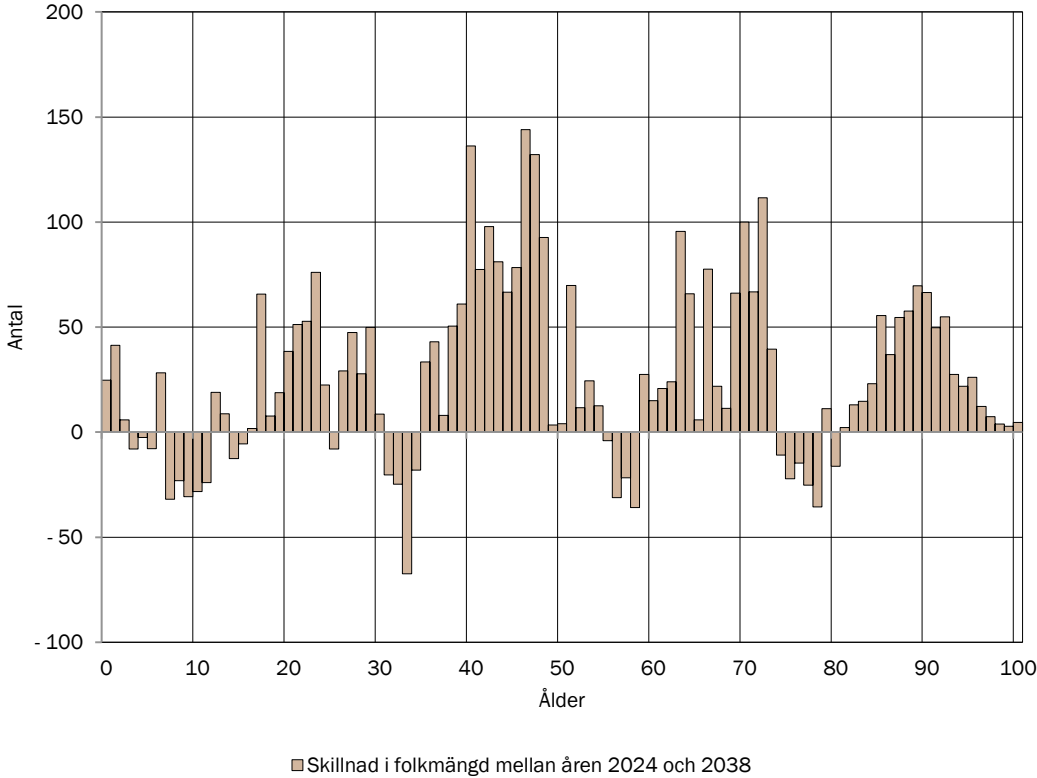

FÖRÄNDRING I
ÅLDERSSTRUKTUREN

Skillnad i antalet invånare i olika åldrar mellan år 2024 och 2038.

I diagrammet visas hur antalet personer i olika åldrar förändras under prognosperioden på grund av åldrande, flyttningar, födselar och avlidna. Detta mäts genom att räkna ut skillnaden mellan de två åldersfördelningarna i diagrammet till höger. Ett positivt värde för en viss ålder innebär att antalet invånare i den åldern ökar under prognosperioden. Ett negativt värde innebär på motsvarande sätt att antalet förväntas minska.

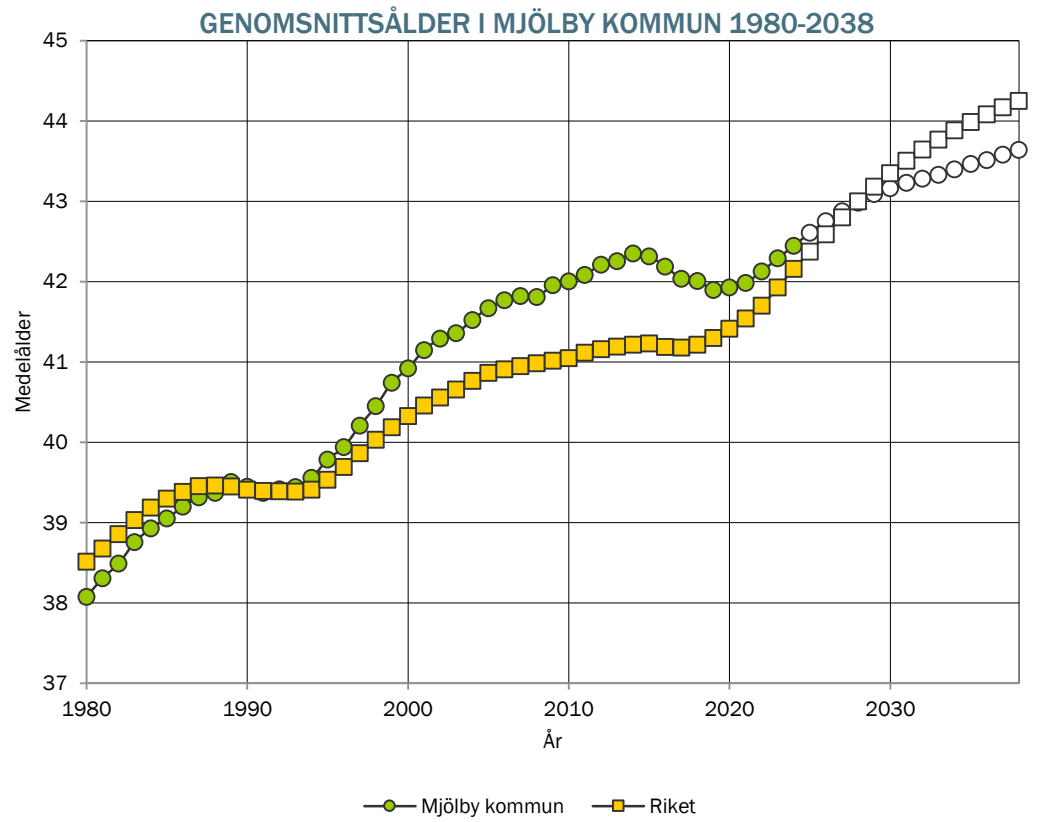
FÖRÄNDRING I ANTALET PERSONER EFTER ÅLDER MELLAN ÅREN 2024 OCH 2038 I MJÖLBY KOMMUN

GENOMSNIITTSÅLDER

Historisk utveckling av
genomsnittsåldern 1980-2024 samt
prognostiserad snittålder 2025-2038.
Jämförelse med riket.

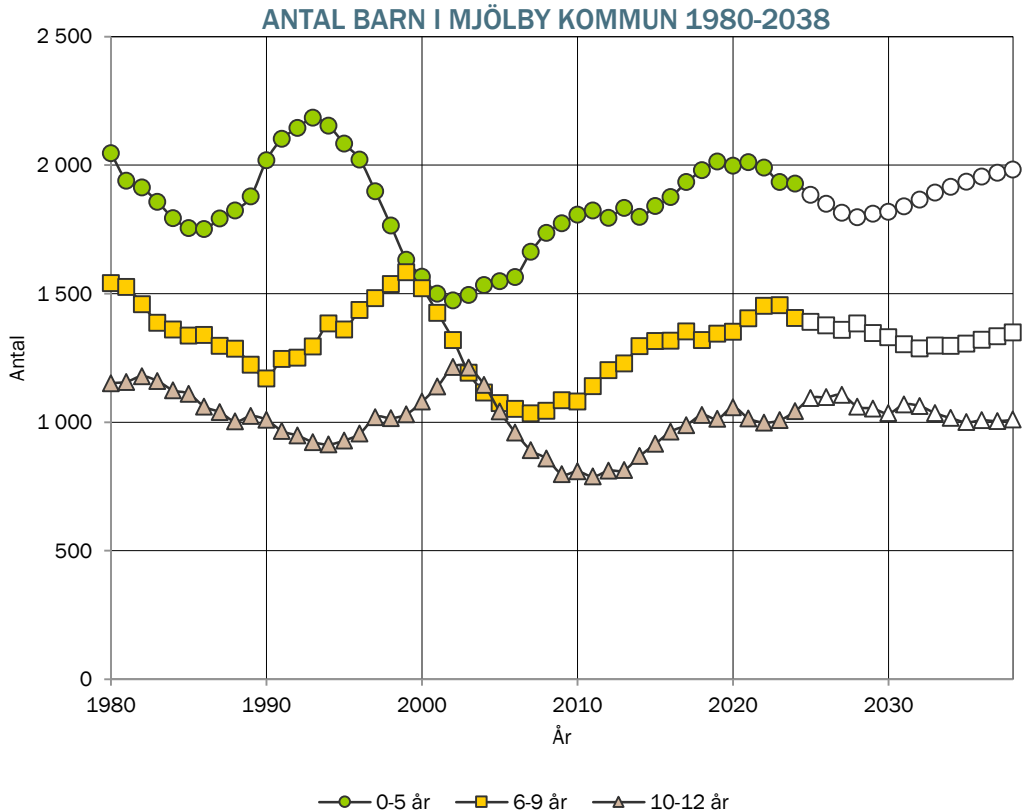
Under perioden 2024 till 2038 förväntas
genomsnittsåldern i Sverige att öka från
42 år till 44 år. Skälen till detta är bland
annat att mortaliteten bland de äldre
minskar samt att stora årskullar
kommer upp i äldre åldrar. I kommunen
förväntas genomsnittsåldern att öka
från 42 år till 44 år under
prognosperioden. Genomsnittsåldern i
kommunen är lika hög som i riket
2024. Vid prognosperiodens slut är
snittåldern densamma som i riket.

UTVECKLING AV
ANTALET BARN

Historisk utveckling av antalet barn i åldrarna 0-12 år 1980-2024 samt prognostiserat antal 2025-2038.

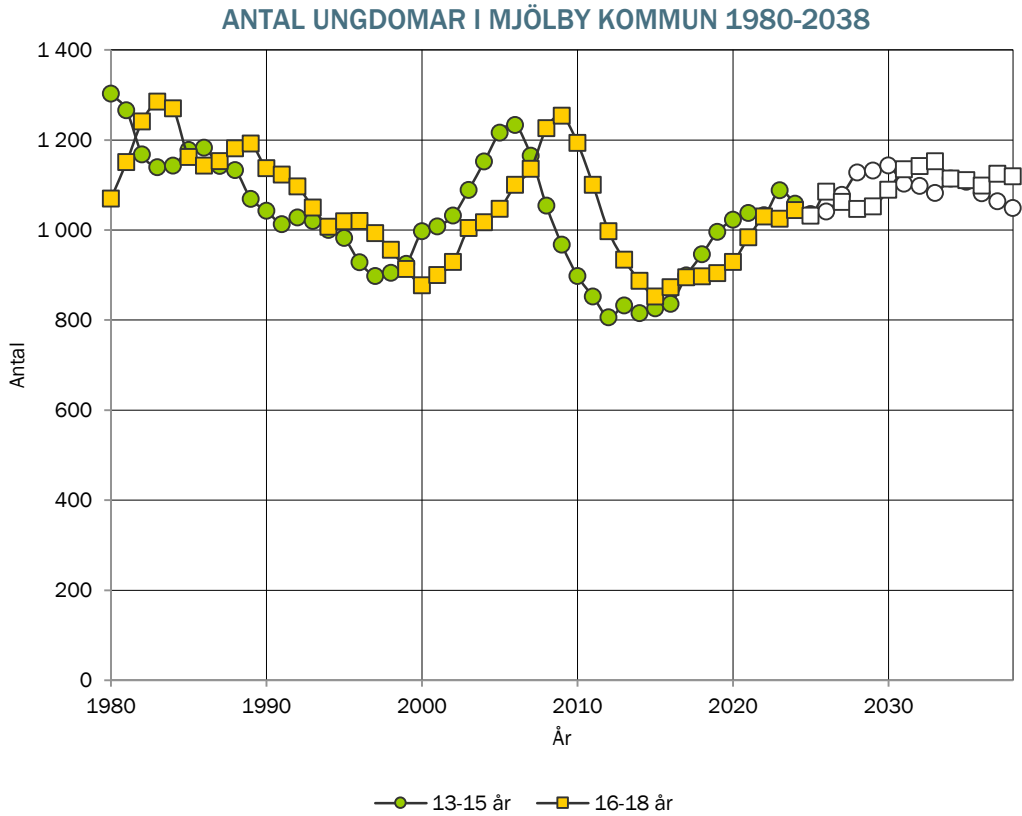
Utvecklingen av antalet barn i åldern 0-5 år beror främst på hur många barn som föds framöver. Eftersom denna åldersgrupp även är relativt mer flyttbenägen än de äldre barnen, vilka har börjat skolan, så har även in- och utflyttning en viss inverkan på utvecklingen. För de äldre barngrupperna, 6-9 år och 10-12 år beror eventuella förändringar i antalet främst på åldrandet och att olika årskullar är olika stora.

UTVECKLING AV
ANTALET UNGDOMAR

Historisk utveckling av antalet ungdomar i åldrarna 13-18 år 1980-2024 samt prognostiserat antal 2025-2038.

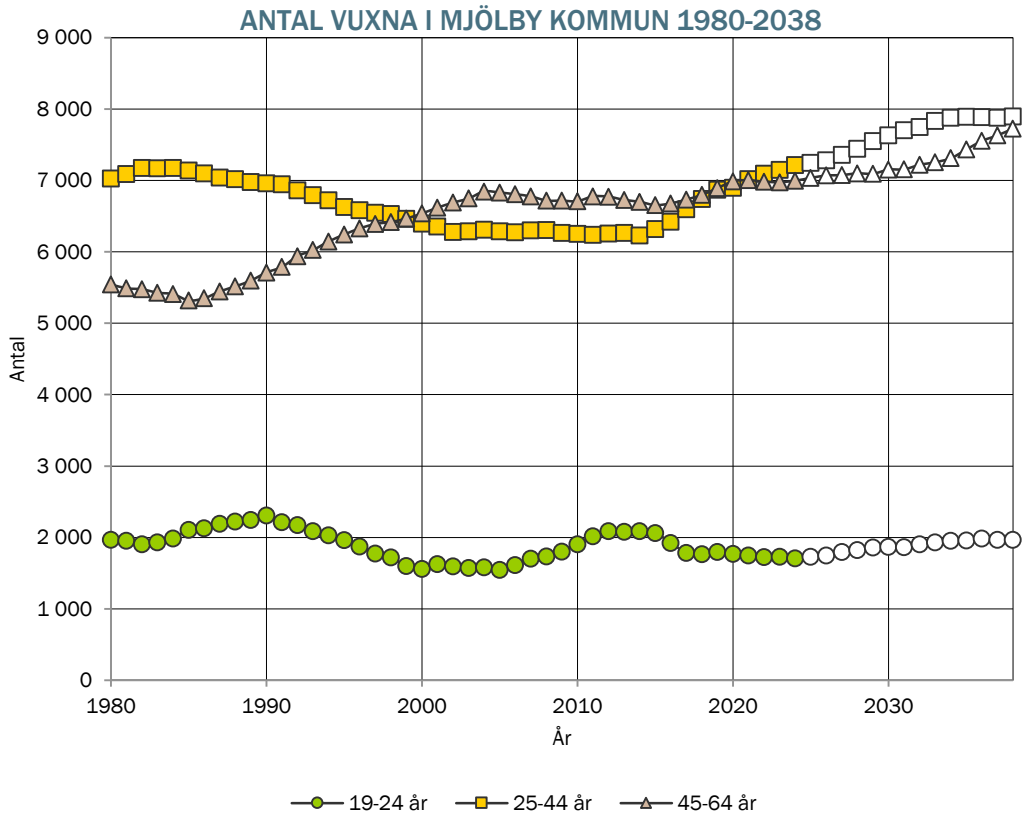
Antalet i åldrarna 13-15 och sedan 16-18 år har sedan 2000-talets mitt minskat i de flesta av landets kommuner. Detta i takt med att de stora barnkullar som föddes kring 1990 har lämnat dessa åldrar bakom sig. I många kommuner kan dock en uppgång av antalet invånare i dessa åldrar förväntas den kommande perioden.

UTVECKLING AV
ANTALET VUXNA

Historisk utveckling av antalet vuxna i åldrarna 19-64 år 1980-2024 samt prognostiserat antal 2025-2038.

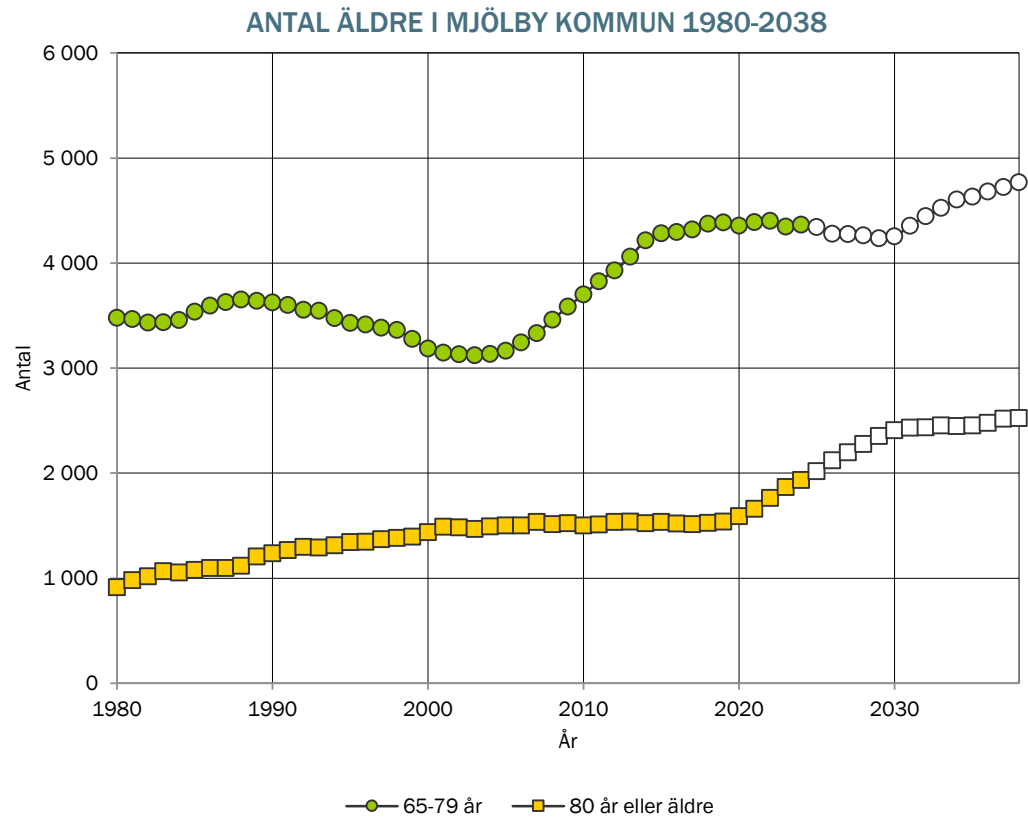
Åldersgruppen 19-24 år har i många kommuner ökat under de senaste åren då generationen född kring 1990 passerat dessa åldrar. Åldersgruppen 25-44 år har minskat då den stora 60-talistgenerationen nu befinner sig i åldersgruppen 45-64 år. Dock ökar den nu igen då 90-talisterna har trätt in här. Samtidigt motverkas detta av att 40-talisterna nu är äldre än 65 år och därmed trätt in i nästa åldersgrupp.

UTVECKLING AV
ANTALET ÄLDRE

Historisk utveckling av antalet äldre i åldrarna 65 år och uppåt 1980-2024 samt prognostiserat antal 2025-2038.

Under en längre tid framöver kommer antalet äldre i landets kommuner att öka. Orsaken är dels att den stora 40-talist generationen uppnått pensionsåldern fullt ut, dels att medellivslängden ökar och att de äldre lever längre än tidigare. Den närmaste framtiden medför främst en ökning i åldersgruppen 80 år eller äldre där 40-taliserna börjat träda in.

Del 4

BAKGRUND OCH ANTAGANDEN

BAKGRUND

De följande sidorna innehåller uppgifter som beskriver situationen i Mjölby kommun under år 2024 och några av de antaganden som ligger till grund för prognosen. Syftet är att ge en demografisk nulägesbild som komplement till redovisningen av prognosresultaten.

I prognosen har vi använt oss av registerdata över folkmängden efter ålder, kön och tid. Uppgifterna kommer från folkbokföringen och är hämtade från SCB. Befolkningen vi använder är den som är skriven i kommunen per den sista december varje år. Denna folkmängd behöver inte stämma med den befolkning som faktiskt bor eller vistas i kommunen. Hur stor skillnad det är mellan den folkmängd som verkligen bor i kommunen och den som är registrerad och om detta är ett problem varierar från kommun till kommun och över åldrarna. För de yngre åldersgrupperna är diskrepansen större. Många ungdomar studerar och arbetar på annan ort men är fortfarande skrivna i föräldrahemmet.

För att göra prognosen använder vi oss även av antal levande födda barn, avlidna, inflyttade och utflyttade som registrerats under året. Med hjälp av denna information skattar vi fruktsamhet, mortalitet, inflyttar fördelningar och utflyttarrisker efter ålder och kön. Skattningarna ligger sedan till grund för beräkningen av den framtida utvecklingen av antalet födda, döda, inflyttade och utflyttade.

För tillfället pågår två större demografiska förändringar som påverkar befolkningsutvecklingen. För det första befinner sig allt fler i den stora 40-talistgenerationen i en ålder över 80 år. Detta innebär att en stor grupp

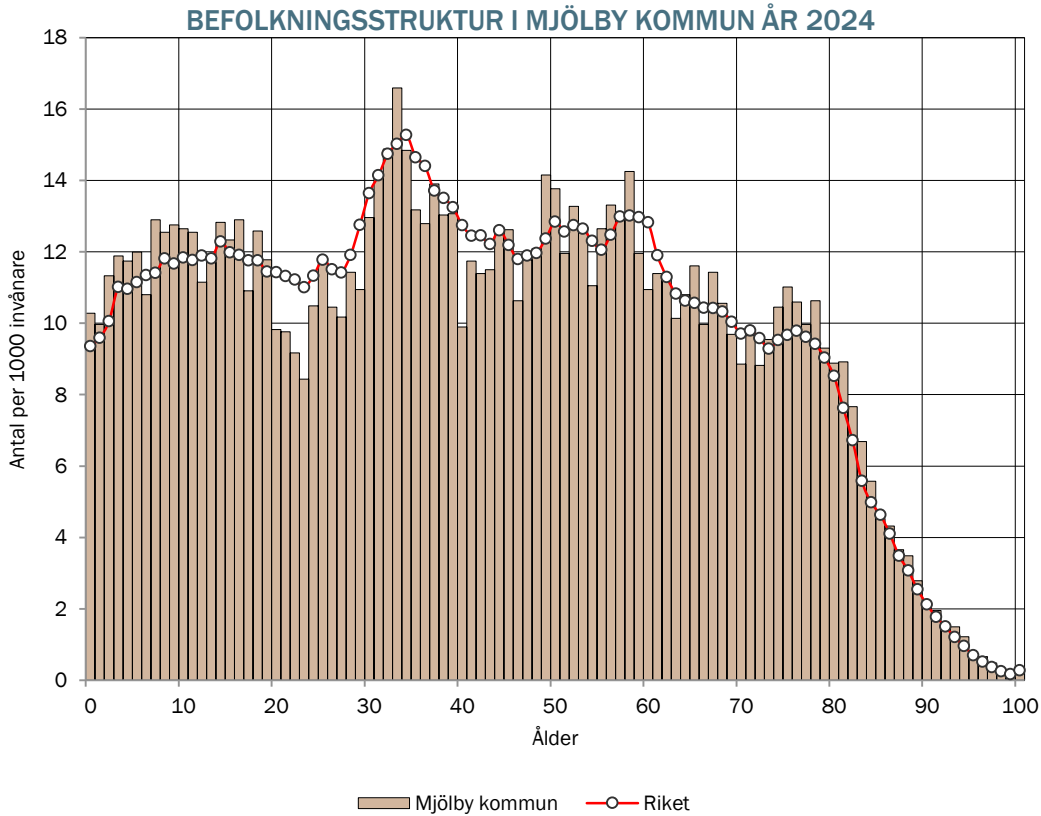
kommer upp i de åldrar där behovet av stöd och service ökar. För det andra befinner sig den stora barnkullen som föddes kring 1990 i förvärsaktiv och barnafödande ålder. För bland annat arbets- och bostadsmarknaden, utbildningssystemet och omflyttningarna har detta stora konsekvenser vilket i sin tur ger effekter för den kommunala verksamheten.

Det bör också beaktas att kvinnor föder allt färre barn. Födelsehalten och den summerade fruktsamheten är på historiskt låga nivåer. Om trenden fortsätter får det effekter för den demografiska utvecklingen och behovet av ex. förskola och skola.

FOLKMÄNGDENS
ÅLDERSSTRUKTUR

Antal personer i varje ålder per 1000
invånare år 2024. Jämförelse med riket.

I diagrammet visas befolkningsstrukturen i kommunen och i riket. Den anger hur stor andel varje åldersgrupp utgör av hela folkmängden, uttryckt i promille. Som exempel kan nämnas att åldern 33 år är den enskilt största åldersgruppen i kommunen och utgör 17 promille av hela folkmängden år 2024. I de delar som kommunens åldersstruktur avviker från rikets så innebär detta att kommunen har relativt fler eller färre invånare i den åldern än vad som finns i riket.

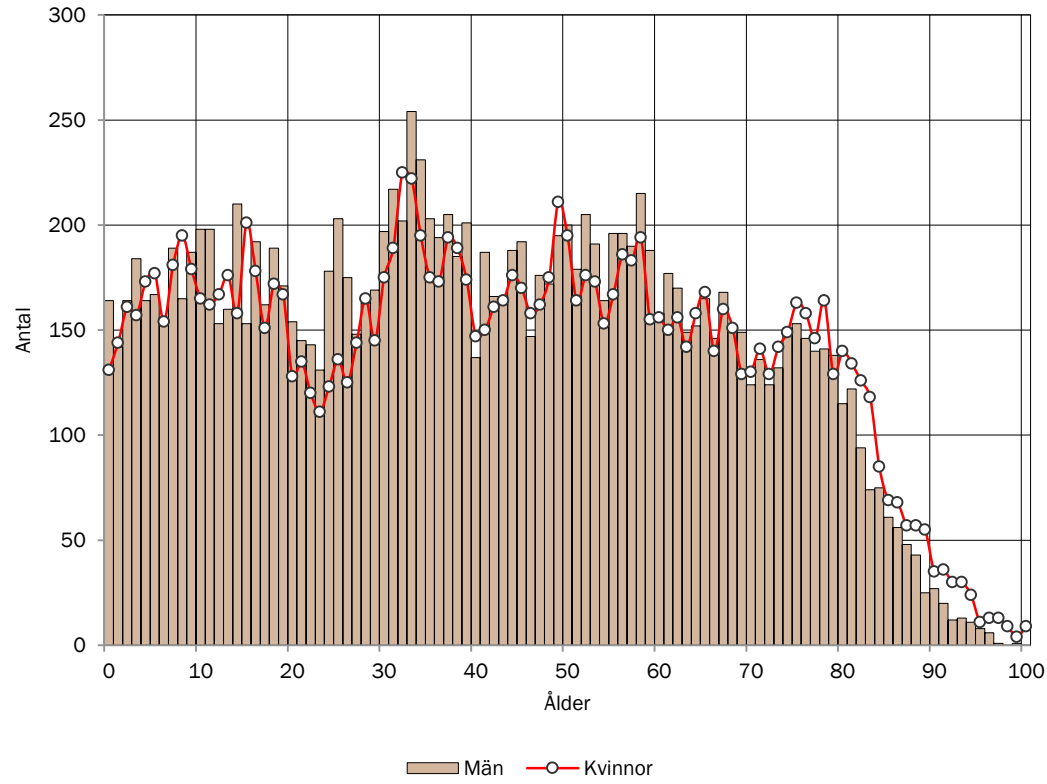

ANTAL MÄN OCH KVINNOR

Antalet män och kvinnor i olika åldrar under år 2024

Antalet män och kvinnor i samma ålder har ofta ett starkt samband förutom för åldrarna 70 år eller äldre där kvinnorna oftast är fler. Det finns kommuner som har andra skevheter i könsfördelningen. I Uppsala kommun är antalet kvinnor i åldrarna 20-25 år betydligt fler än antalet män. Och i Pajala kommun finns det fler män än kvinnor i nästan samtliga åldrar.

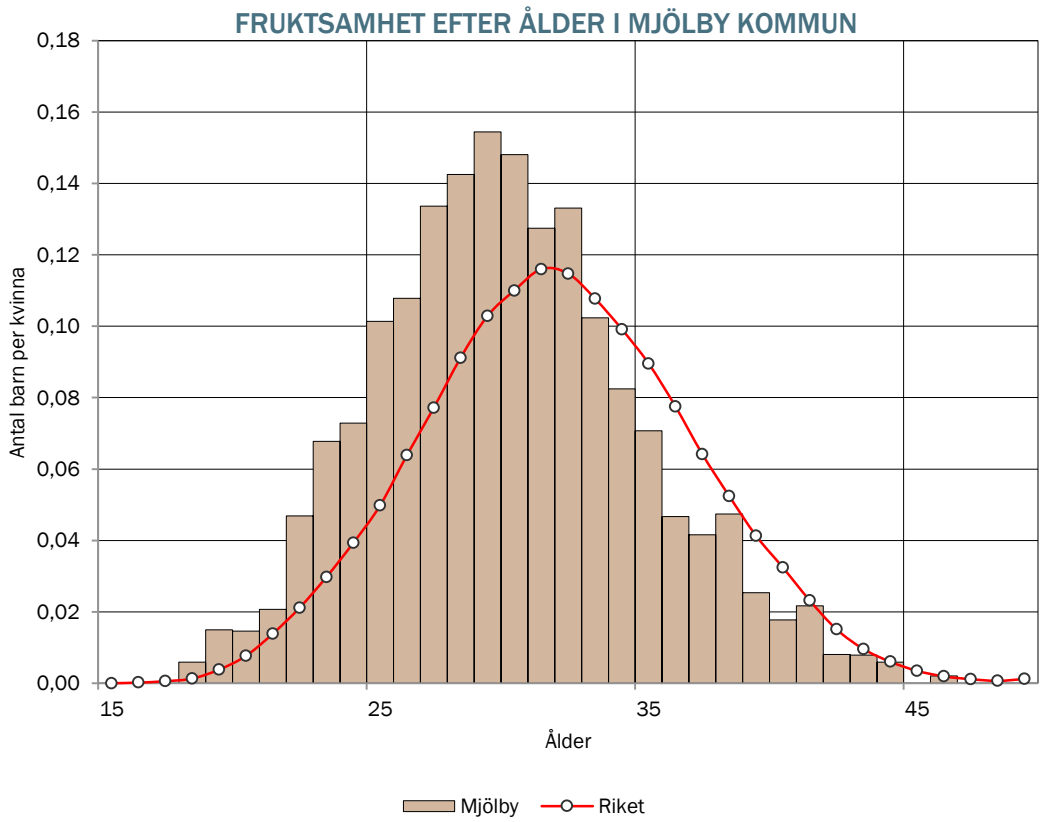
ANTAL MÄN OCH KVINNOR EFTER ÅLDER
I MJÖLBY KOMMUN ÅR 2024

KVINNORS FRUKTSAMHET I
OLIKA ÅLDRAR

Antalet födda barn per kvinna efter moderns ålder. Genomsnitt 2022-2024. Jämförelse med riket.

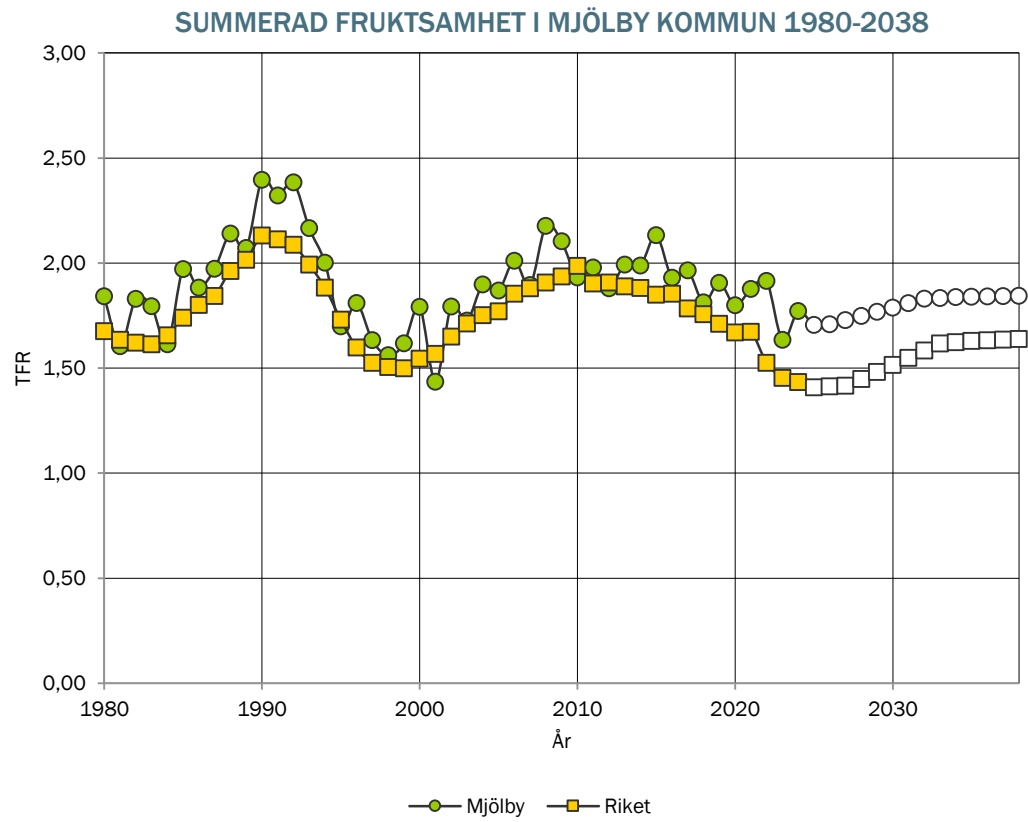
Antalet barn som föds beror dels på antalet kvinnor i fertil ålder, dels på kvinnors benägenhet att bli föräldrar. Benägenheten att föda barn beräknas som antal födda barn efter moderns ålder dividerat med antalet kvinnor i en viss ålder. Diagrammet visar att fruktsamheten är som högst hos 29-åriga kvinnor i Mjölby kommun, motsvarande i snitt 0,15 barn. Med hjälp av fruktsamheten per ålder och antalet kvinnor i fertil ålder beräknas hur många barn som förväntas födas.

FRUKTSAMHETENS
UTVECKLING ÖVER TID

Utveckling av den summerade
fruktsamheten 1980-2024 samt
prognostiserad fruktsamhet 2025-2038.

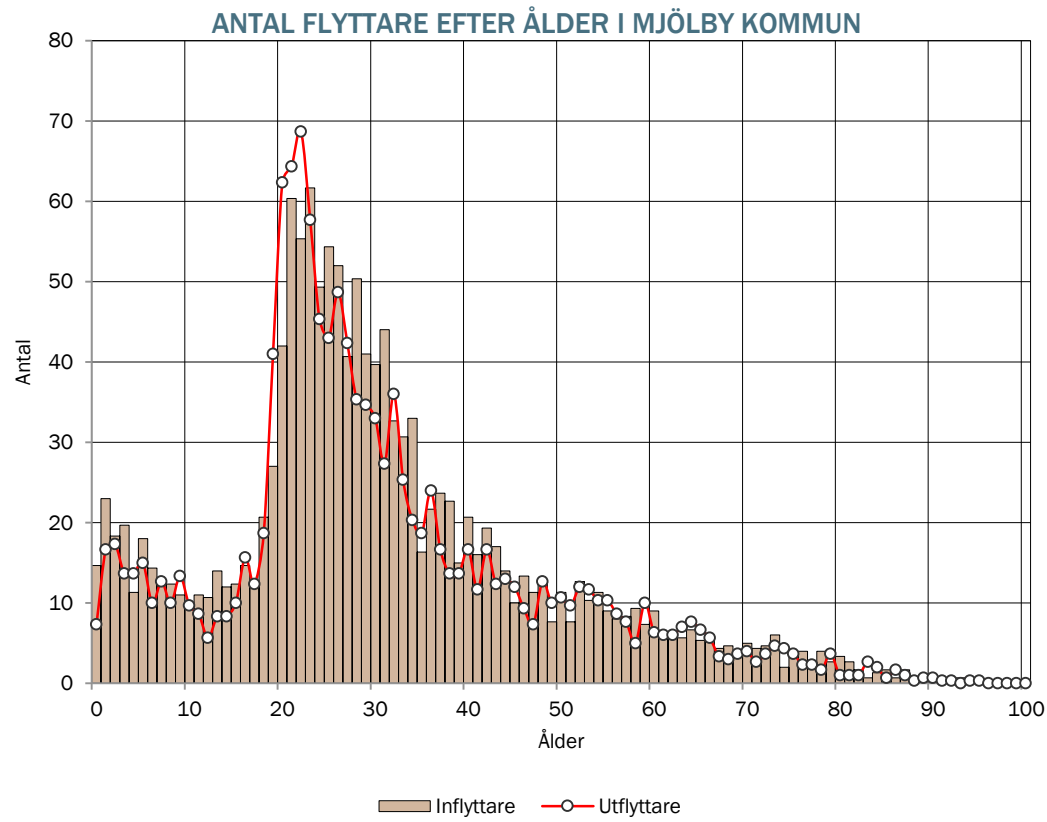
För att få en total bild av fruktsamheten
kan man beräkna summerad frukt-
samhet vilket är summan av
fruktsamheten i olika åldrar (dvs
summan av värdena på staplarna i
diagrammet till höger). Måttet
summerad fruktsamhet visar hur många
barn en kvinna skulle föda om hon
under sin livstid föder barn såsom
kvinnor idag gör.

IN- OCH UTFLYTTNING

Antalet inflyttade och utflyttade invånare efter ålder. Genomsnitt för perioden 2022-2024.

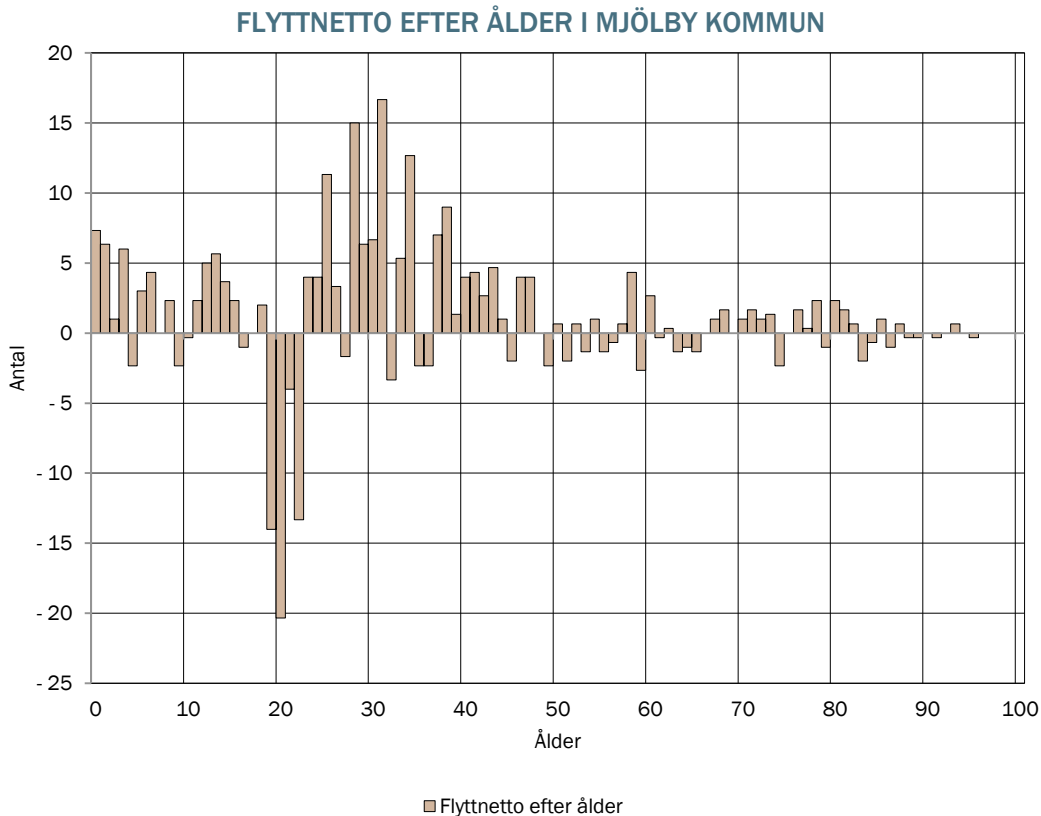
Hur många som flyttar till respektive från kommunen i olika åldrar visas i diagrammet till höger. Även om lika många flyttar in som ut ur kommunen i en viss åldersgrupp så betyder detta inte att kommunens förutsättningar är oförändrade. Det kan finnas en stor skillnad på in- och utflyttarna avseende socioekonomiska faktorer såsom utbildning, inkomst eller arbetsmarknadsstatus. Det är därför viktigt att göra kompletterande analyser av flyttströmmarna för att få en så heltäckande bild som möjligt.

FLYTTARNA OCH
ÅLDERSSTRUKTUREN

Skillnad i antalet in- och utflyttade invånare i olika åldrar. Genomsnitt för perioden 2022-2024.

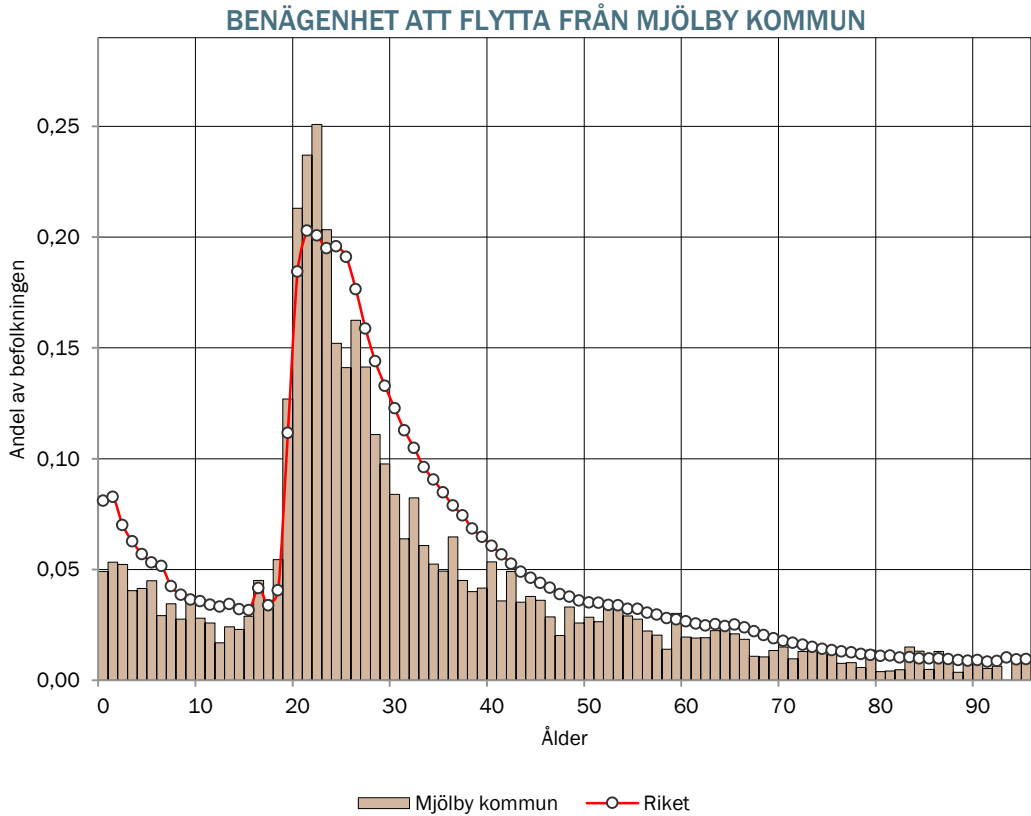
Diagrammet visar effekten av in- och utflyttningen på åldersstrukturen. Staplarna visar flyttnettot, dvs. vilka åldersgrupper som ökar respektive minskar på grund av flyttningar. Nettot har beräknats som skillnaden mellan antalet inflyttade och utflyttade i diagrammet till höger. Ett negativt värde betyder att fler flyttar från kommunen än till kommunen i den åldern. För att få en mer representativ bild av flyttningarna har ett genomsnitt för de tre senaste åren beräknats.

INVÅNARNAS BENÄGENHET ATT FLYTTA

Andelen invånare i olika åldrar som flyttar från kommunen. Genomsnitt för perioden 2022-2024. Jämförelse med riket.

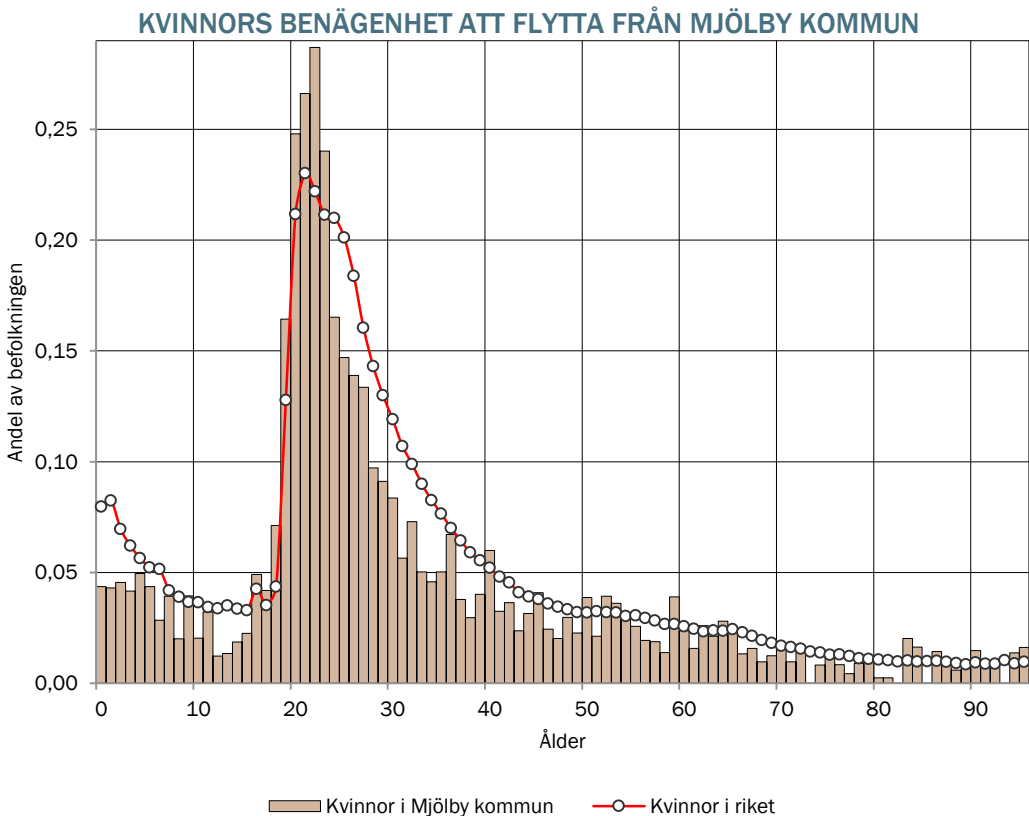
Flyttbenägenheten visar på sannolikheten att en person i en viss ålder flyttar från kommunen. I kommunen har 22-åringarna den högsta flyttbenägenheten med 0,25. Detta innebär att 25 procent av alla 22-åringar under ett givet år flyttar från kommunen.

KVINNORS BENÄGENHET ATT FLYTTA

Andelen kvinnor i olika åldrar som flyttar från kommunen. Genomsnitt för perioden 2022-2024. Jämförelse med riket.

På riksnivå är yngre kvinnor betydligt mer flyttbenägna än männen. De söker sig tidigare än män till orter som erbjuder studie-och arbetsmöjligheter. Vid 30-års ålder blir de dock mindre flyttbenägna än männen. I vissa kommuner flyttar mer än hälften av de unga kvinnorna i vissa åldrar. I Mjölby kommun har de 22-åriga kvinnorna den största flyttbenägenheten med 0,29.

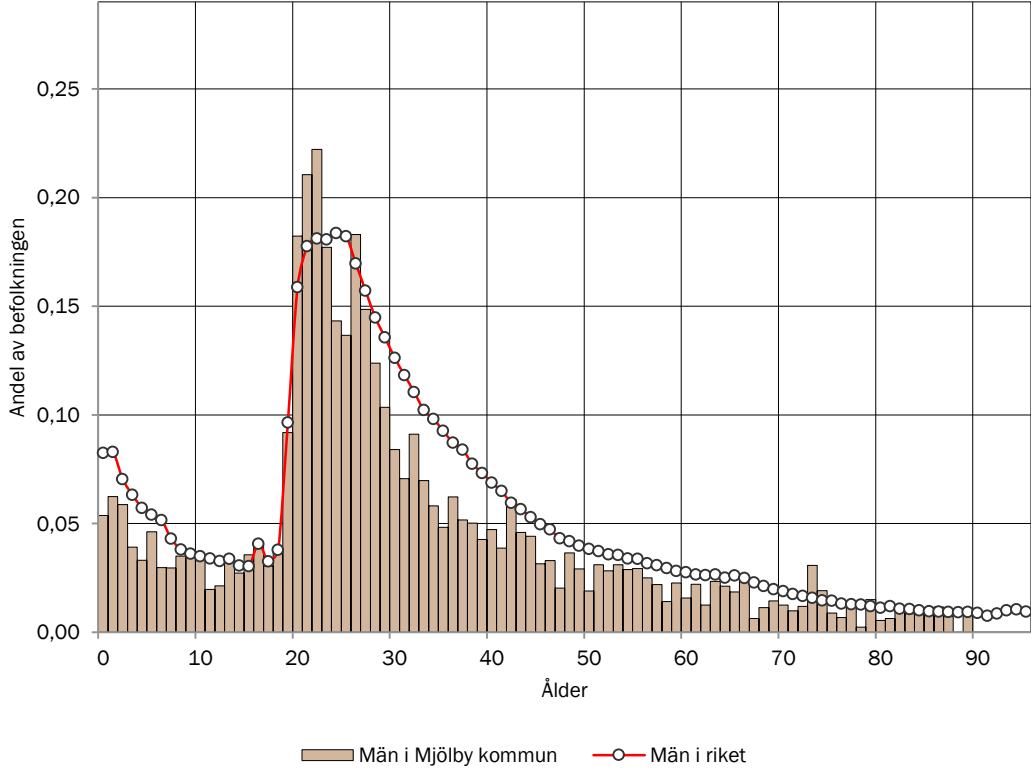
MÄNS BENÄGENHET

ATT FLYTTA

Andelen män i olika åldrar som flyttar från kommunen. Genomsnitt för perioden 2022-2024. Jämförelse med riket.

På riksnivå har både män och kvinnor en mycket hög flyttbenägenhet mellan 20 och 30 år. Men till skillnad mot kvinnorna, som har en tydlig topp mellan 20 och 25 år, så är männens flyttbenägenhet mer jämn. Män äldre än 30 år har även en något högre flyttbenägenhet än kvinnor i samma ålder. Bland männen i Mjölby kommun är 22-åringarna mest flyttbenägna med 0,22.

MÄNS BENÄGENHET ATT FLYTTA FRÅN MJÖLBY KOMMUN

Del 5

METOD

METODBESKRIVNING

Osäkerheten i prognosen ökar i proportion med prognosperiodens längd. Generellt är osäkerheten störst för de åldersgrupper som inte är födda när prognosen görs. Betydande osäkerhet finns även för åldersgrupperna 19-30 år där flyttbenägenheten är stor. Osäkerheten i en befolkningsprognos är förhållandevis mindre för den medelålders och äldre befolkningen vilka brukar vara mindre flyttbenägna.

Befolkningen i prognosen skrivs fram ett år i taget med befolkningen år 2024 som utgångspunkt. Vid tolkning av prognosen skall has i åtanke att Skatteverkets register endast omfattar i kommunen folkbokförda personer. De som bor i kommunen men inte är folkbokförda där, t.ex. asylsökande, finns således inte med i prognosen. Antalet födda och döda beräknas för varje prognos år genom att befolkningen i varje åldersklass multipliceras med åldersspecifika fruktsamhetstal respektive dödsrisker.

Fruktamheten för kvinnor i olika åldrar beräknas som kvoten mellan antalet födda barn till mödrar i en viss ålder och medelfolkmängden kvinnor i samma ålder.

För att osäkerheten ska bli mindre används befolkningsuppgifter från flera år*. Dessutom görs en utjämning över

åldrarna. Det läggs även en viss vikt vid fruktsamhetstalen i riket. Under prognosperioden antas fruktsamheten förändras i enlighet med SCB:s prognostiserade ökning för riket.

Dödsriskerna för varje ålder och per kön skattas på riksdatabas som kvoten mellan antalet döda i en viss ålder och medelfolkningen i samma ålder. Därefter sker en justering av mortaliteten så att den sammanfaller med kommunens totala nivå. Data från flera historiska år* används, och dödsriskerna antas minska i proportion till SCB:s prognos för riket.

Antalet inflyttare till kommunen under de kommande åren prognostiseras med hjälp av tidsserieanalys för att plocka upp förekommande trender. De senaste årens utveckling används för att avgöra hur

inflyttarna kommer att utvecklas i framtiden. Vilka som flyttar till kommunen i termer av kön och ålder beräknas utifrån inflyttarfördelning för ett antal historiska år*.

Antalet utflyttare beräknas utifrån ett genomsnitt av utflyttningsbenägenhet ett antal historiska år*. Utflyttningsbenägenheten i varje ålder multipliceras med folkmängden i motsvarande ålder vilket ger antalet utflyttare efter ålder och kön.

*Hur många historiska år, och vilka, som används för beräkningen varierar mellan risker, fördelningar och kommuner. Valen föregås av analyser och syftar till att få bästa möjliga träffsäkerhet i prognosen.

METODBESKRIVNING (forts.)

Det observerade antalet flyttningar i kommunen innehåller endast en begränsad mängd information. Vill man närmare analysera effekterna av flyttningar måste man även studera vilka som flyttar till respektive från kommunen. Flyttarnas socio-ekonomiska situation och ålder har en stor betydelse för utvecklingen av kommunens ekonomi, näringsliv och befolkningssammansättning.

Flyttningar är den demografiska komponent som har störst och snabbast påverkan på demografins utveckling över tiden. Det ligger utanför ramen för denna befolkningsprognos att närmare studera flyttmönster och effekterna av flyttningarna. Men genom att studera flyttnettot efter ålder

(se diagram på tidigare sidor) kan man direkt se hur ålderssammansättningen i kommunen ändras på grund av flyttningarna och det går enkelt att få svar på frågor såsom vilka åldersgrupper som ökar respektive minskar och med hur mycket på grund av in- och utflyttningar. Vill man kunna påverka kommunens demografiska och socioekonomiska sammansättning på kort sikt så måste man göra förändringar som påverkar in- och utflyttningsmönstren.

I många av landets kommuner flyttar de yngre åldersgrupperna 19-25 år från kommunen till arbeten och studier på annan ort. I vissa fall kommer de tillbaka och bosätter sig på födelseorten för att bilda familj och

påbörja ett aktivt yrkesliv. Räknat på riksnivå så är de yngre åldersgrupperna mycket flyttbenägna och var femte 21-åring flyttar över en kommungräns varje år (se tidigare diagram). Yngre kvinnor är mer flyttbenägna än yngre män (se tidigare diagram).

TABELLBILAGA

FOLKMÄNGD EFTER
ÅLDERSKLASS

I tabellen visas folkmängden per olika
åldersklasser samt totalt för perioden
2024-2038.

Tabell 1: Folkmängd Mjölby kommun efter åldersklass

Ålder / År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0-5	1 928	1 885	1 849	1 814	1 797	1 810	1 818	1 839	1 866	1 893	1 915
6-9	1 406	1 390	1 376	1 359	1 384	1 346	1 330	1 303	1 286	1 297	1 297
10-12	1 043	1 094	1 097	1 106	1 060	1 053	1 035	1 069	1 063	1 036	1 016
13-15	1 058	1 035	1 041	1 078	1 127	1 132	1 143	1 103	1 098	1 082	1 114
16-18	1 044	1 032	1 085	1 062	1 046	1 053	1 089	1 135	1 142	1 153	1 114
19-24	1 706	1 727	1 746	1 796	1 823	1 858	1 866	1 860	1 904	1 931	1 952
25-44	7 215	7 245	7 282	7 357	7 440	7 550	7 627	7 703	7 748	7 830	7 874
45-64	6 996	7 035	7 068	7 075	7 098	7 093	7 150	7 156	7 218	7 254	7 310
65-79	4 364	4 343	4 278	4 274	4 262	4 234	4 255	4 356	4 445	4 524	4 604
80-100	1 935	2 018	2 123	2 197	2 276	2 354	2 408	2 433	2 436	2 452	2 447
Totalt	28 695	28 803	28 945	29 119	29 314	29 483	29 722	29 956	30 204	30 453	30 643

FOLKMÄNGD EFTER
ÅLDERSKLASS

I tabellen visas folkmängden per olika åldersklasser samt totalt för perioden 2024-2038.

Tabell 1: Folkmängd Mjölby kommun efter åldersklass

Ålder / År	2035	2036	2037	2038
0-5	1 935	1 955	1 970	1 982
6-9	1 306	1 320	1 333	1 349
10-12	1 000	1 008	1 004	1 010
13-15	1 107	1 082	1 064	1 049
16-18	1 110	1 098	1 125	1 119
19-24	1 957	1 984	1 967	1 966
25-44	7 891	7 883	7 878	7 894
45-64	7 432	7 552	7 630	7 725
65-79	4 632	4 680	4 723	4 767
80-100	2 455	2 479	2 517	2 524
Totalt	30 824	31 041	31 211	31 384

FOLKMÄNGD EFTER
ÅLDERSKLASS

I tabellen visas folkmängden per olika, i vissa fall överlappande, åldersklasser intressanta för t.ex. det kommunala utjämnningssystemet för perioden 2024-2038.

Tabell 2: Folkmängd Mjölby kommun efter åldersklass

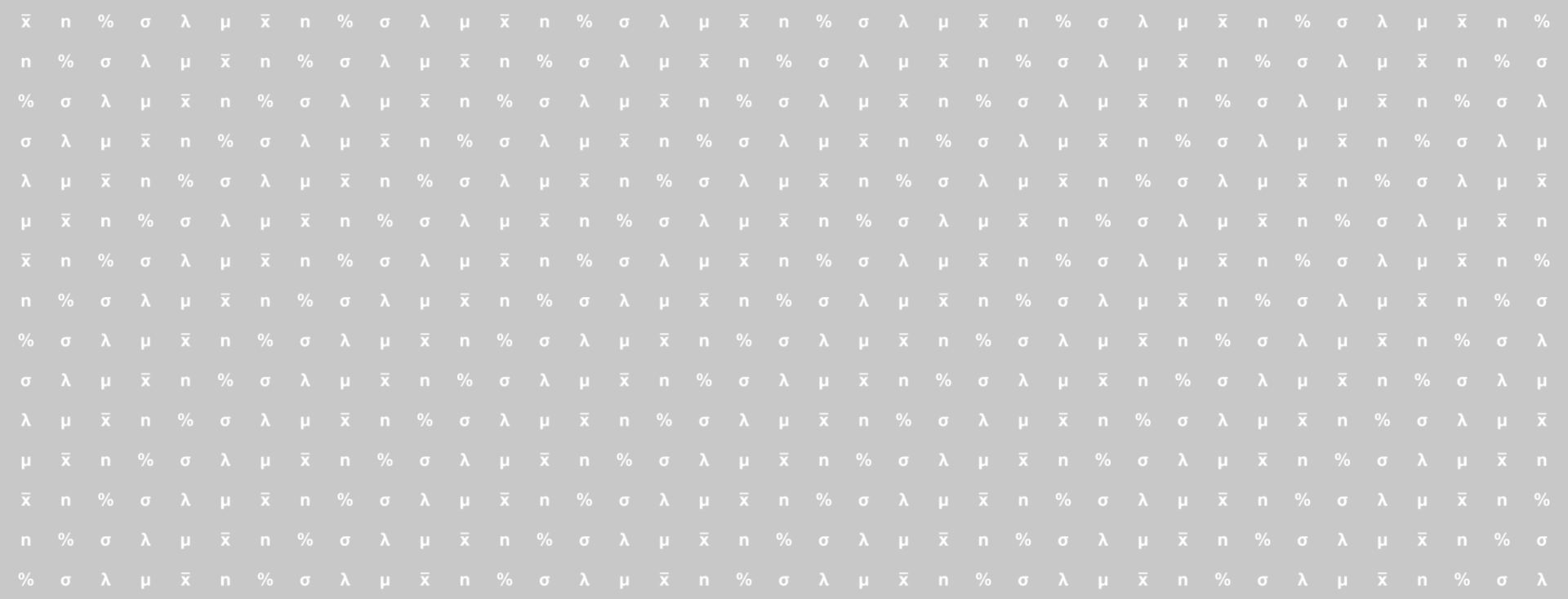
Ålder / År	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
1-5	1 633	1 601	1 567	1 530	1 510	1 521	1 524	1 539	1 560	1 584	1 603
6-12	2 449	2 484	2 473	2 465	2 444	2 399	2 365	2 372	2 349	2 333	2 313
6	310	346	342	347	336	308	323	316	316	319	322
7-15	3 197	3 173	3 172	3 196	3 236	3 223	3 185	3 158	3 131	3 096	3 105
16-18	1 044	1 032	1 085	1 062	1 046	1 053	1 089	1 135	1 142	1 153	1 114
65-79	4 364	4 343	4 278	4 274	4 262	4 234	4 255	4 356	4 445	4 524	4 604
80-89	1 622	1 700	1 793	1 861	1 929	2 000	2 037	2 035	2 006	1 984	1 951
90+	313	318	330	336	347	354	371	398	430	468	496
0	295	283	281	284	287	289	294	300	306	309	312
1-3	952	920	894	899	893	897	907	919	934	950	962
4-5	681	681	673	631	617	624	617	620	626	634	642
7-9	1 096	1 043	1 034	1 012	1 048	1 038	1 007	987	970	978	975
10-15	2 101	2 129	2 138	2 184	2 188	2 185	2 178	2 172	2 161	2 118	2 130
65-69	1 528	1 550	1 530	1 521	1 552	1 528	1 553	1 650	1 688	1 734	1 774
70-74	1 358	1 320	1 335	1 395	1 396	1 460	1 484	1 470	1 465	1 495	1 477

FOLKMÄNGD EFTER
ÅLDERSKLASS

I tabellen visas folkmängden per olika, i vissa fall överlappande, åldersklasser intressanta för t.ex. det kommunala utjämningsystemet för perioden 2024-2038.

Tabell 2: Folkmängd Mjölby kommun efter åldersklass

Ålder / År	2035	2036	2037	2038
1-5	1 621	1 639	1 652	1 662
6-12	2 306	2 327	2 338	2 358
6	326	330	334	338
7-15	3 087	3 079	3 067	3 069
16-18	1 110	1 098	1 125	1 119
65-79	4 632	4 680	4 723	4 767
80-89	1 935	1 925	1 946	1 933
90+	520	554	571	591
0	314	316	318	320
1-3	971	979	986	991
4-5	650	660	666	671
7-9	980	990	999	1 010
10-15	2 107	2 089	2 068	2 058
65-69	1 756	1 726	1 735	1 711
70-74	1 500	1 588	1 623	1 665

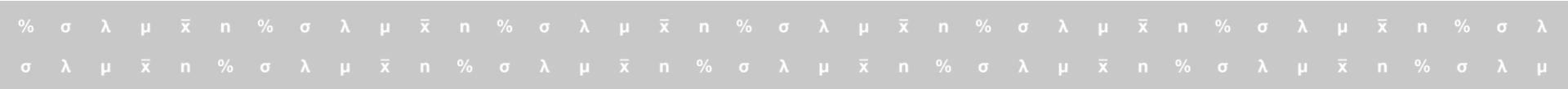

Statisticon AB

Vi ser livet bakom siffrorna

+46 (0)10 130 80 00, info@statisticon.se, www.statisticon.se

Östra Ågatan 31, SE-753 22 Uppsala Klara Södra Kyrkogata 1, SE-111 52 Stockholm Sweden

Bilaga Agenda 2030

Inledning

Agenda 2030

2015 enades världens ledare om Agenda 2030 och de 17 globala målen. Syftet med Agenda 2030 är att avskaffa extrem fattigdom, att minska ojämlikheter och orättvisor i världen, att främja fred och rättvisa och att lösa klimatkrisen. De 17 målen (med 169 delmål) bygger på samtliga dimensioner av hållbar utveckling (ekologisk hållbarhet, social hållbarhet och ekonomisk hållbarhet). Sedan agendan lanserades har Sveriges kommuner, myndigheter, näringsliv, föreningar och intresseorganisationer på olika sätt börjat implementera och arbeta efter målen i Agenda 2030 i sina verksamheter. Även om agendan är global är det främst på lokal nivå arbetet måste ske för att målen ska kunna nås. För att Agenda 2030 ska genomföras krävs ett lokalt förhållningssätt. Vi behöver förståelse för hur de lokala förutsättningarna påverkas av det globala sammanhanget och att lokalt agerande får globala konsekvenser. De globala målen måste ses som en helhet, där ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter har samma tyngd och där ingen lämnas utanför. Förändringskraften finns att hämta i dessa bärande principer i Agenda 2030. Sverige räknas som ett av de länder som har bäst möjligheter att nå de globala målen.

Hur går det för det för Sverige?

Arbetet med de Globala målen följs upp årligen genom en stor mängd indikatorer, de följs upp i ett globalt SDG-index. Sverige ligger bra till i internationella jämförelser men har stora utmaningen särskilt inom de globala målen om cirkulär ekonomi, biologisk mångfald och ingen hunger med kopplingar till felnutrition.

SDG-instrumentpaneler och trender

Klicka på ett mål för att se mer information.

Instrumentbrädor: ● Globalt mål uppnått ● Utmaningar kvarstår ● Betydande utmaningar kvarstår ● Stora utmaningar kvarstår ● Informationen är inte tillgänglig

Trender: ↑ På rätt spår eller bibehållande av uppnåendet av målen för hållbar utveckling → Måttligt förbättrad → Stagnerande ↓ Minska ** Trendinformation är inte tillgänglig

Hållbar utveckling i Mjölby kommun

En hållbar utveckling innebär att samhället utvecklas på ett sätt som tillgodoser våra nuvarande medborgares behov och önskemål utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillgodose sina behov. Alla kommunala verksamheter ska styra mot en hållbar utveckling utifrån de tre perspektiven ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet.

Agenda 2030 och de globala målen kan ses som en utveckling av hållbarhets- begreppet och en konkretisering av hur man kan definiera och arbeta med dem från global till lokal nivå.

Den ekologiska hållbarheten utgör villkoren för att bygga ett hållbart samhälle. Det handlar

om att upprätthålla en balans mellan mänsklig verksamhet och den naturliga miljön som vi är en del av. Vi ska hantera våra naturresurser långsiktigt så att de kan försörja oss och kommande generationer med det som behövs, produktion av mat, ren luft, rent vatten, rekreation och ekosystemtjänster som ex. pollinering och klimatreglering. Perspektivet handlar om att skydda och bevara naturens resurser för framtida generationer. På lokal nivå kan detta innebära att kommuner och lokala företag arbetar för att minska föroreningar, bevara naturområden, och främja biologisk mångfald.

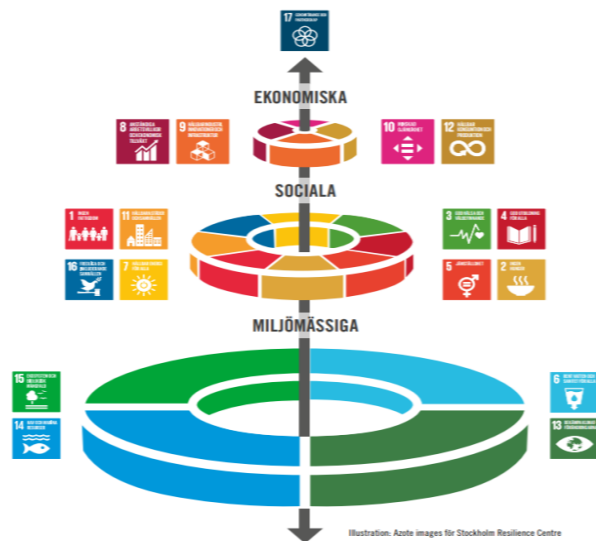
Den ekonomiska hållbarheten är medlen för att kunna skapa ett gott och jämlikt samhälle för våra medborgare. Den handlar om att hushålla med och effektivt ta till vara på mänskliga och materiella resurser. Vi ska med respekt för ekologiska och sociala värden främja ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning i Mjölby kommun. Det innebär ett helhetsperspektiv för att skapa en långsiktig och stabil välfärd för nuvarande och kommande generationers mjölbybor.

Perspektivet fokuserar på att skapa en ekonomisk utveckling som är långsiktigt hållbar. Det innebär att främja ekonomisk tillväxt som inte skadar miljön eller samhället. Syftet är att skapa jobb och välfärd utan att kompromissa med framtida generationers möjligheter.

Den sociala hållbarheten som innebär ett gott och jämlik samhälle för våra medborgare kan ses som själva målet. Den handlar om att skapa ett samhälle med möjlighet till goda jämlika levnadsvanor och livsvillkor i ett samhälle som har fokus på medborgarnas trygghet och delaktighet. Vi ska med våra verksamheter skapa och upprätthålla en rättvis och inkluderande samhällsutveckling med likvärdig tillgång till utbildning, bostäder, hälsa och socialt skydd. Det ger medborgarna tillit och trygghet och skapar en grund för allas delaktighet i vår utveckling av Mjölby. Detta perspektiv fokuserar på att bygga ett samhälle där alla människor har möjlighet till ett bra liv, på en lokal nivå kan detta innebära att kommuner och organisationer arbetar för att minska ojämlikheter, främja social integration, och säkerställa att alla invånare har tillgång till grundläggande tjänster och ett tryggt liv.

Agenda 2030, de globala målen för hållbar utveckling, använder vi som ett verktyg för att planera, följa upp och utvärdera hur väl vår kommunala verksamhet styr mot en hållbar utveckling. Inom ramarna för agenda 2030 finns uppföljning av delmål och indikatorer från global till lokal nivå.

När Vision 2045 togs fram var hållbar utvecklings tre perspektiv ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar utveckling, och de globala målen i Agenda 2030 med som en grund.

Är Mjölby hållbart?

Är Mjölby ekologiskt hållbart?

Lokala indikatorer

I Kolada finns lokala nyckeltal kopplat till Agenda 2030. De lokala nyckeltalen är lite trubbiga och bör kompletteras med lokala nyckeltal men i nuläget är det de som finns att tillgå. Framåt är de strategiska nätverken en bra utgångspunkt för att göra kompletteringar med lokala fakta från förvaltningarna.

Mål 6 - Rent vatten och sanitet: Mjölby kommun ligger bra till när det gäller vattenskyddsområden och sjöar med god ekologisk status, enligt de lokala nyckeltalen i Kolada.

Mål 13 - Bekämpa klimatförändringarna: Kommunen ligger ungefär på snittet för Sverige när det gäller åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna enligt nyckeltalen. Dock överträffar Mjölby snittet när det gäller andelen fossiloberoende fordon.

Mål 14 - Hav och marina resurser: Det finns inga lokala indikatorer för Mjölby kopplade till detta mål.

Mål 15 - Ekosystem och biologisk mångfald: Mjölby kommun ligger på snittet eller lite bättre när det gäller biologisk mångfald jämfört med andra kommuner. De lokala nyckeltalen rör skyddad natur och ekologiskt odlad åkermark.

På nationell nivå

Den ekologiska dimensionen är svår att mäta på lokal nivå på grund av miljöproblemens gränsöverskridande och globala natur, samt deras långa tidsperspektiv.

Om man tittar på uppföljning av de globala målen på nationell nivå så ligger vi i Sverige ju generellt bra till. Men just kopplat till de ekologiska målen om minskad klimatpåverkan (mål 13) och påverkan på den biologiska mångfalden (mål 15) kan man konstatera att Sverige har stora utmaningar att nå uppsatta mål.

Utvecklingspotential

Medskick i nulägesanalysen Agenda 2030 och planeringsförutsättningar 2024 var att lyfta in övergripande mål på KF-nivå som kopplade till ekologisk hållbarhet, vilket man också valde att göra till budget 2025. Tidigare medskick har också varit att inkludera hållbarhetsperspektiven i ledning och styrning och där pågår ett arbete med kommunens ledningssystem där hållbarhetsperspektiven har fått ta en större plats.

Under 2024 och till budget 2025 har den ekologiska dimensionen förstärkts genom uppdatering av energi- och klimatstrategin och medverkan i klimatprojektet viable cities som tvilling till Linköpings kommun. Utvecklingspotentialen framåt handlar till stor del om att hålla i de utvecklingsprojekt som har påbörjats.

Är Mjölby socialt hållbart?

Lokala indikatorer

I Kolada finns lokala nyckeltal kopplat till Agenda 2030. De lokala nyckeltalen är lite trubbiga och bör kompletteras med lokala nyckeltal.

Mål 1 - Ingen fattigdom: Kommunen ligger ungefär på snittet för Sverige, men en positiv utveckling syns genom att antalet verkställda vräkningar av barnfamiljer har minskat till noll år 2023. Detta pekar på en möjlig fortsatt förbättring när det gäller att bekämpa fattigdomen i kommunen.

Mål 2 - Ingen hunger: Fokus på BMI visar på tidigare höga nivåer av fetma bland invånarna, men det har minskat under 2022. Detta indikerar pågående insatser för att förbättra invånarnas hälsa och livsstil, vilket kan leda till fortsatt minskning av fetma och därigenom en förbättrad hälsosituation i kommunen.

Mål 3 - Hälsa och välbefinnande: Trots positiva indikatorer som god psykisk hälsa och självskattad hälsa, finns det utrymme för förbättringar, särskilt när det gäller medellivslängd för kvinnor och tillgång till elevhälsa eller skolsköterska.

Mål 4 - God utbildning för alla: Kommunen har relativt goda resultat, men det finns utrymme för förbättring särskilt när det gäller trygghet i skolan och behörighet till yrkesprogram.

Mål 5 - Jämställdhet: Kommunen utmärker sig positivt när det gäller jämställt uttag av VAB, men det finns fortfarande en utmaning när det gäller att minska löneskillnaderna mellan könen.

Mål 7 - Hållbar energi: Mjölby ligger i mitten när det gäller hållbar energi, men visar bättre resultat än snittet för Sverige när det kommer till elavbrott, vilket pekar på potential för att ytterligare förbättra infrastrukturen för energiförsörjning.

Mål 11 - Hållbara städer: Kommunen visar överlag goda resultat inom hållbara städer, men utmaningar kvarstår särskilt när det gäller trygghetsfrågor.

Mål 16 - Fredliga och inkluderande samhällen: Kommunen har relativt goda resultat när det gäller valdeltagande och anmälda våldsbrott, men det finns utrymme för fortsatt arbete för att stärka valdeltagande och tryggheten för invånarna.

På nationell nivå

På nationell nivå och i en global jämförelse ligger Sverige bra till inom social hållbarhet. Man har särskilt utmaningar med mål nummer 2 som handlar om ingen hunger och felnutrition. I Sveriges fall mäter man högt BMI, liksom i Mjölby. Det leder till att vi ligger lågt inom det målet.

Utvecklingspotential

Utifrån denna bedömning finns det flera områden där Mjölby kommun redan presterar bra, men också områden där det finns utrymme för förbättring och där det krävs fortsatta insatser för att uppnå

målen för hållbar utveckling enligt Agenda 2030. Skolresultaten, förbyggande arbete mot ANDT, arbeta för jämlika villkor och det kompensatoriska uppdraget inom skola och kultur- och fritid behöver fortsätta prioriteras, liksom arbetet för en trygg kommun fri från våld.

Är Mjölby ekonomiskt hållbart?

Lokala indikatorer

Mål 8- Mål nummer åtta handlar om anständiga arbetsvillkor och en ekonomisk tillväxt. Nyckeltalen visar att Mjölby har relativt goda siffror kopplat till sysselsättning, men sticker ut något på arbetsplatsolyckor.

Mål 9- Det här målet kopplar till vårt näringslivsklimat. I vision 2045 pratar vi om en blandning av små och medelstora företag med en bred mix av näringsgrenar. Det är en viktig förutsättning för fortsatt god utveckling inom området. Ett bra företagsklimat är en viktig förutsättning för att kunna fokusera på innovation och omställning. Företagsklimat i kommunen utgör en viktig grund för ekonomiskt hållbar utveckling och där har Mjölby nu viktiga utmaningar att arbeta med.

Mål 10- Vi har historiskt haft ett högt valdeltagande i Mjölby men ser något sjunkande siffror. Inkluderande och inflytande är viktiga frågor att jobba med.

Mål 12- Inom mål nummer 12 sticker Mjölby ut genom att ha höga mängder avfall och låg grad av återvinning. Många nya åtgärder är planerade p.g.a. av skärpt lagstiftning men det gäller att vi utvecklar det så att det blir lätt för kommunens innevånare och företag att göra rätt och bidra till mer cirkulära flöden.

På nationell nivå

På nationell nivå ligger vi relativt bra till inom dessa delmål. Det som sticker ut som en stor utmaning för Sverige är mål 12 om hållbar konsumtion och produktion. Det är ett av Sveriges mest utmanande områden med behov av omställning från linjära till cirkulära flöden bland både privatpersoner och företag.

Utvecklingspotential

Ekonomisk tillväxt är en förutsättning för en hållbar utveckling men det bör ske inom planetens gränser och länka samman tillväxt med ekologiskt och socialt hållbar utveckling. Att skapa och bibehålla ett gott företagsklimat är viktigt för Mjölbys utveckling och för att skapa en innovativ och utvecklingsinriktad kommun.

Inom utvecklingsområdet för mål nummer 12 som handlar om hållbar konsumtion och produktion och cirkulära flöden finns en stor potential både inom vår egen organisation och riktat mot näringslivet. Inom näringslivet kan vi arbeta med att underlätta för industriella symbioser och effektivare användning av energi, vatten och restmaterial genom hur vi planerar företagsetableringar till olika områden och att ta med perspektiven i uppdateringen av näringslivsstrategin. Inom mål och budget 2025 stärktes mål nummer 12 upp genom mål och särskilda satsningar på miljökontoret och samhällsbyggnadsförvaltningen.

Hur styr vi mot hållbar utveckling i mob 2025?

När man tittar på hela mål och budget 2025 så kan man se att det finns kopplingar till alla globala mål och att det täcker in både ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling. De globala mål som det finns absolut flest kopplingar till är mål de globala målen 3, 4, 10 och 16.

Mål nummer tre handlar om hälsa och välbefinnande som på kommunalnivå kopplar till välfärdstjänster som har en stor påverkan på våra innevånarens hälsa genom livet. Skola, social omsorg och hur vi planerar staden t.ex.

Mål nummer fyra som handlar om god utbildning för alla. På en kommunal nivå kopplar det till det kommunens ansvar för utbildningssystemet.

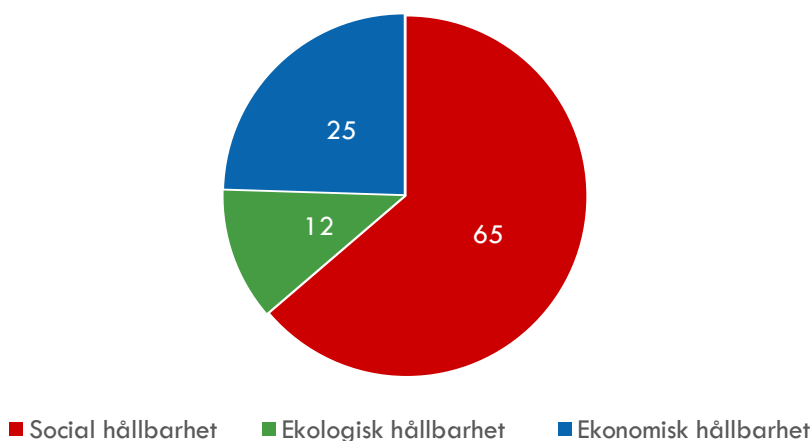
Mål nummer tio om minskad ojämlikhet som handlar om hur vi utför välfärdstjänster som vård och skola som ett sätt att motverka ojämlikheter mellan olika individer och grupper, såväl barn som vuxna.

Mål nummer 16 om fredliga och inkluderande samhällen som innefattar både trygghetsarbete och brottsförebyggande arbete, såväl som demokrati, kommunikation och medborgarnas delaktighet och insyn.

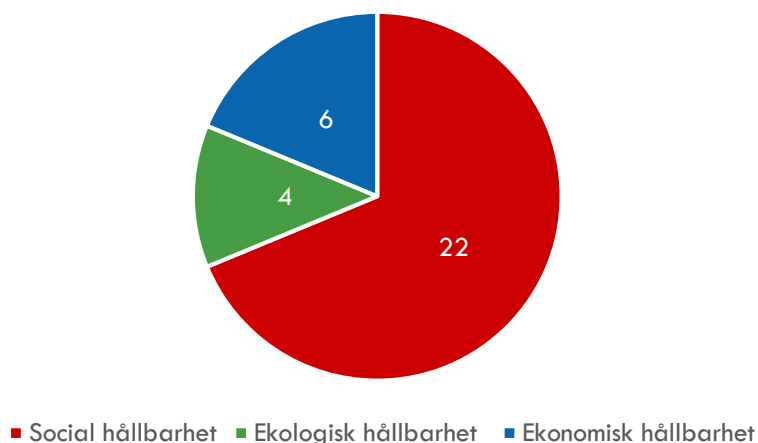
Så här ser för delningen ut i hela mål- och budget 2025. Fördelningen mellan de tre perspektiven har inte ändrats märkvärt under året, men under 2024 har fler projekt påbörjats som påverkar de mål där vi tidigare har haft minst koppling, gällande exempelvis klimat och hållbar konsumtion och produktion.

Fördelning hållbarhetsdimensioner
- antal kopplingar mål och budget 2025-2027

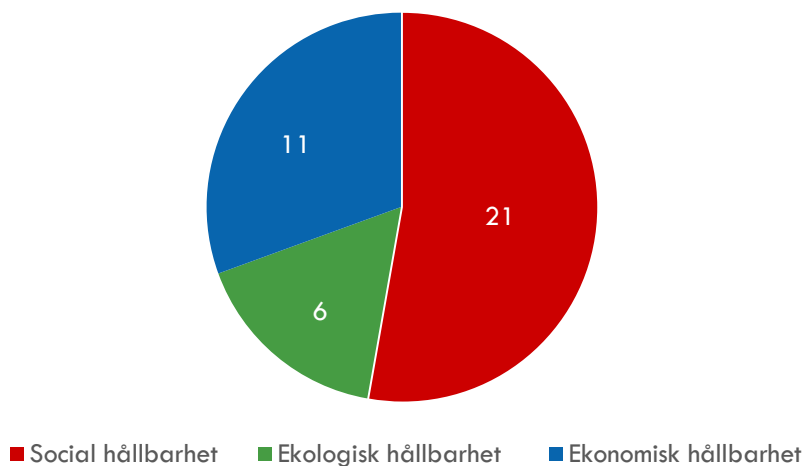
När man tittar enbart på kommunfullmäktiges mål så ser vi även där en fördelning med störst fokus på social hållbarhet, men ekologisk hållbarhet lyftes fram genom ett nytt mål om att Mjölby kommun ska ligga i framkant i miljö- och klimatarbetet.

Fördelning hållbarhetsdimensioner
- antal kopplingar KF-mål

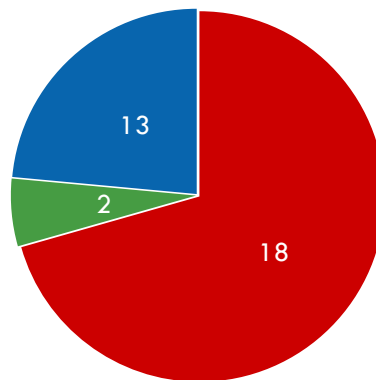
När det gäller de nämndsspecifika målen så är det en lite jämnare fördelning. Det beror till stor del på mål och satsningar på samhällsbyggnadsförvaltningen och miljökontoret.

Fördelning hållbarhetsdimensioner
- antal kopplingar nämndsspecifika mål

När det gäller särskilda satsningar är det extra svårt att utläsa något av resultaten då det är frivilligt för nämnderna att ha särskilda satsningar. Det ger en viss snedfördelning då vi har många särskilda satsningar kopplat till skolan medan vi inte har några särskilda satsningar kopplat till hållbar samhällsbyggnad.

Fördelning hållbarhetsdimensioner
- antal kopplingar särskilda satsningar

■ Social hållbarhet ■ Ekologisk hållbarhet ■ Ekonomisk hållbarhet

Antal kopplingar till Agenda 2030

Tabellen visar antal kopplingar till de globala målen som ligger till grund för den presenterade analysen.

Tabellen baseras antal kopplingar till Agenda 2030 genom kommunfullmäktiges mål till nämnderna, nämndspecifika mål och särskilda satsningar i Mål och budget 2025-2027.

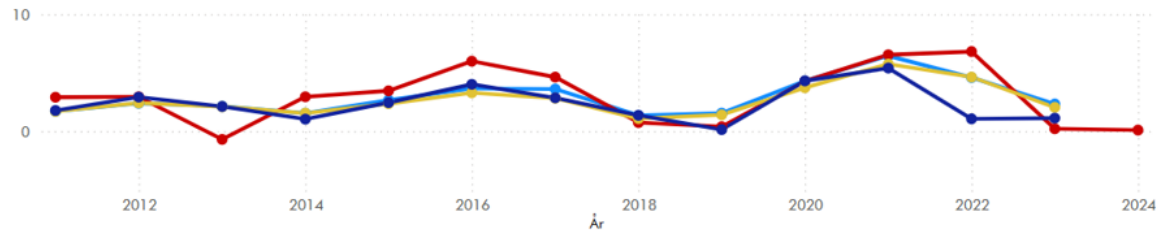
Globalt mål	Antal kopplingar Mål och budget 2025-2027	Nämnder som bidrar till uppfyllandet	hållbarhetsdimension	Globalt mål	Antal kopplingar Mål och budget 2025-2027	Nämnder som bidrar till uppfyllandet	hållbarhetsdimension
	5		social		14		social
	1		ekonomisk		10		ekonomisk
	17		social		6		ekonomisk
	13		social		1		ekologisk
	5		social		3		ekologisk
	4		ekologisk		4		ekologisk
	0		ekologisk		11		social
	6		ekonomisk		0		
	2		ekonomisk				

Mjölby kommun

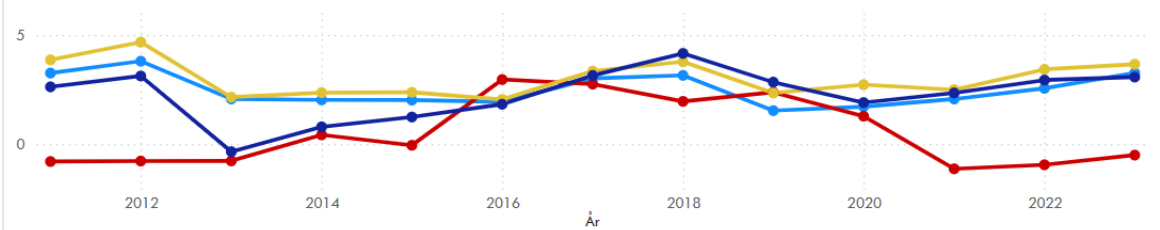
Resultat före extraord. poster (kommunen), andel (%) av skatt & generella statsbidrag

Område ● Alla kommuner ● Mjölby ● Pendlingskommun nära större stad ● Östergötlands läns kommuner

Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)

Område ● Alla kommuner ● Mjölby ● Pendlingskommun nära större stad ● Östergötlands läns kommuner

Mjölby i jämförelse 2024

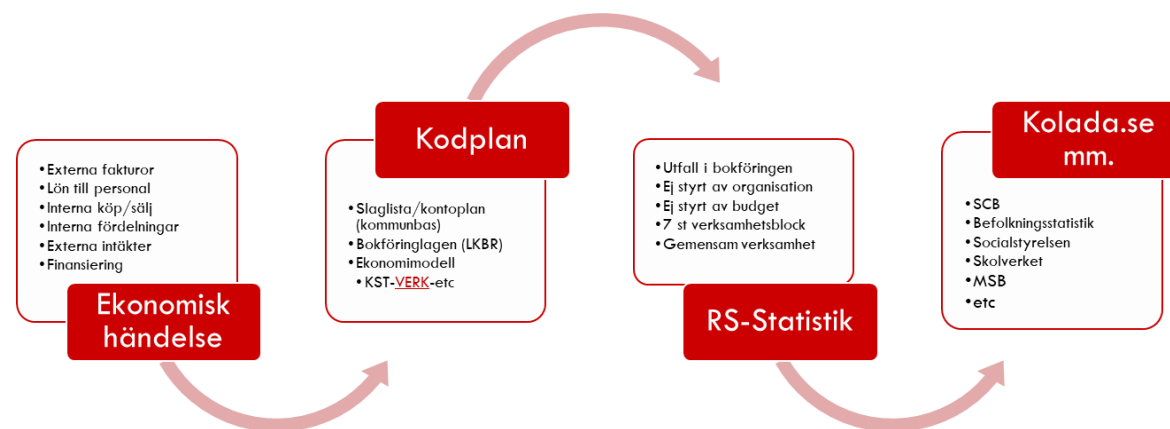
Mjölby i jämförelse

- I Mjölby i jämförelse presenteras utvalda nyckeltalssamlingar som ger en bild av hur kommunen använder sina resurser jämfört med andra, främst i form av olika typer av kostnads-/invånarnycketal. Även nyckeltal kopplade till olika typer av kvalitetsaspekter kommer inkluderas och utvecklas framöver.
- Nytt för 2024 är att rapport finns tillgänglig digital för interaktiv visning i Power BI. Ny statistik har också inkluderats från Hållbarhetsrankning och från ungdomsenkäten "Om mig" från Region Östergötland.
- Den främsta källan till statistiken är Kolada som är en öppen kostnadsfri databas. Kolada har utvecklats i samarbete mellan Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA), och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).
- Vid nyckeltalsjämförelse med andra kommuner tillhör Mjölby jämförelsegruppen "pendlingskommun nära större stad" tillsammans med 51 andra kommuner.

Hur kostnader härleds till SCB och Kolada.se

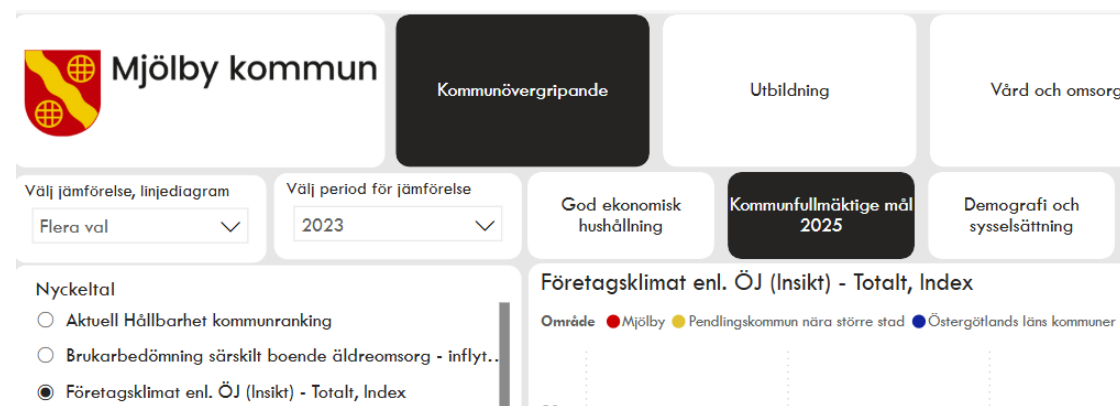
- Samtliga ekonomiska händelser i kommunens bokslut respektive kalenderår redovisas enligt en nationell standard genom ett s.k. Räkenkapssammandrag. I Räkenkapssammandraget klassificeras samtliga intäkter och kostnader till en nationell kommungemensam standard för vilken typ av verksamhet som händelsen avser. Här spelar därför inte en kommuns val av organisationsform roll för vad en kostnad ska klassificeras som.
- Det är den egna kommunen som gör bedömningar och tolkningar kring hur vissa verksamheter ska redovisas. Det är därför viktigt att beakta att det kan finnas skillnader i hur kommuner redovisar sina verksamheter och detta kan ge mer eller mindre stora effekter på nyckeltalen. Nyckeltalen i Kolada speglar ekonomiskt utfall och inte budgetsiffror.

Mjölby i jämförelse på Mint

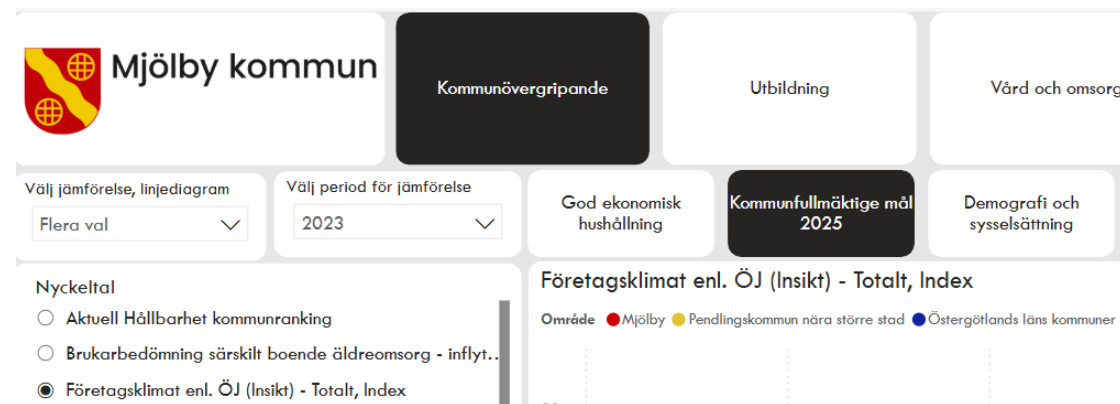
- På kommunens intranät ([Mjölby i jämförelse - Mjölby-IN](#)) finns en länk till en inbäddad rapport för nyckeltalen och jämförelserna i Mjölby i jämförelse. Mjölby i jämförelse nås även via denna direktmlänk till Power BI [Microsoft Power BI](#).
- I rapporten navigerar du genom att välja bland de huvudsakliga verksamhetsblocken högst upp på sidan. Det finns även flera underkategorier kopplade till huvudblocken som, t.ex. Kommunövergripande-Kommunfullmäktige mål.
- På vänstersidan finns en lista med olika nyckeltal att välja mellan.
- När ett nyckeltal är valt syns ett linjediagram med värden och jämförelsekommun/grupp.
- Två stapeldiagram visar resultat för Östergötlands kommuner till vänster samt södra och mellersta Sveriges län till höger, (exkl. Gotland).

Mjölby i jämförelse på Mint

- Det går att välja andra kommuner/grupper i linjediagrammet genom att klicka i rullistan "Välj jämförelse". Håll in "CTRL" för att välja flera samtidigt.
- I rutan för "Välj period för jämförelse" ändras årets som stapeldiagrammet avser. OBS! Under våren 2025 finns bara värden för 2024 för Mjölby kommun tillgängliga, vilket betyder att inget kommer visas om 2024 väljs som jämförelseperiod.
- För de flesta nyckeltalen finns en beskrivning av nyckeltalet längs ned på sidan samt i många fall även en kortare kommentar till nyckeltalet i kommentarrutan.
- Som standard så utgår jämförelsen mellan kommuner och län samt kommentar till nyckeltalen från år 2023. Det beror på att statistiken från dessa publiceras senare under året.

Välj jämförelse, linjediagram

Flera val

Välj period för jämförelse

2023

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige mål 2025

Demografi och sysselsättning

Politik, Demokrati

Trygghet, skydd mm

Miljö, hälsa och hållbar utv

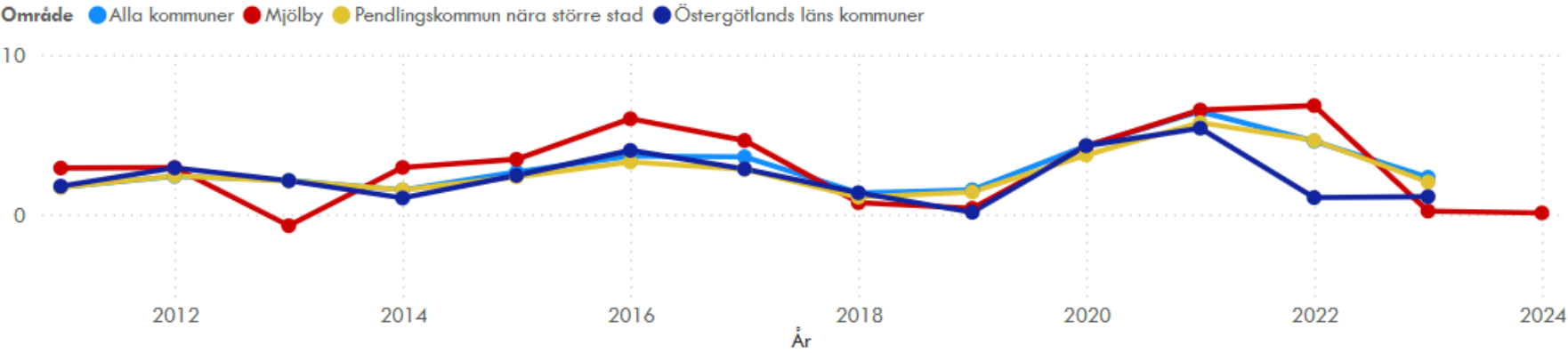
Nyckeltal

- ☒ Effektivitetsindex LSS boende och daglig verksamhet
- ☐ Effektivitetsindex äldreomsorg
- ☐ Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv
- ☐ Nettokostnad kulturverksamhet, kr/inv
- ☐ Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)
- ☒ Resultat före extraord. poster (kommunen), andel (%) ...
- ☐ Självfinansieringsgrad för kommunens investeringar, a...
- ☐ Soliditet inkl pensionsåtag. kommun, (%)

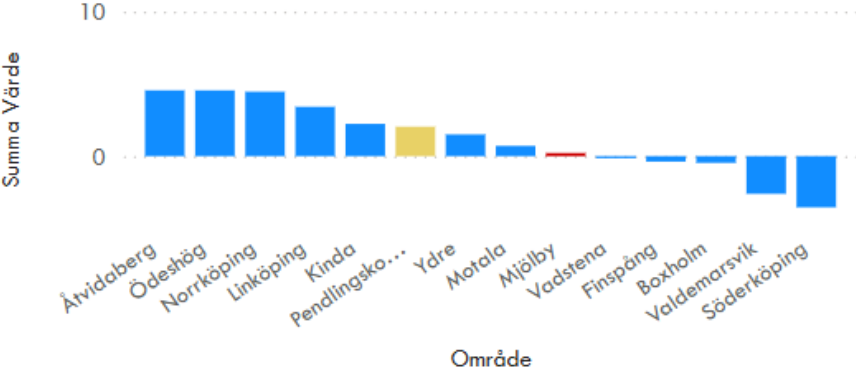
Kommentar

Resultatnivåerna har varit lägre än jämförelsegruppen 2018-2019. Stort överskott 2020 och 2021 och något högre än jämförelsegruppen men i nivå med riket. I likhet med sektorn så har pandemin haft en kraftigt positiv påverkan på kommunens finansiella resultat. Lägre kostnader på grund av utebliven verksamhet och sjukdomsbortfall, samt intäkter i form av olika stödjande statsbidrag.

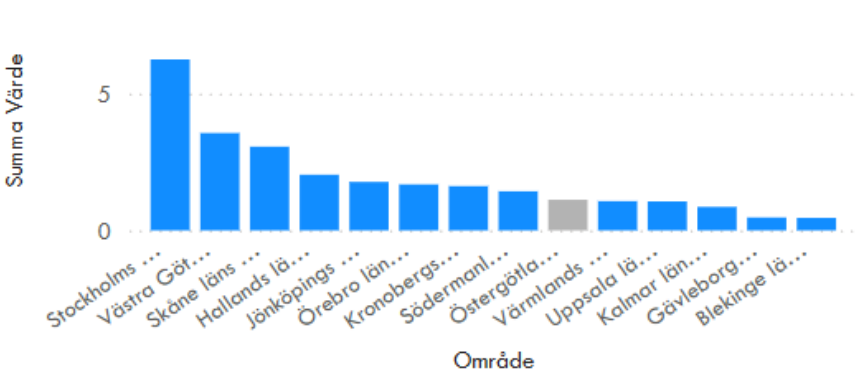
Resultat före extraord. poster (kommunen), andel (%) av skatt & generella statsbidrag

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Välj jämförelse, linjediagram

Välj period för jämförelse

Flera val

2024

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige mål 2025

Demografi och sysselsättning

Politik, Demokrati

Trygghet, skydd mm

Miljö, hälsa och hållbar utv

Nyckeltal

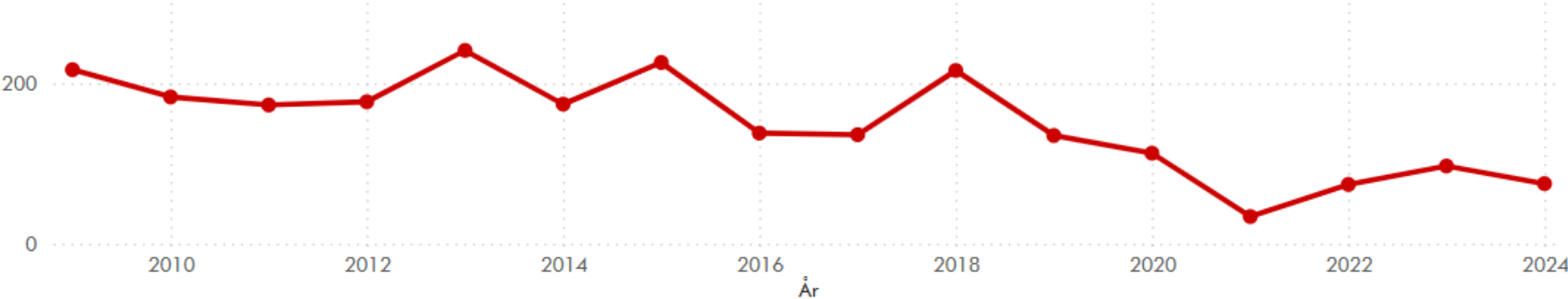
- ☒ Aktuell Hållbarhet kommunranking
- ☐ Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - inflyt...
- ☐ God sömn (Bra)
- ☐ Hur tycker du att din hälsa är? (Bra/Mycket bra)
- ☐ Oro/ångest (nästan varje dag)
- ☐ Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsta...

Kommentar

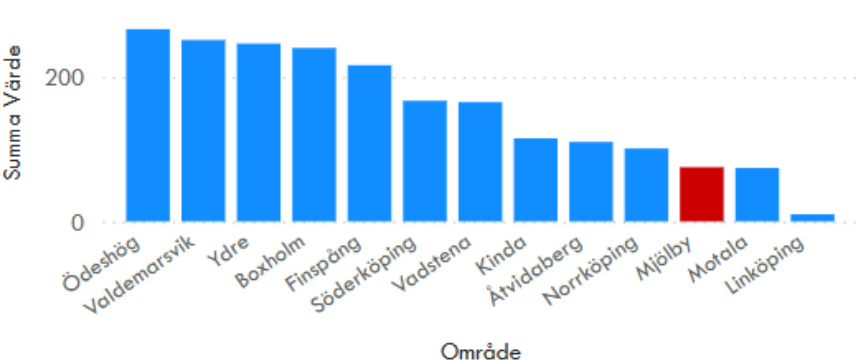
I resultatet från Aktuell hållbarhets kommunranking hamnar Mjölby kommun på plats 75, vilket är bland de 26 % bästa år 2024. Ämnesområdena i rankingen varierar något från år till år vilket gör att kommunens placering kan variera något.

Aktuell Hållbarhet kommunranking

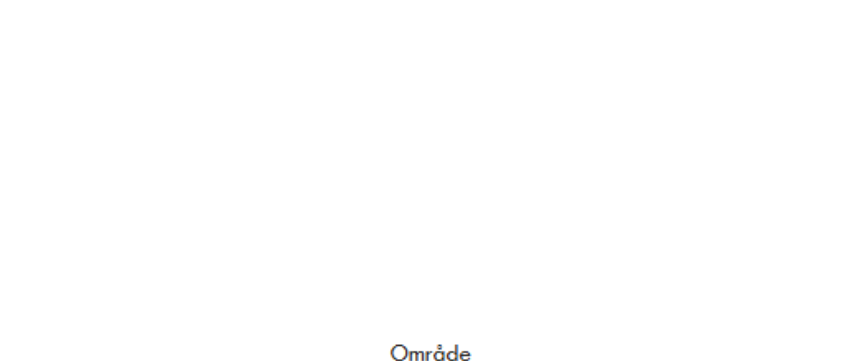
Område ● Mjölby

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Välj jämförelse, linjediagram

Flera val

Välj period för jämförelse

2023

Förskola

Grundskola

Gymnasieskola

Vuxenutbildning

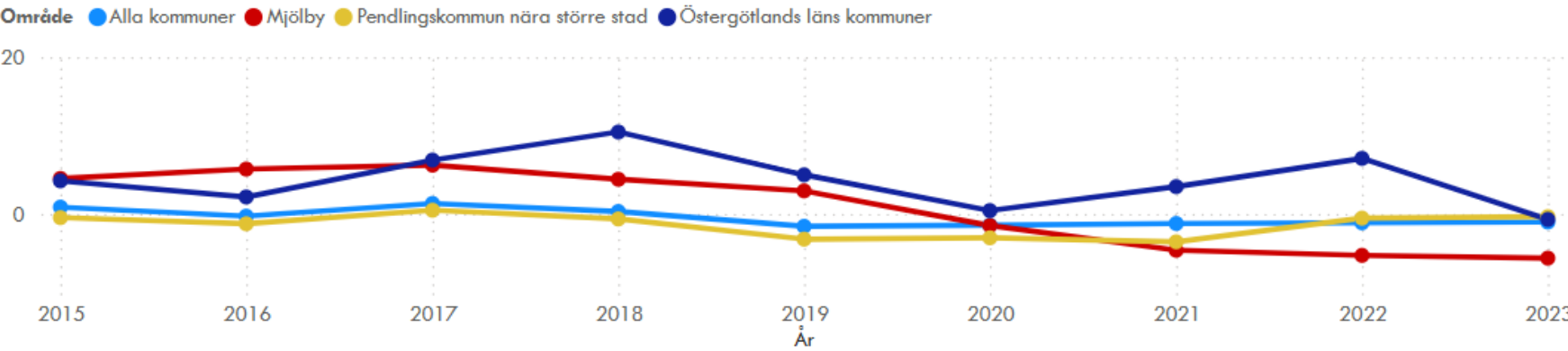
Nyckeltal

- ☐ Bruttokostnad personal kommunal förskola, kr/inskrivet...
- ☐ Effektivitetsindex förskola
- ☐ Inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, kommunal ...
- ☐ Kostnad kommunal förskola, kr/inskrivet barn
- ☐ Kvalitetsindex förskola
- ☒ Nettokostnadsavvikelse förskola inkl öppen förskola, ...
- ☐ Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. öppen förskola, (...)
- ☐ Resursindex förskola

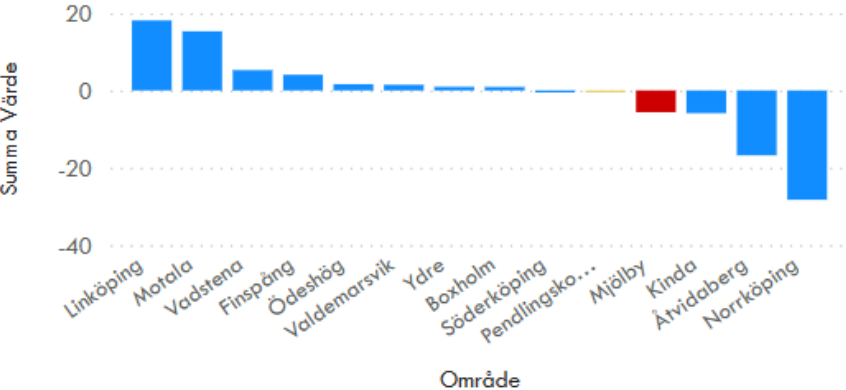
Kommentar

Sjunkande trend de senaste 5 åren. En orsak är att verksamhetens personaltäthet minskat de senare åren till följd av effektiviseringar. Men också att verksamheten arbetar mer och mer med samordning med befintlig personal, och i minskande grad tar in timvikarier. Under pandemin har sjukfrånvaron bland personal ökat – vilket genererade lägre personalkostnader.

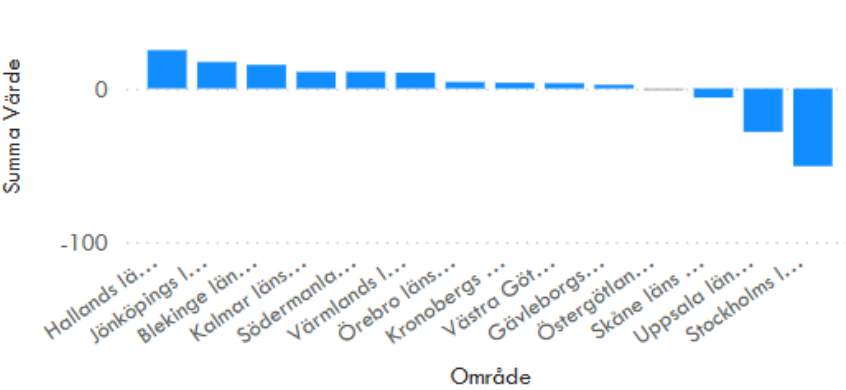
Nettokostnadsavvikelse förskola inkl öppen förskola, miljoner kronor

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Nyckeltalsbeskrivning (Källa: Kolada.se)

Nettokostnadsavvikelse är nettokostnad minus referenskostnad för förskola, här visat i miljoner kronor. Pedagogisk omsorg (tidigare kallat familjedaghem) ingår inte. Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt. Referenskostnaden bygger på nettokostnader och strukturvariabler för det aktuella året. Standardkostnaden för förskolan beräknas med hjälp av variablerna genomsnittlig vistelsetid på förskola samt andel 1-5 åringar. Därutöver tillkommer del av standardkostnaderna från delmodellerna löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än förväntat. Från och med 2019 beräknas nettokostnadsavvikelse på ett nytt sätt pga förändringar i kostnadsutjämningen. Detta påverkar jämförbarheten med tidigare år. Källa: SKR.

Välj jämförelse, linjediagram

Flera val

Välj period för jämförelse

2023

Förskola

Grundskola

Gymnasieskola

Vuxenutbildning

Nyckeltal

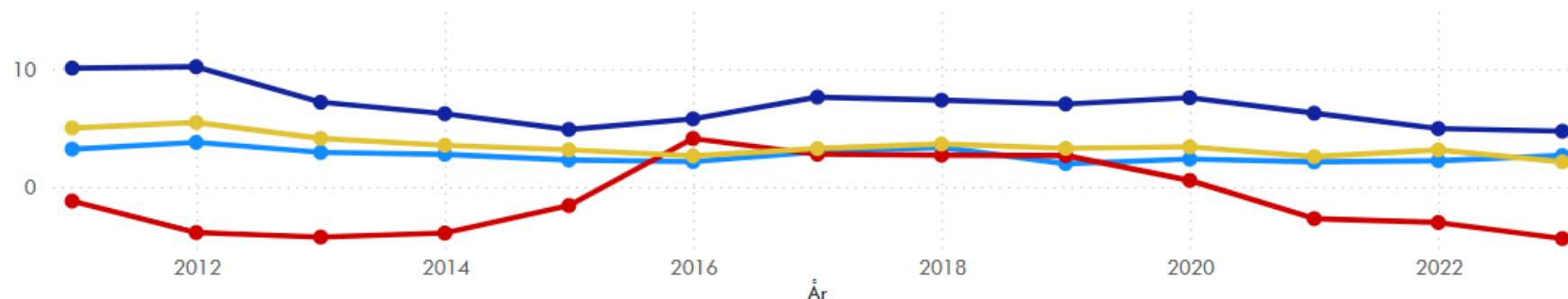
- ☐ Effektivitetsindex kommunal grundskola F-9
- ☐ Kostnad för lokaler i kommunal grundskola F-9, kr/elev
- ☐ Kvalitetsindex kommunal grundskola F-9
- ☐ Nettokostnad grundskola F-9, kr/elev
- ☐ Nettokostnad grundskola F-9, kr/elev (exkl lokaler oc...
- ☒ Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)
- ☐ Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, miljoner kronor
- ☐ Beskrivning kommunal grundskola F-9

Kommentar

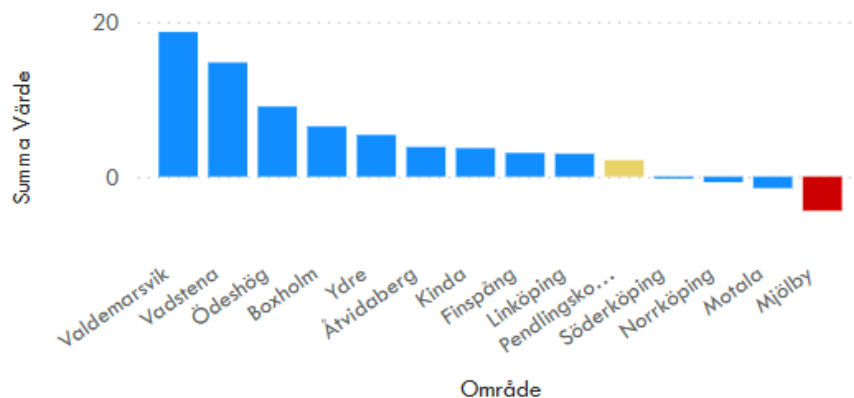
Från att vara relativt stabil 2017-2019 har grundskolan sänkt sin nettokostnadsavvikelse 2020 och än mer 2021. En förklaring är den ökande sjukfrånvaron bland personal under pandemin – vilket genererade lägre personalkostnader.

Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)

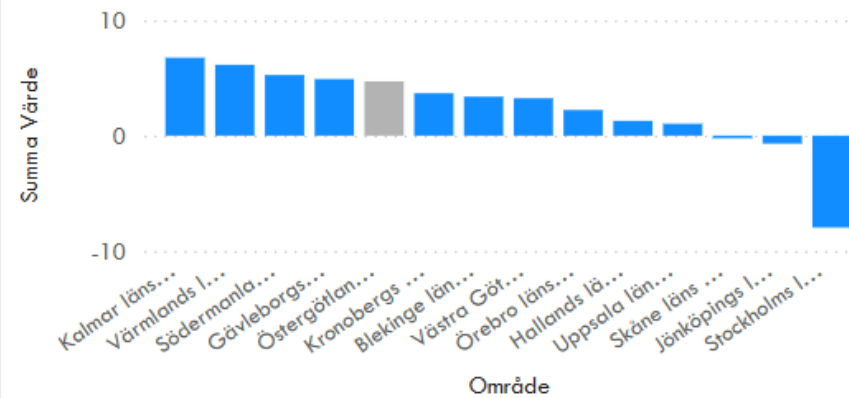
Område ● Alla kommuner ● Mjölby ● Pendlingskommun nära större stad ● Östergötlands läns kommuner

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Nyckeltalsbeskrivning (Källa: Kolada.se)

Avvikelse i procent mellan nettokostnad och referenskostnad för grundskola inkl. förskoleklass, kr/inv. Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt. Referenskostnaden bygger på nettokostnaden för grundskola och förskoleklass i riket, andel 6-15-åringar i kommunen, barn med utländsk bakgrund samt antaganden om merkostnader för små skolor och skolskjuts. Därutöver tillkommer del av standardkostnaderna från delmodellerna löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat. Från och med 2019 beräknas nettokostnadsavvikelse på ett nytt sätt pga förändringar i kostnadsutjämningen. Detta påverkar jämförbarheten med tidigare år. Källa: SKR.

Välj jämförelse, linjediagram

Flera val

Välj period för jämförelse

2023

Förskola

Grundskola

Gymnasieskola

Vuxenutbildning

Nyckeltal

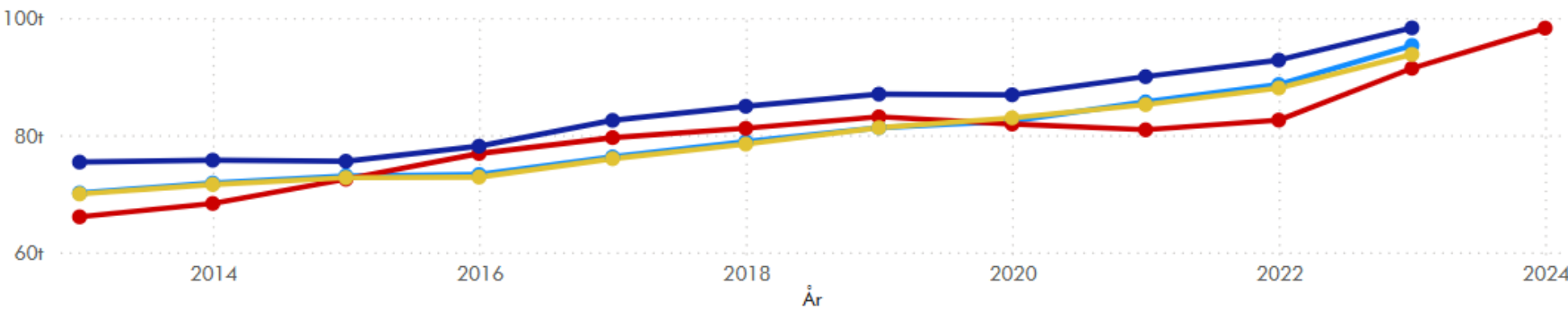
- ☐ Effektivitetsindex kommunal grundskola F-9
- ☐ Kostnad för lokaler i kommunal grundskola F-9, kr/elev
- ☐ Kvalitetsindex kommunal grundskola F-9
- ☐ Nettokostnad grundskola F-9, kr/elev
- ☒ Nettokostnad grundskola F-9, kr/elev (exkl lokaler oc...
- ☐ Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, (%)
- ☐ Nettokostnadsavvikelse grundskola F-9, miljoner kronor
- ☐ Besvärindex kommunal grundskola F-9

Kommentar

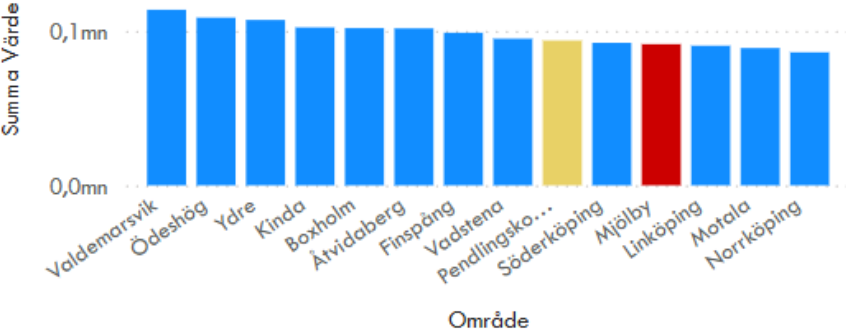
Effektiviseringar har minskat kostnadsutvecklingen senare år och lett till en minskad elevpeng inom verksamheten. Elevpengen finansierar bland annat lärare ute på skolorna och de senaste åren har lärartätheten minskat inom verksamheten. Effektiviseringar har fortsatt gett effekt under 2022 vilket resulterat i en relativt flack utveckling av kostnaden/elev.

Nettokostnad grundskola F-9, kr/elev (exkl lokaler och måltid)

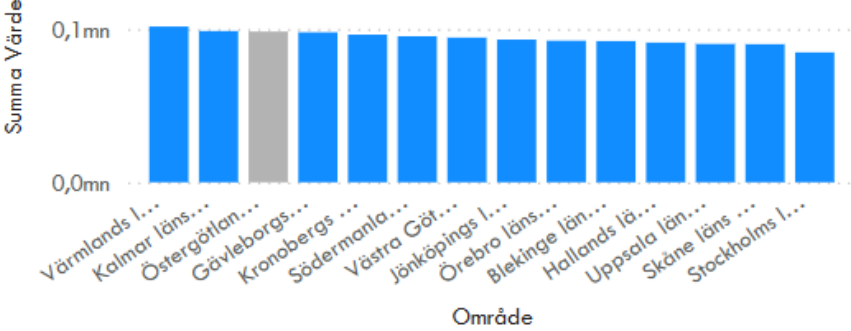
Område ● Alla kommuner ● Mjölby ● Pendlingskommun nära större stad ● Östergötlands läns kommuner

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Välj jämförelse, linjediagram

Flera val

Välj period för jämförelse

2023

Förskola

Grundskola

Gymnasieskola

Vuxenutbildning

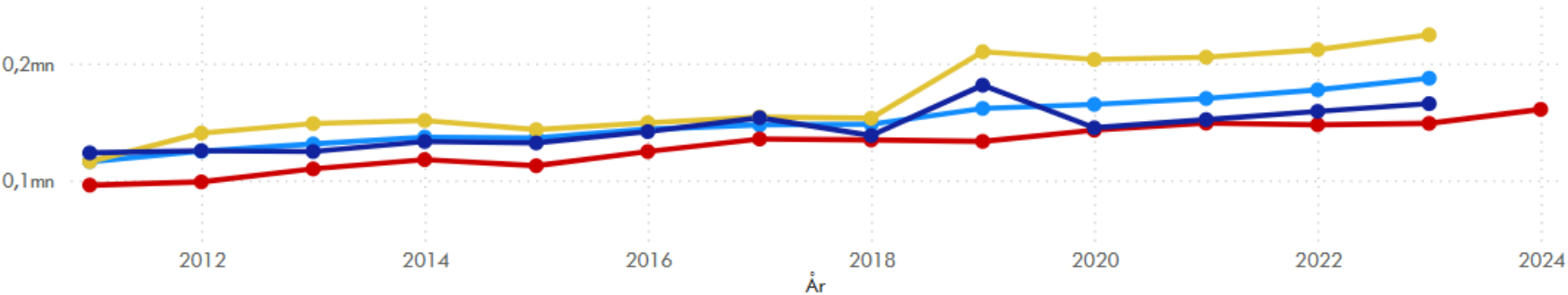
Nyckeltal

- ☐ Effektivitetsindex kommunal gymnasieskola
- ☐ Gymnasieelever i kommunens egna skolor eller kommu..
- ☐ Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4..
- ☒ Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev
- ☐ Kvalitetsindex kommunal gymnasieskola
- ☐ Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)
- ☐ Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, miljoner kronor
- ☐ Resurindex kommunal gymnasieskola

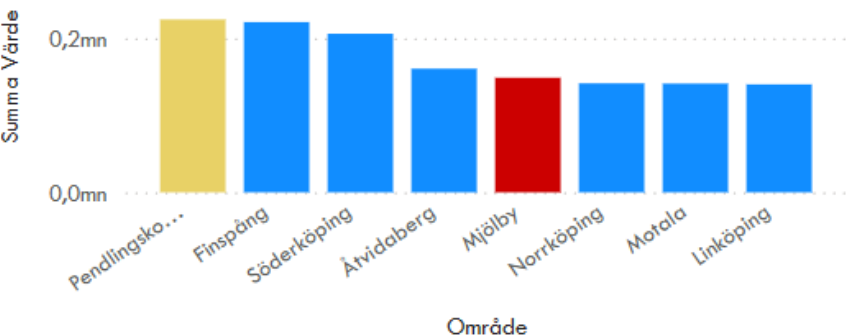
Kommentar

Kostnad för kommunal gymnasieskola, kr/elev

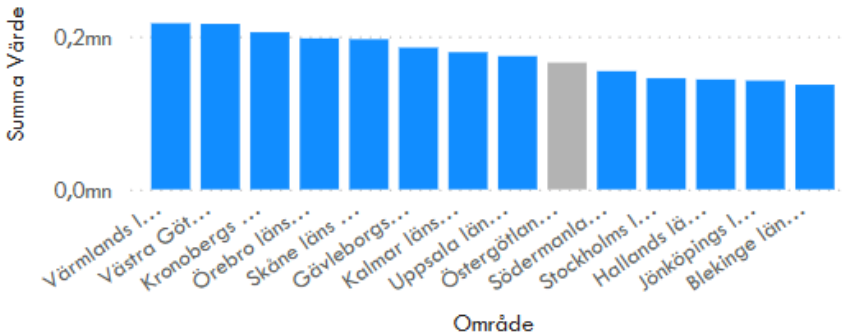
Område ● Alla kommuner ● Mjölby ● Pendlingskommun nära större stad ● Östergötlands läns kommuner

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Nyckeltalsbeskrivning (Källa: Kolada.se)

Denna statistikuppgift visar den totala kostnaden per elev i den kommunala gymnasieskolan för valt år. I statistiken ingår kostnader för: lokaler och inventarier, måltider, elevhälsa, undervisning, lärverktyg, övriga kostnader. Skolskjuts ingår inte. Kostnaden för kommuner i gymnasieförbund redovisas inte, då merparten av kostnaden för dessa redovisas som köpt verksamhet. Källa: SCB.

Välj jämförelse, linjediagram

Välj period för jämförelse

Flera val

2023

Äldreomsorg

IFO

Funktionsstöd inkl LSS

Färdtjänst/Riksfärdtjänst

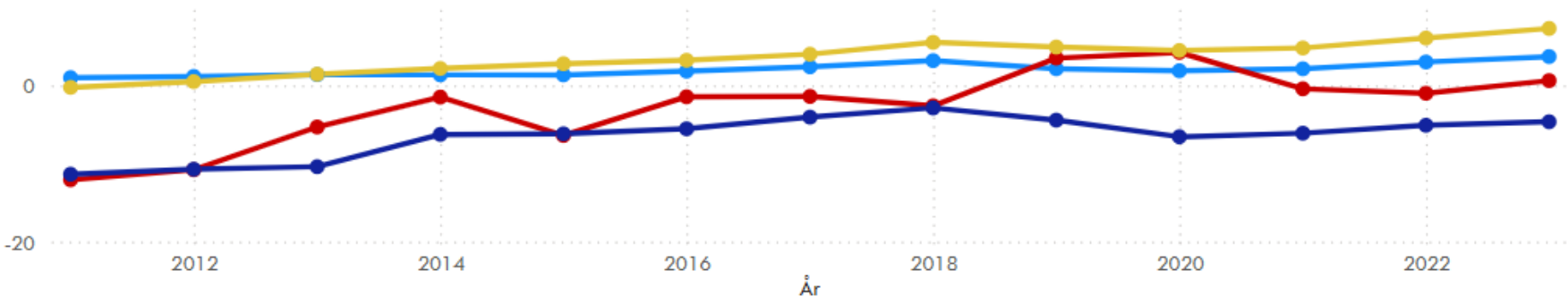
Arbetsmarknad och integration

Nyckeltal

- ☐ Kostnad äldreomsorg, kr/inv boenhet
- ☐ Kvalitetsindex äldreomsorg
- ☐ Nettokostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/inv
- ☐ Nettokostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/inv
- ☐ Nettokostnad äldreomsorg, kr/inv
- ☒ Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)
- ☐ Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, miljoner kronor
- ☐ Resursindex äldreomsorg

Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)

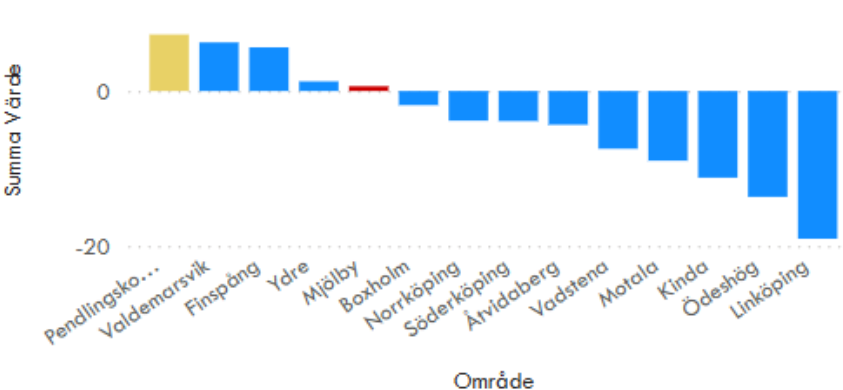
Område ● Alla kommuner ● Mjölby ● Pendlingskommun nära större stad ● Östergötlands läns kommuner

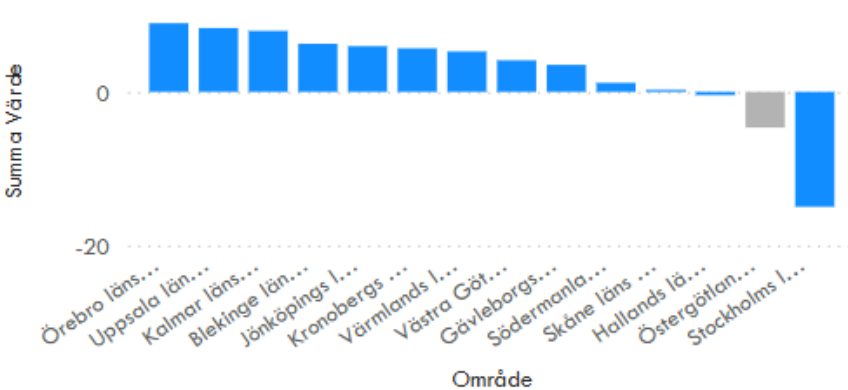
Kommentar

Äldreomsorgen har haft en relativt tydlig ökande trend 2018-2020 med en likt övriga verksamheter avvikande nettokostnad 2021. Sannolikt har pandemin haft stor betydelse hur verksamheten har kunnat bedrivas, hur statsbidrag har erhållits mm. Oklart varför samma mönster inte syns inom pendlingskommunerna. För 2023 syns endast en marginell avvikelse mot standardkostnader vilket tolkas som att kommunens äldreomsorgskostnad sker på en statistiskt förväntad nivå.

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Nyckeltalsbeskrivning (Källa: Kolada.se)

Avvikelse i procent mellan nettokostnad och referenskostnad för äldreomsorg, kr/inv. Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt. Referenskostnaden bygger på nettokostnaden för äldreomsorg i riket, åldersstruktur (andel 65-79 år, 80-89 år och 90+ år i kommunen), civilstånd, ohälsa, andel födda utanför Norden, restider i hemtjänsten samt merkostnader för institutionsboende i glesbygd. Därutöver tillkommer del av standardkostnaderna från delmodellerna löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat. Från och med 2019 beräknas nettokostnadsavvikelse på ett nytt sätt pga förändringar i kostnadsutjämningen. Detta påverkar jämförbarheten med tidigare år. Källa: SKR.

Välj jämförelse, linjediagram

Flera val

Välj period för jämförelse

2023

Äldreomsorg

IFO

Funktionsstöd inkl LSS

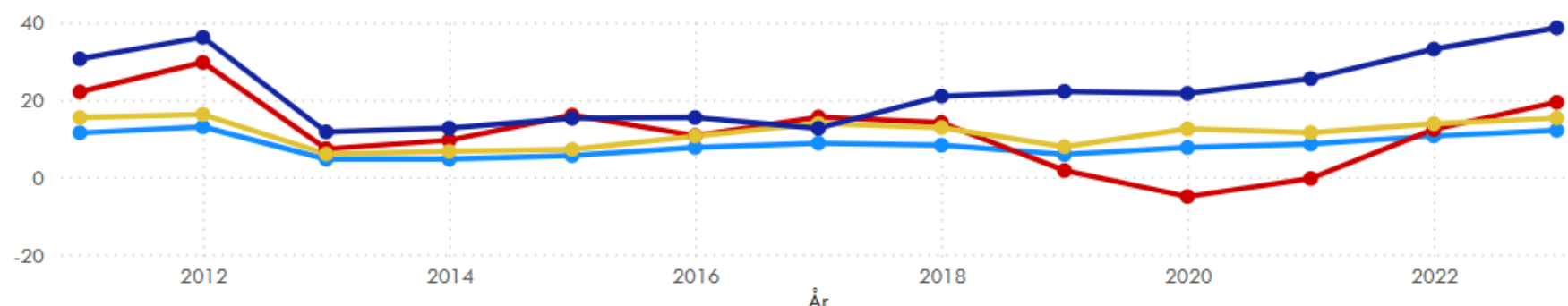
Färdtjänst/Riksfärdtjänst

Arbetsmarknad och integration

Nyckeltal

- ☐ Effektivitetsindex ekonomiskt bistånd
- ☐ Nettokostnad individ- och familjeomsorg, kr/inv
- ☒ Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)
- ☐ Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, mil...

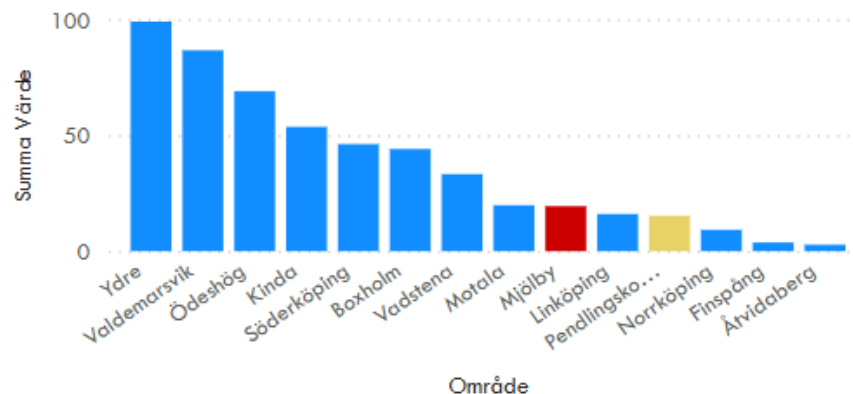
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)

Område ● Alla kommuner ● Mjölby ● Pendlingskommun nära större stad ● Östergötlands läns kommuner

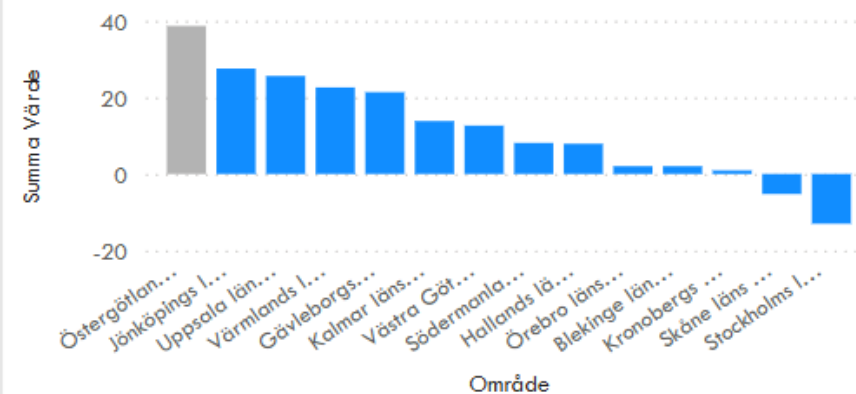
Kommentar

Kraftiga svängningar mellan åren, modellen ändrades 2019-2020 vilken kan spela stor roll i hur nettokostnadsavvikelsen utvecklats sig. 2021 års utfall är på samma nivå som referenskostnaden. Mönstret i övriga pendlingskommuner är att detta nyckeltal är relativt högt över referenskostnaden. Senaste åren har kostnaderna ökat på grund av ett ökat antal individärenden. Notera att Östergötland som län ligger högt över jämförbara län.

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Nyckeltalsbeskrivning (Källa: Kolada.se)

Avvikelse i procent mellan nettokostnad och referenskostnad för individ- och familjeomsorg, kr/inv. Nettokostnad är bruttokostnad minus bruttointäkt. Referenskostnaden bygger från och med 2019 på nettokostnaden för individ- och familjeomsorg i riket, andel lågutbildade 20-40-åringar födda i Sverige, tätortsbefolkningen, andel boende i flerfamiljshus byggda 1965-75, andel barn och unga 0-19 år i hushåll med låg inkomststandard då ekonomiskt bistånd exkluderas, ohälsotal, korrigering för gränspendling till Danmark och Norge samt löner för kommunalt anställda. Uppgifter för låg inkomststandard bygger på föregående års utfall. Positiva värden indikerar högre kostnadsläge än statistiskt förväntat och negativa värden ett lägre kostnadsläge än statistiskt förväntat. Till och med 2018 beräknades nettokostnadsavvikelse enligt den tidigare standardkostnadsmodellen för IFO. Detta påverkar jämförbarheten med tidigare år från 2019. Källa: SKR

Välj jämförelse, linjediagram

Flera val

Välj period för jämförelse

2023

Äldreomsorg

IFO

Funktionsstöd inkl LSS

Färdtjänst/Riksfärdtjänst

Arbetsmarknad och integration

Nyckeltal

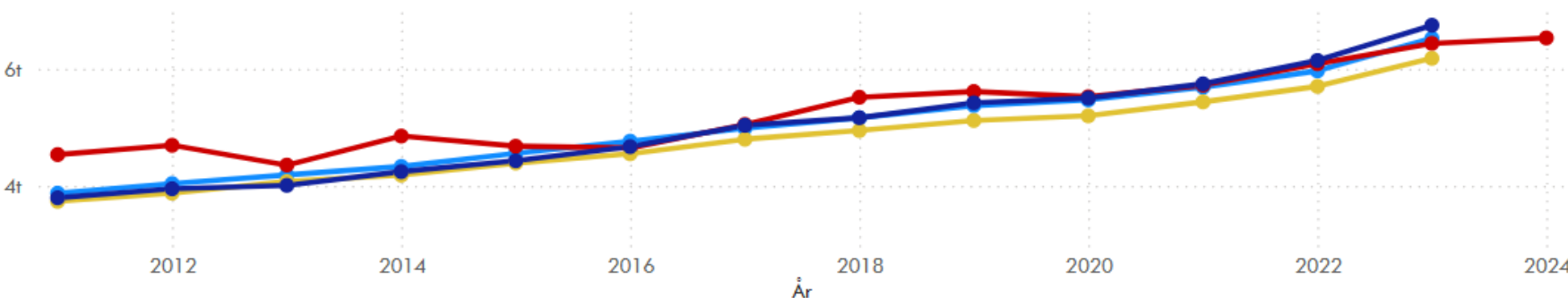
- ☐ Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren ä...
- ☐ Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs a...
- ☐ Effektivitetsindex LSS boende och daglig verksamhet
- ☐ Kostnad funktionsnedsättning enligt SoL, kr/inv
- ☐ Kvalitetsindex LSS boende och daglig verksamhet
- ☒ Nettokostnad funktionsnedsättning LSS och SFB, kr/inv
- ☐ Nettokostnadsavvikelse LSS (%)
- ☐ Nettokostnadsavvikelse LSS, miljoner kronor

Kommentar

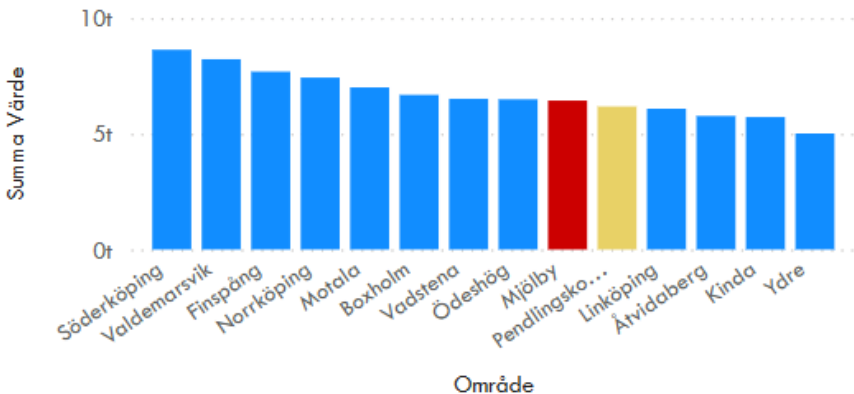
Inom LSS har kostnaderna ökat enligt den nationella trenden där den tidigare sjunkande trenden bröts i och med nybyggnation av boenden och ökade kostnader kopplat till dessa. Ökningen har fortsatt under 2023, oklart om övriga kommuner har samma trend.

Nettokostnad funktionsnedsättning LSS och SFB, kr/inv

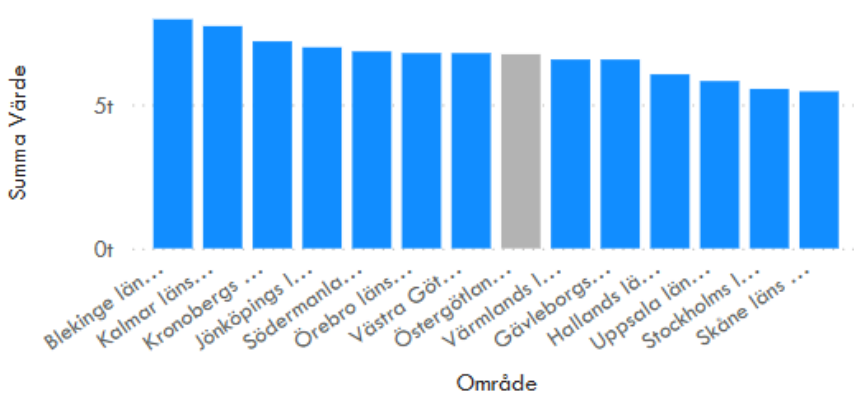
Område ● Alla kommuner ● Mjölby ● Pendlingskommun nära större stad ● Östergötlands läns kommuner

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Nyckeltalsbeskrivning (Källa: Kolada.se)

Bruttokostnad minus interna och externa intäkter för kommunens kostnader för LSS- och SFB-insatser, dividerat med antalet invånare 31/12. Avser insatser som ges med stöd av LSS, assistansersättning enligt SFB och HSL (hemsjukvård) i samband med LSS-insatser. Gäller följande insatser: Rådgivning och annat personligt stöd (råd och stöd), personlig assistans enligt LSS och assistansersättning enligt SFB, ledsagarservice, kontaktperson, avlösarservice i hemmet, korttidsvistelse utanför hemmet, korttidsstillsyn för skolungdomar över 12 år, boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdom, boende i bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad för vuxna samt daglig verksamhet. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkningsrapportering.

Välj jämförelse, linjediagram

Välj period för jämförelse

Flera val

2023

Äldreomsorg

IFO

Funktionsstöd inkl LSS

Färdtjänst/Riksfärdtjänst

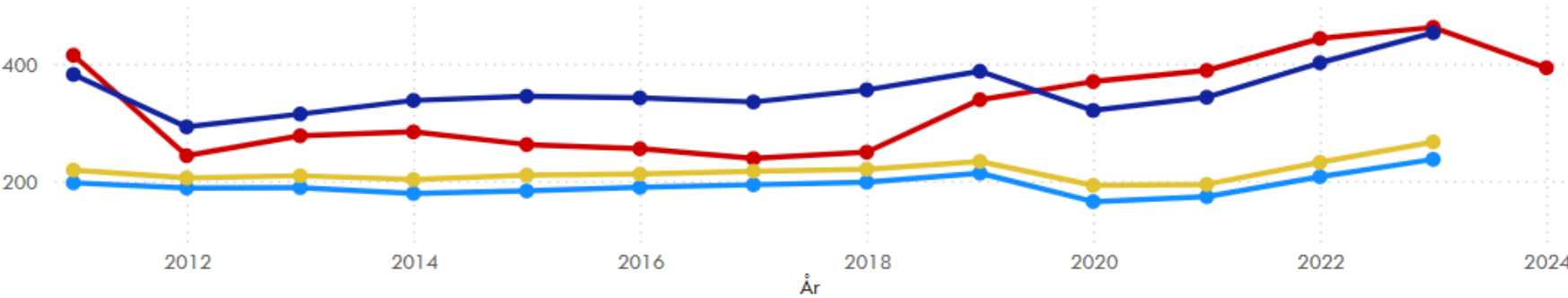
Arbetsmarknad och integration

Nyckeltal

Nettokostnad färdtjänst/riksfärdtjänst, kr/inv

Nettokostnad färdtjänst/riksfärdtjänst, kr/inv

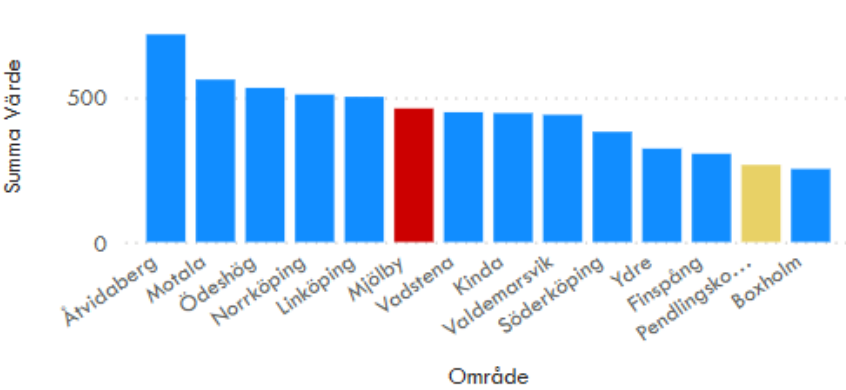
Område Alla kommuner Mjölby Pendlingskommun nära större stad Östergötlands läns kommuner

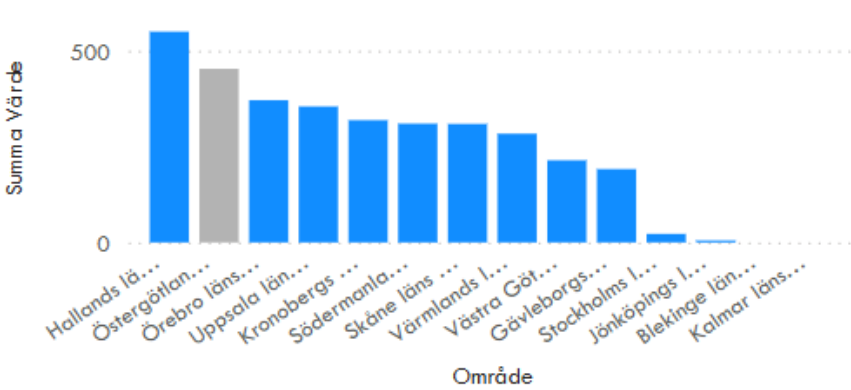
Kommentar

Kostnaden för färdtjänst har minskat under 2024 jämfört med tidigare år. Olika typer av orsaker som påverkat kostnadsbilden och under 2024 har Östgötatrafiken haft vissa problem kring införandet av nytt bokningssystem vilket har påverkat resandet.

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Nyckeltalsbeskrivning (Källa: Kolada.se)

Nettokostnad för färdtjänst/riksfärdtjänst, tkr dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser färdtjänst och riksfärdtjänst till äldre och personer med funktionsnedsättning som ges enligt lagen om färdtjänst eller lagen om riksfärdtjänst. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkningskapssammandrag.

Välj jämförelse, linjediagram

Flera val

Välj period för jämförelse

2023

Nyckeltal

- ☐ Driftkostnad kommunala bil- och cykelvägar, kr/meter
- ☐ Energianvändning per gatubelysning, kWh/ljuspunkt
- ☒ Nettokostnad parker, kr/inv
- ☐ Nettokostnad väg- och järnvägsnät, parkering, kr/inv

Kommentar

Under 2023 och 2022 har ökande behov inom tex lekplatsunderhåll påverkat kostnaderna inom parkverksamhet. Exempel på åtgärder har varit sandbyte, besiktningar och utbyte av lekredskap. I övrigt har även parkverksamheten drabbats av ökade kostnader gällande bland annat bränsle

Gata och park

Räddningstjänst

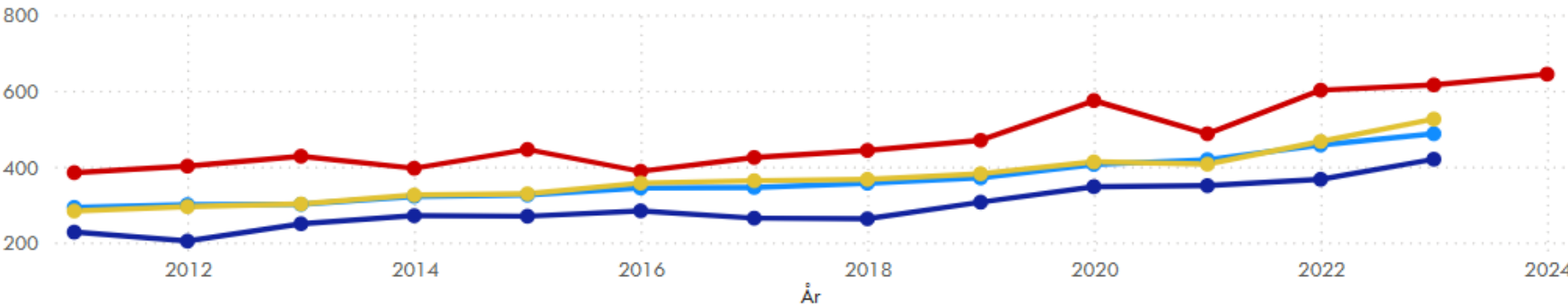
Miljö och hälsoskydd

Vatten och avlopp

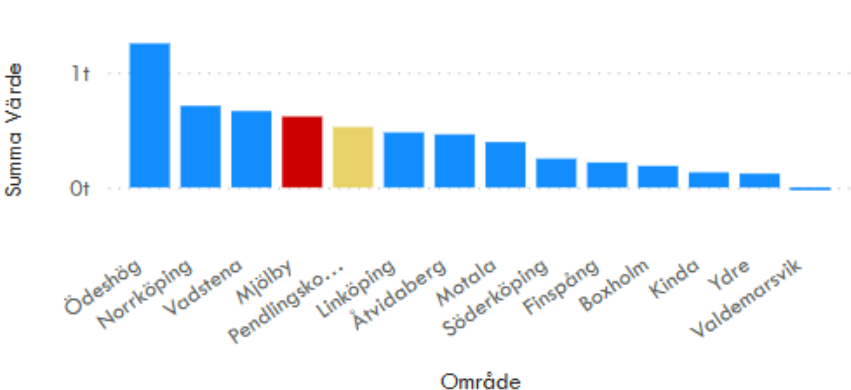
Avfallshantering

Nettokostnad parker, kr/inv

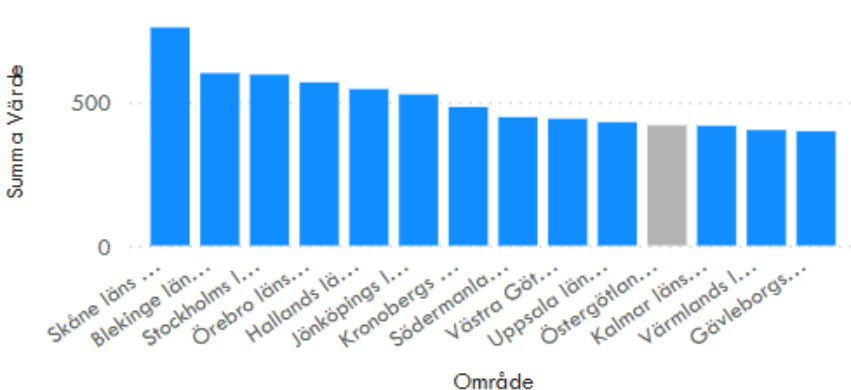
Område ● Alla kommuner ● Mjölby ● Pendlingskommun nära större stad ● Östergötlands läns kommuner

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Nyckeltalsbeskrivning (Källa: Kolada.se)

Nettokostnad för parker, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser kommunal parkverksamhet som parker, lekplatser, offentliga toaletter, naturområden etc. Här redovisas även kostnader för naturreservat om det inte har en mycket uttalad naturvårdsprofil, då de redovisas under miljö, hälsa och hållbar utveckling. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.

Välj jämförelse, linjediagram

Flera val

Välj period för jämförelse

2023

Gata och park

Räddningstjänst

Miljö och hälsoskydd

Vatten och avlopp

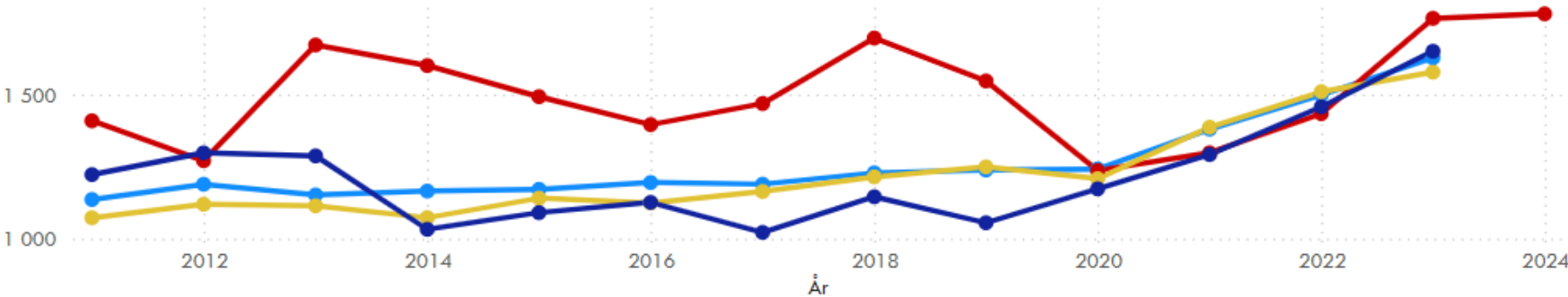
Avfallshantering

Nyckeltal

- ☐ Driftkostnad kommunala bil- och cykelvägar, kr/meter
- ☐ Energianvändning per gatubelysning, kWh/ljuspunkt
- ☐ Nettokostnad parker, kr/inv
- ☒ Nettokostnad väg- och järnvägsnät, parkering, kr/inv

Nettokostnad väg- och järnvägsnät, parkering, kr/inv

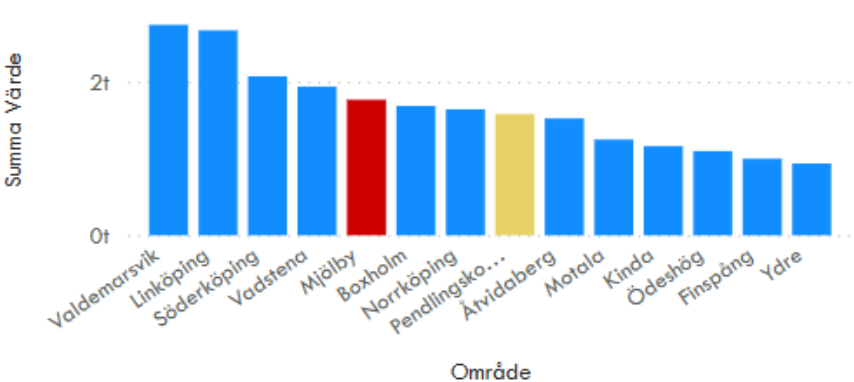
Område ● Alla kommuner ● Mjölby ● Pendlingskommun nära större stad ● Östergötlands läns kommuner

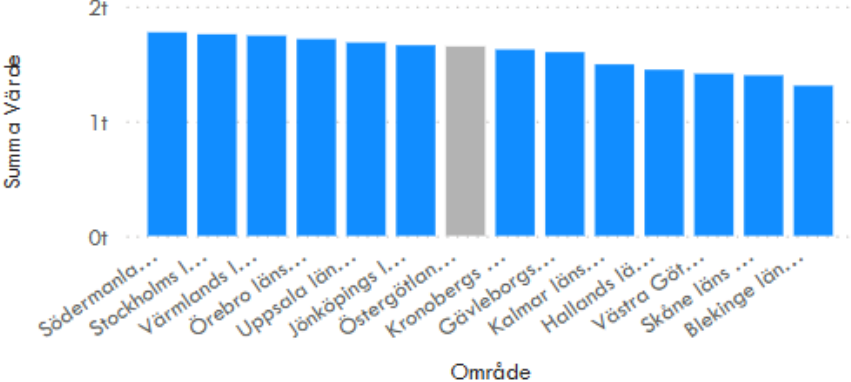
Kommentar

Kostnader för vinterväghållning är högre år 2023 jämfört tidigare år. Detta beror till stor del på höjda bränslekostnader samt indexregleringar i avtal med underentreprenörer. Vi har även haft ett större antal insatser gällande snöröjning och halkbekämpning än tidigare.

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Nyckeltalsbeskrivning (Källa: Kolada.se)

Nettokostnad för väg- och järnvägsnät, parkering, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser drift och underhåll av samt bidrag till statskommunala, kommunala och enskilda gator och vägar, cykel och gångvägar och järnvägar inklusive olika former av trafiksäkerhetsåtgärder. Kostnader och intäkter för kommunal parkering förs också till denna verksamhet. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.

Välj jämförelse, linjediagram

Flera val

Välj period för jämförelse

2023

Gata och park

Räddningstjänst

Miljö och hälsoskydd

Vatten och avlopp

Avfallshantering

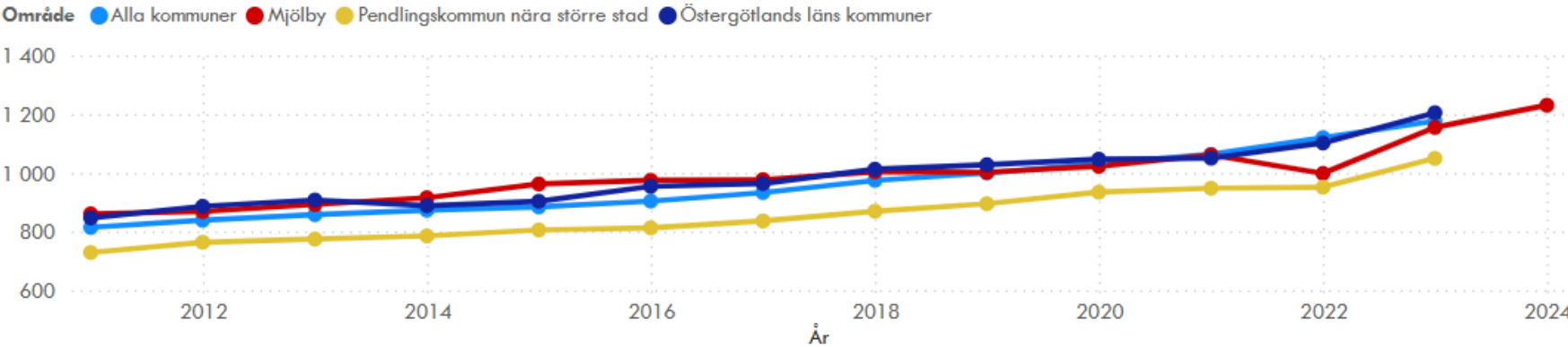
Nyckeltal

- ☐ Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Brandskydd - Index
- ☒ Nettokostnad räddningstjänst, kr/inv
- ☐ Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på...

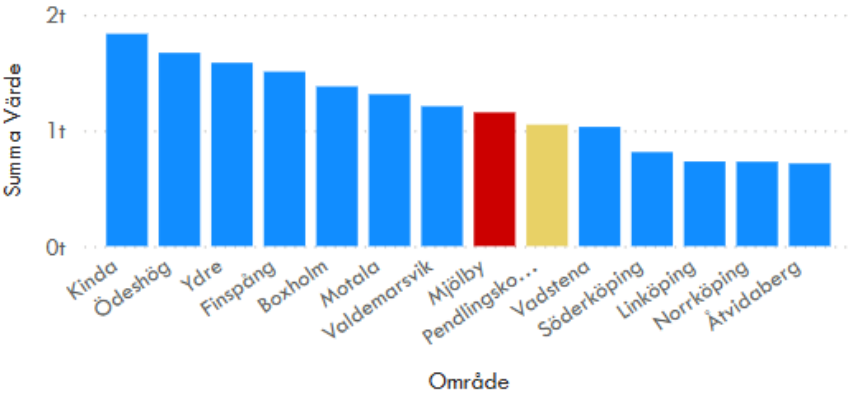
Kommentar

Generellt kan sägas att kostnaderna inom detta område har ökat de senaste åren både inom Mjölby och övriga kommuner. I mjölby har viss personalomsättning dämpat ökningen de senare åren samt att statsbidragen från MSB har ökat.

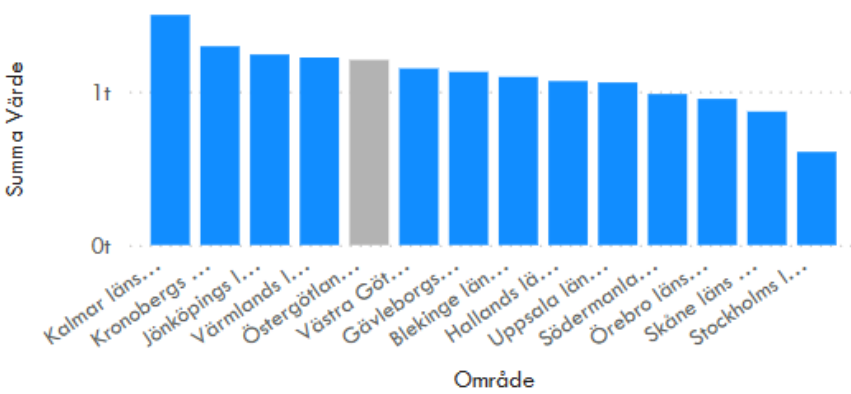
Nettokostnad räddningstjänst, kr/inv

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Nyckeltalsbeskrivning (Källa: Kolada.se)

Bruttokostnad minus interna och externa intäkter för räddningstjänst, dividerat med antalet invånare i kommunen den 31/12. Avser insatser som görs i syfte att förebygga och åtgärda brand, olyckor, skador och andra nödsituationer. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.

Välj jämförelse, linjediagram

Välj period för jämförelse

Flera val

2023

Gata och park

Räddningstjänst

Miljö och hälsoskydd

Vatten och avlopp

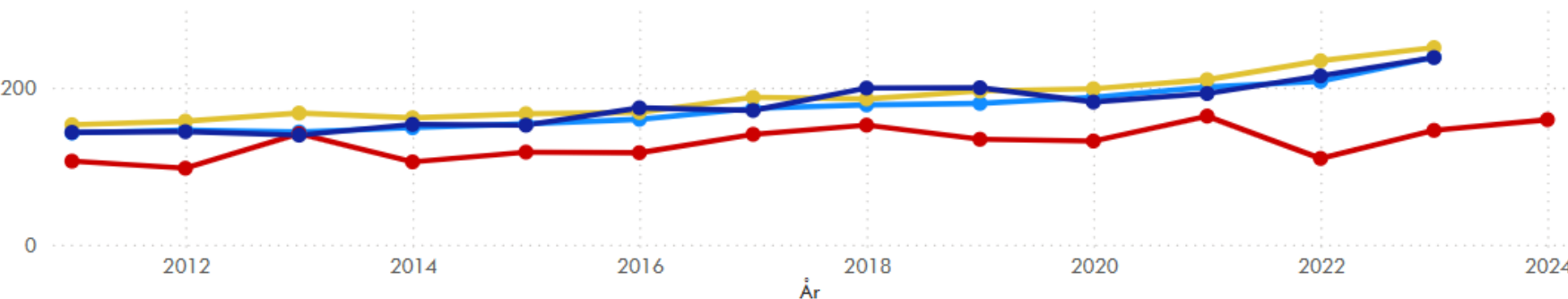
Avfallshantering

Nyckeltal

- ☐ Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Livsmedelskontroll - Index
- ☐ Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Miljö- och hälsoskydd ...
- ☒ Nettokostnad miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövni...

Nettokostnad miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning, kr/inv

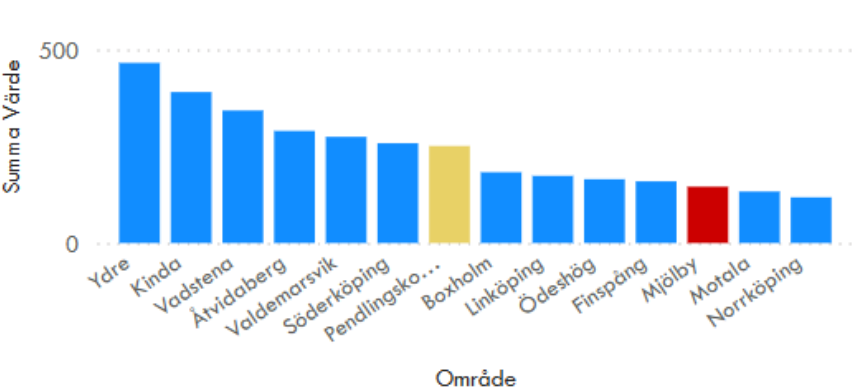
Område ● Alla kommuner ● Mjölby ● Pendlingskommun nära större stad ● Östergötlands läns kommuner

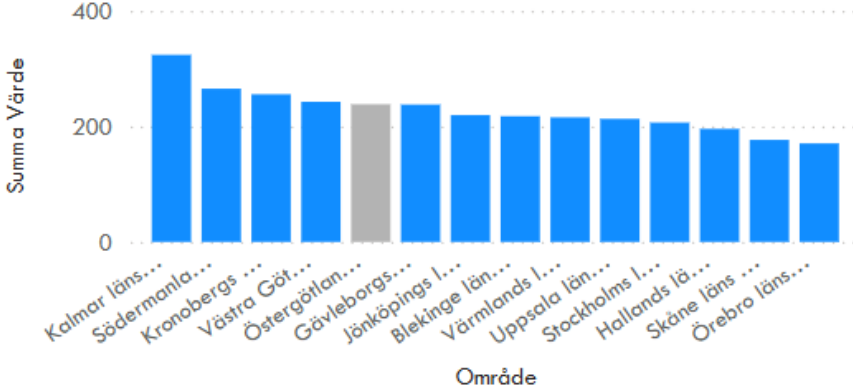
Kommentar

Relativt stabil kostnadsutveckling per invånare mellan 2017-2020. Under 2021 gavs tilläggsanslag för att under pandemin sänka taxan mot företagen vilket därmed resulterade i en trendmässigt ökad nettokostnad. För 2023 var kostnaderna högre men intäkterna ökade inte i motsvarande takt.

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Nyckeltalsbeskrivning (Källa: Kolada.se)

Nettokostnad för miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Med nettokostnad avses bruttokostnad minus bruttointäkt. Avser kostnader och intäkter för verksamhet enligt miljöbalken, livsmedelslagen, djurskyddslagen och annan myndighetsutövning enligt övrig lagstiftning inom området. Avser samtlig regi. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.

Välj jämförelse, linjediagram

Välj period för jämförelse

Flera val

2023

Gata och park

Räddningstjänst

Miljö och hälsoskydd

Vatten och avlopp

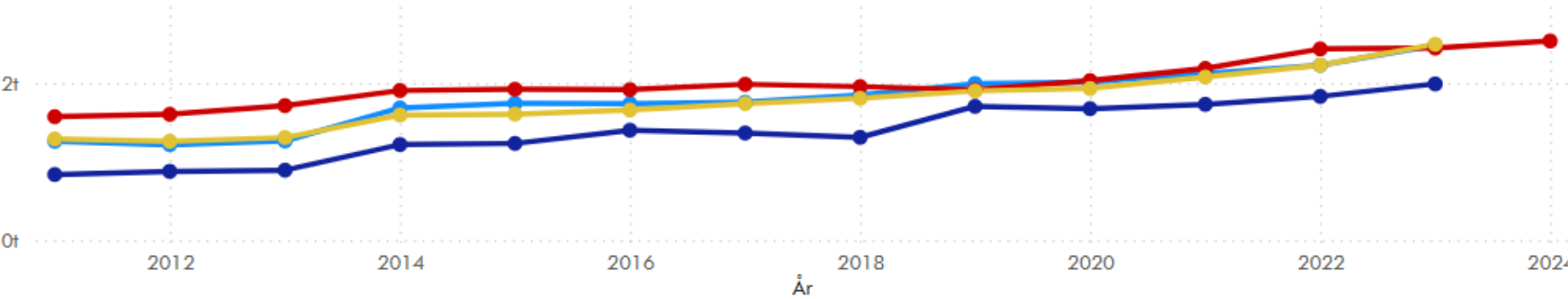
Avfallshantering

Nyckeltal

Kostnad vattenförsörjning och avloppshantering, kr/inv

Kostnad vattenförsörjning och avloppshantering, kr/inv

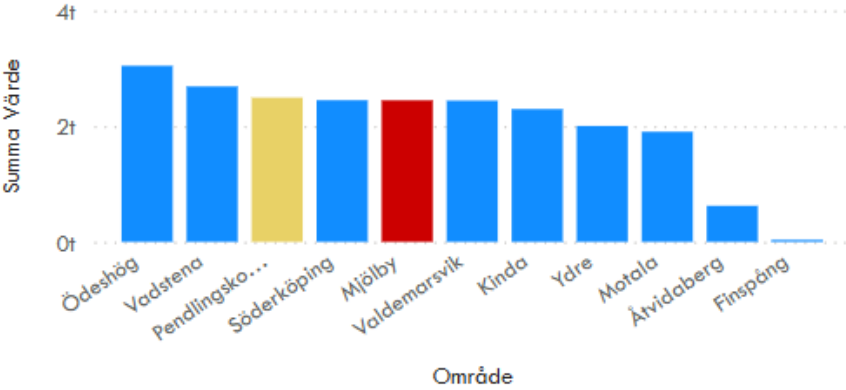
Område Alla kommuner Mjölby Pendlingskommun nära större stad Östergötlands läns kommuner

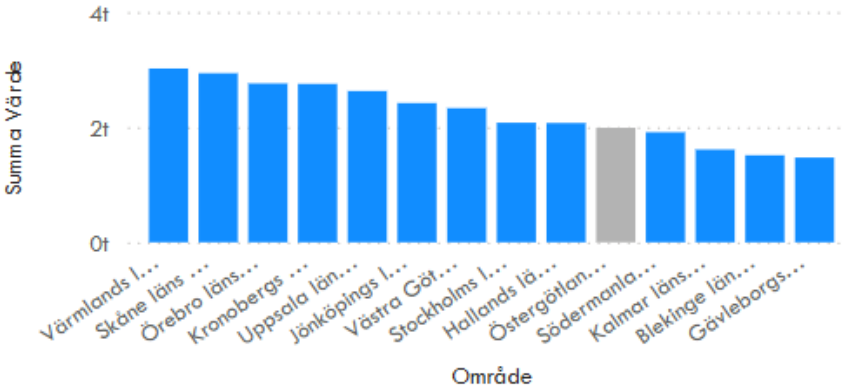
Kommentar

De senaste årens kostnadsökning har hittills varit möjlig att balansera mot tidigare års överuttag. Därtill genom att optimera processerna vilket exempelvis visas i kemikalieförbrukning och elförbrukning. Under 2022 har dock minskad elförbrukning inte märkts ekonomiskt på grund av ökade elkostnader. Förändringar under 2022 som medfört ökad driftkostnad avser bland annat utredningar och asfaltering samt ett extra påslag för framtida åtgärder av gatan till följd av lagning av en vattenläcka. Inför 2022 gjordes enbart en justering av anläggningstaxan enligt index, senaste justeringen av brukningstaxan genomfördes 2019.

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Nyckeltalsbeskrivning (Källa: Kolada.se)

Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och regioner för vattenförsörjning och avloppshantering, dividerat med antal invånare totalt 31/12. Avser produktion och distribution av vatten och avlopp, även dagvatten ingår här. Avser endast vattenförsörjning och avloppshantering bedriven i förvaltningsform. Källa: SCB:s Räkningskapssammandrag.

Välj jämförelse, linjediagram

Flera val

Välj period för jämförelse

2023

Gata och park

Räddningstjänst

Miljö och hälsoskydd

Vatten och avlopp

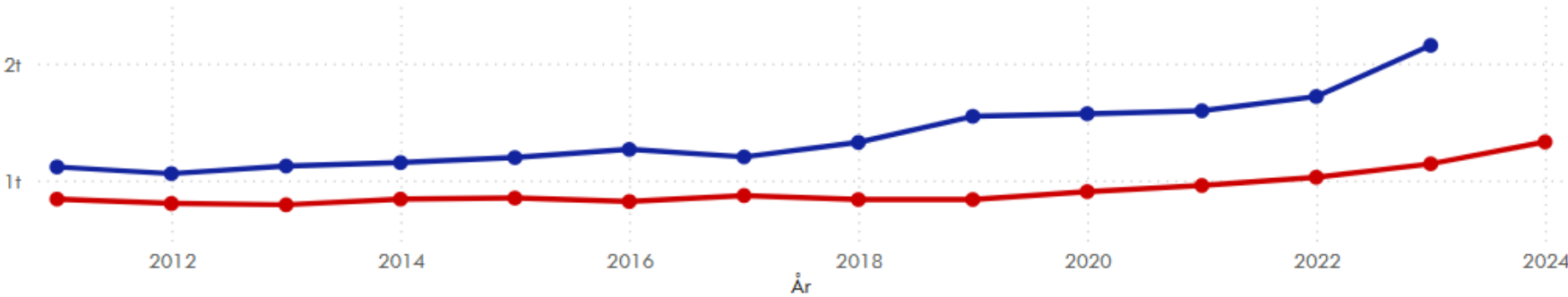
Avfallshantering

Nyckeltal

- ☐ Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare (justerat)
- ☐ Insamlat mat- och restavfall, kg/invånare (justerat)
- ☐ Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinni...
- ☒ Kostnad avfallshantering, kr/inv

Kostnad avfallshantering, kr/inv

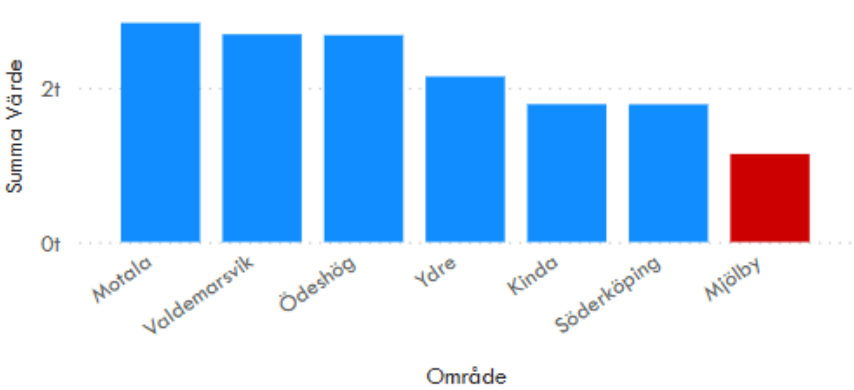
Område ● Mjölby ● Östergötlands läns kommuner

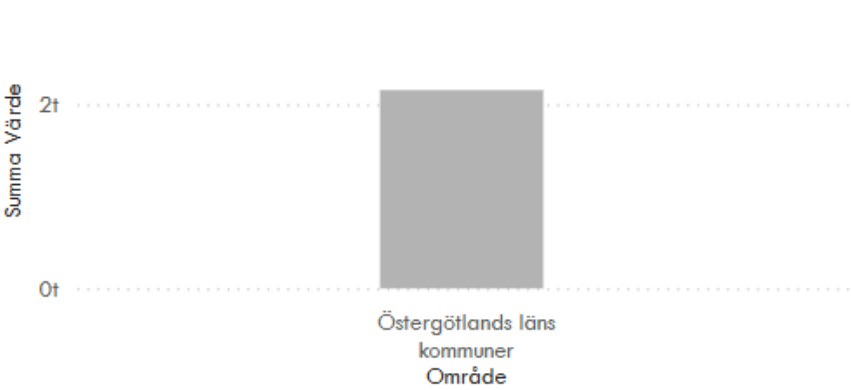
Kommentar

Mellan åren 2021 till 2022 har kostnaden för behandlingsavgifter/transporter ökat. Större reparationer av återvinningscentralen har utförts under 2022 med ökade kostnader som följd. Avfallshanteringen behöver moderniseras och med den lagstiftning som snart träder i kraft är det ofrånkomligt. Utredningar har påbörjats för att klara implementering av ny lagstiftning.

Jämförelse kommuner enligt vald period

Jämförelse län enligt vald period

Nyckeltalsbeskrivning (Källa: Kolada.se)

Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och regioner för avfallshantering, dividerat med antal invånare i kommunen den 31/12. Avser produktion och distribution av avfallshantering. Avser endast avfallshantering bedriven i förvaltningsform. Källa: SCB:s Räkenskapssammandrag.